

HEEMKUNDIGE KRING «OUD WACHTEBEKE»

Carle figurative van de prochie Wachtebeke
getekent en ghemerkt by my ondersteven ghe
sworne Landmeter veroverende Eenen Wachtebeke door
de waerachtige ghelegentheit ten vercooven van Eerw.
Heer Theodoor van Abate van St. Pieters sevens Ghent
omme te valideren in sijne Baerke als loocher, jegens
den Gheer van Willem Veroverer, de welke Carle ghemerkt
in conformiteit van contracten in dale de Nijve, 22 15
aengehaen lusschen den Cloostere van de Bylcke
den Blanchier van St. Pieters Cloostere by Ghent en
Jans Steven van Ideghem, my Lovende desen 14
novembere 1678. Verstaetlick Ende vus ondersteven
P. De Vos met parische

Waarvan afschrift.
Gent 21 maart 1866

W. J. van der Weide

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring "OUD-WACHTEBEKE"

17de Jaargang 1de kwartaal 1990

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Hesters, Stationsstraat 165, 9070 Wachtebeke, Tel. (091) 45 04 63

EDITORIAAL

Bij de start van een nieuwe, nu reeds de 17e, jaargang van ons 3- maandelijks blad past zeker een woord van de voorzitter.

Een woord van dank vooreerst aan onze trouwe leden-lezers die al die jaren in steeds groter getale tot onze heemkring toetraden. Dank ook voor de velen die een extra-gift betaalden bij hun lidgeld zodat wij dit jaar onze lage minimumbijdrage wellicht kunnen behouden. Dank vooral aan de Wachtebeekse financiële instellingen die bereid gevonden werden om beurtten ons blad te sponsoren zodat wij thans met een prachtige vierkleurendruk-kaft kunnen verschijnen.

Een wens meteen voor een lezenswaardig nieuw jaar met gemeentelijke nieuwtjes en prettige kortverhalen in ons driemaandelijks ledenblad en een pracht van een jaarboek waaraan onze nijverige vorsers druk aan het schrijven zijn.

Het wordt een lijvig boek over de Sint-Ambrosiusgilde en de geschiedenis van het klooster. Het gildebok van de Sint-Ambrosiusgilde is sinds de stichting in 1754 minutieus, zij het met tussenpozen, bijgehouden en nog steeds in het bezit van de gilde. Dank zij de kunde in het ontcijferen van oude geschreven teksten en een brede kijk op de levensomstandigheden van de gildebreders toen heeft een van de plaatselijke leden een prachtig tijdsbeeld van meer dan 2 eeuwen plaatselijke geschiedenis geschetst. Ook de geschiedenis van het klooster gaat niet alleen over devote nonnetjes. Het boek behandelt ook de stichting van het OCMW, politiek gekonkel en zoveel andere zaken die in de loop der jaren met de aanwezigheid van de communiteit der Zusters van Vincentius à Paulo in Wachtebeke te maken hadden. Alle reden om met verlangen uit te kijken naar dit zoveelste werkstuk van onze Heemkring.

Een goed jaar voor de heemkunde waarin de belangstelling voor het heem steeds toeneemt en erkenning vindt. Zo komt er elke maandag tussen 12 en 13 uur op de gewestelijke radiozender in het BRT- kroniekje "Van hier en toen" een uitzending over heemkunde of over personen die in één of andere gemeente belangrijk

waren. Wachtebeke komt aan de beurt op 26 maart met een bijdrage over Kamiel Saman en op 8 oktober over Jules Persijn. Teksten over Pastoor Camerman en Jozef de Caluwé komen later aan de beurt. Korte stukjes waarin het leven en het werk van deze illustere Wachtebeeknaren belicht worden. Noteren en luisteren dus.

Intussen werken wij in ons bestuur nijver verder met onze schrijvelaars, vorsers en wat dies meer zij aan de uitbouw van onze heemkring. Nauwere kontakten met de leden streven wij na met ons maandelijks praatcafé op de eerste zondag van de maand waar U tussen 10 en 12 nog steeds hartelijk welkom bent om te keuvelen, een kaartje te leggen of in de sereniteit van ons school-museumpje onze dokumentatie uit te pluizen. Het kan er best gezellig zijn en af en toe geeft de babbel aanleiding tot het schrijven van een leuk artikel in ons blad.

Bij dit alles hebben wij nog tijd en inspiratie gevonden om op verzoek van het gemeentebestuur de teksten te leveren voor een gemeentelijke toeristische folder die in voorbereiding is. De vele vragen van bezoekers aan het Provinciaal Domein die ook wat meer over onze gemeente wilden vernemen hebben de nood aan zo'n brochure aan het licht gebracht.

Wij zijn fier dat wij aan zo'n initiatief mochten meewerken en al de verschillende facetten van Wachtebeke erin konden belichten. Opgesmukt met de foto's van de plaatselijke fotoclub wordt het beslist een lezenswaardige folder.

Ook op hoog cultureel vlak laten wij ons niet onbetuigd. Als mede-stichters van het Samankoor hebben wij alle reden om de grandioze uitvoering van het "Requiem" van Gabriël FAURE in de belangstelling te plaatsen. Op vrijdag 16 maart wordt dit prachtig muziekwerk uitgevoerd in de kerk. Tekst en uitleg hierover vindt U verder in dit blad. Wij kunnen U met klem aanraden te komen luisteren, het wordt werkelijk groots.

Cesar DAVID

EEN BLIKJE IN 'T VERLEDEN

Dat er in de loop van een eeuw zoveel veranderen kan, dat moeten we wel aan niemand vertellen ; dat is zeker geen nieuws. Maar toch kan het wel interessant lijken om van een of andere zaak een tipje op te lichten en te zien hoe het geringe uit de vervlogen jaren langzaam geëvolueerd is tot het mooiere dat we nu, in onze meer weelderige tijden, hier vinden.

Moest er iemand, die zich nu een 80-plusser mag noemen, en binst zijn jeugd in ons dorp is geweest, het nu in dit totaal ander kleedje terugzien, wat zou die zeker ogen opzetten. Misschien kwam hij in die dagen naar Wachtebeke omwille van de alombekende jaarmarkt waar de talloze kramen, langsheen dat smalle kasseike, wellicht in de modder stonden opgesteld midden een paar rijen "laaggezeten" huizen, enkele burgerswoningen niet te na gesproken. En nu mogen we fier zijn op ons mooie dorp, dat nog zienderogen meer en meer verfraait (ere aan wie ere toekomt). Mogelijks ging hij wel met vader een glaasje drinken in de "Groene Poort" (waar we nu het mooie café "Het Rozenhof" vinden), of in "Het Huis van Commerce bij L. Van Mele-De Mol" (waar nu het fraaie huis van Dokter De Muynck zich bevindt). En tussen die twee vroegere herbergen stond een eenvoudige, niet in 't oogspringende woning. Het is juist over dit eenvoudig huis (waar nu de glinsterende gevel van het "Gemeentekrediet" van verre wenkt) dat we 't in deze bijdrage willen hebben.

Het is lang geleden ; niewaar ? En eenieder zal begrijpen dat ik enkele van de dingen die nu volgen niet met eigen ogen heb gezien en meegeleefd. Met enige inlichtingen en tradities moest ik zien rond te komen. Maar dat gaat toch maar alleen over de eerste dagen van deze eeuw(jaren), die ons tot aan het begin van de eerste wereldoorlog brachten. Verderop hebben de herinneringen uit mijn jeugd me niet in de steek gelaten. Maar !...moest er soms, voor wat die verre jaren betreft, een kleinigheid (naam, plaats...) niet volledig stroken met de waarheid, neem dan toch geen te zware steen als je zinnens bent er een te werpen. Dank...

HET SOLDATENHEIM

In dat sobere huis, tussen die twee hogergenoemde cafés van weleer, moet het vroeger een "limonadefabriekske" geweest zijn. Laten we nu dat woord "fabriekske" met het klassieke korreltje zout nemen, want op die lap grond is wel plaats voor een riant bankfiliaal ; maar een fabriek is toch weer iets anders. We mogen het de mensen uit die tijd niet kwalijk nemen ; iets wat in die dagen een beetje boven het alledaagse uitstak werd algauw met een eretitel bejegend. In alle geval, of men

daar nu limonade geproduceerd heeft of "saffarkes" gebotteld, het moet er toch gestroomd hebben van die perelende frisdrank.

Maar die droevige oorlogsjaren naderden, en mijn zegsmannen bleven me het antwoord schuldig waarom die bloeiende limonadezaak aan haar eind is gekomen. Maar zeker schijnt te zijn dat de familie Acke met de uitbating ervan is gestopt en daardoor kwam het gebouw tijdelijk leeg te staan. Evenwel niet voor lang, want intussen waren die muisgrijze mannen, met hun pinhelmen op de kop, hier binnengevallen, en die zochten en paktten direkt alles wat hun dienen kon. Van als ze 't hier wat gewend raakten moesten ze toch voor hun "feldgraue Brüderlein(s)" een passend onderkomen vinden, waar ze zich een beetje in de "Heimat" konden wanen en onder elkaar een paar "Schnapps" soldaat konden maken. (een kantine zouden wij dat hier noemen)

Op het gemeentehuis kreeg men de opdracht hun daarvoor een passend gebouw aan te duiden. Dat duurde daar niet lang : dat leegstaand huis kon daar wel voor dienen. Een van de gemeentebedienden, met in zijn kielzog een dikke "Feldwebel" en nog een kornuit met "Wickelgamasches" rond zijn benen, stapte de straat over. Want het bedoelde gebouw lag daar vlak tegenover. Als hij daar binnenstapte draaiden de ogen van die "Feld-vent" wel driemaal rond in hun kassen en alles wat hij kon uitgrollen was : "Jünge-jünge,...bei ùns...viel grösser !..." Maar toch drentelde hij als een keffende hond mee, takseerde alle kamers en plaatsen en 't scheen hem nog te bevallen ook. Want plots gaf hij aan zijn grijze meeloper een teken. Deze ontrolde een vel papier en, met een platgesneden stukje stoofhout dat hij in een inktpot met zwarte specie doopte, kalfaterde hij daar met grote letters een lang woord op. (Niemand kon zeggen dat die kerel zijn spullen niet bij zich had.) Die papierreep werd met een paar Belgische nagels voor een venster vastgeklopt en klaar was Frits. Daarmee werd aan heel de goeie gemeente en aan iedereen die buiten passeerde kond gedaan, dat het hier van nu af, het "Soldatenheim" geworden was.... Ze hebben daar lang in geboerd, veel te lang voor onze brave Wachtebekenaren. Maar wat wil je ?... Es war Krieg !!

FROHE WEIHNACHTEN

Als 't Kerstdag werd deden ze daar iets waar goede buitenmensen wel al iets hadden over gehoord maar nog nooit hadden gezien, die waren gewoon het Kerstfeest in familie te vieren rond het schamele stalleke en oude kerstliedekes te zingen, om daarna devoot de Kerstmis

bij te wonen. Maar die logés-tegen-onze-wil- en-dank dachten daar anders over. Ze hadden al gauw gezien waar ze aan hun passend gerief konden geraken.

Waar nu het grote J.Persijnplein ligt, daar stond vroeger (en voor enkele jaren nog) het "Kasteelke", omgeven door mooie aangelegde hovingen. In die jaren was het bewoond door de heer Gustaaf Rogghé. Die bemerkte tot zijn ergernis en ongenoegen dat er, rond de eindejaarsfeesten, een paar van zijn mooie, jonge sparrekes waren omgehakt en verdwenen waren. Niet spoorloos waren ze 't hem afgetrapt, nee, want aan vele sporen kon men merken welke weg ze waren opgegaan. En dat legde hem, voorzichtigheidshalve, het zwijgen op. Bij de notaris Dorval, waar nu heer notaris Roegiers woont, werd in het mooie park hetzelfde vastgesteld. Een van die mooie boompjes was triomfantelijk meegesleurd naar het "Soldaten-kot". (die andere kwamen elders terecht)

En op Kerstavond was het een gejoel en gewoel daarbinnen rond die versierde kerstboom. Er werd gezongen! We moeten toegeven : zingen konden ze wel.... "O Tannenbaum" was voor een paar dagen niet uit de lucht. Maar hoe die brokken van Czardas en Die lustige Wietwe daarbij hoorden, dat snap ik nu nog maar half. De mensen van bij ons vonden in dat gebruik wel

iets moois, vandaar dat die meer-heidense gewoonte, in de volgende jaren, bij ons ook haar intrede heeft gedaan. Een oorlog brengt, door het contact met vreemde volkeren, gemakkelijk andere gewoonten en gebruiken met zich mee.

Ze hebben het hier zolang volgehouden tot ze, in het jaar 1917 rond hun boom lalden dat ze voor de vierde maal Weihnachten vierden in een vijandig land. Maar aan hun "lustrum" zijn de dutsen niet geraakt. 't Volgende jaar konden ze, in de eigen "Heimat", sparrenaalden gaan plukken.

EEN PAAR CADEAUS (ZUM ABSCHIED)

In het jaar '19, als roet en stof en stank waren verdwenen, en alles een grondige kuisbeurt had gekregen, heeft Victor Lefèvre zijn intrek daar genomen. Waar 't soldatencafé was is het "café" gebleven en waar de "Stube" was kwam Victor zijn beenhouwerswinkel. (over deze plaats volgt verder een woordje meer)

Maar de eerste verrassing kwam wel (sorry) op het toilet. De jongste generatie zal hier misschien een beetje sip kijken. Die stellen zich voorzeker voor dat, toen ook al, in elke woning, binnenshuis, een hygiënische W.C. te

vinden was. Mis, hoor, behalve op enkele uitzonderingen na. Voor het toilet moest je buiten zijn, zover mogelijk van de achterdeur verwijderd. Daar vond je een nietig hokje, 't deurken had nogal vaak een hartvormig luchtgaatje. En binnenin? 't Was als een brede bank met in het midden een ronde opening: "bril". (met of zonder deksel) Hoe kon het anders? Er was hier immers nog geen waterleiding. Dat hokje kreeg allerlei specifieke benamingen naar smaak van de bewoners. Laten we 't dus maar zijn meest gekende titel geven: "het vertrek".

Welnu, Victor vond bij zijn stalling ook een vertrek. Maar 't was door onze oorlogslogés ... aan alle noden aangepast. Er was niet één, maar twee brillen naast elkaar. -Om van een unicum te spreken!-..Jünge-jünge... bei ùns ...viel grösser. Het is begrijpelijk, niet lang dubbelbrillig gebleven.

Een tweede stuk uit de nalatenschap was wel interessanter. Waar de slagerswinkel kwam, daar moeten, binst de "Krieg", de vette bazen gehuisd hebben. 't Was er mooi gemaakt. Muren en deuren waren er dik onder de olieverf gestoken en op de schoorsteen (hoe jammer) was een schilderij geborsteld dat in elk museum op zijn plaats zou geweest zijn. Het stelde een prachtig Rijnszicht voor. (de Drachenfels bei Koningswinter) Wat een palet! Wat een fijn koloriet! Een echt

meesterwerk! Maar 't stond op een muurschouw, dus gedoemd om na jaren teloor te gaan. Jozef de Caluwé had algauw door dat het van de hand was van een echte meester in 't vak :de kunstschilder SEEPOLT, wier naam, in latere jaren, zeker geen onbekende is gebleven. Victor heeft daar vele jaren gewoond: na hem is Rene Marquenie, ook beenhouwer, daar komen wonen. Het schilderij is al die tijd verzorgd en vertroeteld geworden, maar aan de tand van de tijd en aan het "muurzilt" was geen zalf meer te strijken..(kaput)...

EN NU ?

Voor enkele jaren is daar een mooi gebouw van het "Gemeentekrediet" gekomen. Het oude huis is gesloopt, het kunstwerk vergruizeld . Maar in ruil heeft de bank ons iets blijvend gegeven. Wie er binnenkomt ziet in alle plaatsen van de benedenverdieping muurgrote foto's van ons "OUD-WABEKE" met zijn typische gebouwen, molens, bruggen, enz... Zo heeft men daar het heerlijke van onze vroegere omgeving in ere willen bewaren. Hartelijk dank!

"Bei ùns...noch viel grösser"....

O. Galens

DE PELEPETAAN

*Op 't boerenhof, tussen de schuur en de stallen, trok klokkend, een klokke met kuikens in 'rond.
Er werd daar gesjilpt en gestekt en gesakkerd, maar netjes verdeeld als "moe-klokke" wat vond.*

*Er liep daar een "tsjiej" in die tsjiejende bende ; dat ding had geen staart, was niet wit als de rest,
maar grauwig en grijs, met gespikkelde veertjes.
- Wat was daar gebeurd met die eiers in 't nest ? -*

*Een heerke van Gent, dat toevallig passeerde, (ze zeggen daar toch zoveel dingen in 't Frans) riep :
" kek-keke, d' r luupt daar toch wel een PINTADE"
- Ja, als hij iets kende, dan greep hij de kans. -*

*Een knecht van de stee, zie "PANDAAR" tegen t'beestje, een buur bromde ; " nee, 't is een
"PINTHANE ", hoor " !
Een "PELEPETAAN" riep een kenner van Kalve, een "POELEPETET" wist een wijze sinjoor.*

*Maar 't boerke van 't hof lachte fijn in zijn vuistje ; hij zocht 't in een boek, (en gedrukt is nooit mis)
en vond dat de naam van dit olijke diertje, spijs alle gekibbel, een "PARELHOEN" is.*

*Hij had, van een vriend, een raar eitje gekregen, in heel de gebuurte daar niks van gezegd, maar
wijs' lijk dat spul, in een hoek van de schure, in 't nest van die broedzieke klokke gelegd.*

*En 't kon hem niet bommen, hoe ze 't zouden noemen, 't zij "POELEPETET" of 't zij "PELEPETAAN",
hij wist dat, met Kerstdag, een fijn "PARELHOENTJE" bij broere kalkoenop zijn tafel zou staan.*

O. GALENS
3.5.89

SAMANKOOR

REQUIEM van G. Fauré

Integrale uitvoering van het "Requiem" Opus 48, van G. Fauré, op vrijdag 16 maart 1990 in de Sint-Catharina-kerk te Wachtebeke om 20 uur.

Dit uniek werk voor grootkoor, soli en orkest wordt uitgevoerd door de verenigde koren, het Samankoor uit Wachtebeke, het A Capellakoor uit Ertvelde en het koor Jubilate uit Lokeren. Het symfonisch Gents Academie-orkest staat onder de leiding van dirigent Julien Mestdagh. Solisten zijn Annemie Moens, sopraan, Firmin Vergauwe, bariton, Frank Heye, orgel, en An van den Borre, harp.

Gabriel Fauré (1845-1924) studeerde onder de leiding van Camille Saint-Saens en had zelf de beroemde

Maurice Ravel als leerling. Tot zijn mooiste werken behoort het "Requiem" Opus 48, dat hij grotendeels schreef in de eerste twee weken van januari 1888, ter ere van zijn vader en moeder die kort daarvoor gestorven waren. Zijn droefheid was getemperd door een diepe overtuiging, dat deze lieve mensen alleen in de hemel konden verblijven. Dit Requiem is dan ook in alle opzichten sereen en aangrijpend, ingetogen en verstild in gelaten rust. Dit prachtig werk vormt het centrale stuk van de uitvoering op 16 maart.

Kaarten zijn te verkrijgen bij de leden van het Samankoor of bij R. De Gussem (tel. 450053) en L. Spiessens (tel. 45 73 19). Prijs 250 BF (200 BF in voorverkoop).

DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING

GEBOORTEN VIERDE KWARTAAL 1989

MULDERS LARS, zoon van André en Van. Hove Agnes, St.-Francisdijk 42, Gent 21/09/89.

DE MOL DELFIO, zoon van André en van Kesteloot Inge, Oudeburgse Sluis 13, Gent 18/09/89.

LANGERAERT DIETER, zoon van Johan en van Hoekman Sabine, Molenhoek 50, Gent 26/09/89.

LOGAST RUTH, dochter van Geert en De Nijs Marleen, Kerkstraat 12, Gent 01/10/89.

MINNEBO THAIS, dochter van Danny en Troch Marie-Christine, Rechtstro 13, Gent 01/10/89.

VAN ASSEL DAISY, dochter van Willy en Ysermans Cyrilla, Cornilstraat 8, Gent 04/10/89.

DE WULF FREDERIK, zoon van Seraphin en De Vos Carine, Melkerijstraat 39c, Gent 07/10/89.

COONE ALESSANDRO, zoon van Patrik en van Baete Linda, Meersstraat 8, Gent 11/10/89.

DE CONINCK SARAH, dochter van Patrik en van Spruyt Lea, Oudeburgse sluis 24, Gent 03/11/89.

ODOU KAROLIEN, dochter van Marc en De Smet Mia, Weide 4, Gent 04/11/89.

MARTENS BRECHT, zoon van Johnny en van Goethals Tamara, Lijsterstraat 21, Gent 06/11/89.

POLFLIET RUBEN, zoon van Paul en van De Mey Christine, Salvialaan 9, Gent 21/12/89.

GENTBRUGGE STEPHANIE, dochter van Eric en van Hillaert Patricia, Kalve 69A, Gent 29/11/89.

SCHEPENS SHARON, dochter van Benny en van Verhulst Gina, Spreeuwstraat 19, Gent 03/12/89.

VERBESSELT TONY, zoon van Jean Pierre en van Croons Catharina, Zwaluwlaan 43, Gent 03/12/89.

DE BRUYNE JOLIEN, dochter van Geert en van Apers Carine, Peene 18, Lokeren 08/12/89.

VAN DER GUCHT STEPHAN, zoon van Danny en van Oosterhof Lamberta, Sint-Francisdijk 32, Gent 11/12/89.

NEKHLA MEHDI, zoon van Benouali en van Bruggeman Daniella, Dorp 10, Gent 15/12/89.

LEFEBURE LAURENS, zoon van Eric en van Kennis Elsje, St.-Elooiopolder 18, Beveren 16/12/89.

HUWELIJKEN DERDE KWARTAAL 1989

13/10/89

CREVE CHRIST., Catharinastraat 1, Wachtebeke.

HULEBROECK CARINE, Langelede 99A, Wachtebeke.

20/10/89

DU CHEYNE GERT, Smishoek 30, Wachtebeke.

VAN DE WALLE LINDA, Achterhoek 1, Wachtebeke.

27/10/89

VERSWALM LUC, Cornilstraat 6, Wachtebeke.

ALLIET SONJA, Kalve 21, Wachtebeke.

28/10/89

MARCKX FRANCOIS, Cornilstraat 6, Wachtebeke.

SAELENS MYRIAM, Cornilstraat 6, Wachtebeke.

09/11/89

EECKMAN RENE, IJsvogelstraat 12, Wachtebeke.

BERTH ANTOINETTE, IJsvogelstraat 12, Wachtebeke.

24/11/89

COONE PATRICK, Molenhoek 4, Wachtebeke.

CAMPS PATRICIA, Molenhoek 4, Wachtebeke.
27/11/89
NOORDHOEK ANTOINE, Dam 94c, Lochristi.
INGELS ANGLIQUE, Stationsstraat 211, Wachte-
beke.
22/12/89
VAN RENTERGHEM LUC, Fleurisstraat 24, Gent.
MICHIELS KATHLEEN, Leeuwerikstraat 12,
Wachtebeke.
22/12/89
HILLEWAERT HUGO, Molenstraat 12, Wachtebeke.
NOPENS IRIS, Molenstraat 12, Wachtebeke.
22/12/89
DE VUYST MARC, Merelstraat 44, Wachtebeke.
VERHULST MAAIKE, Merelstraat 44, Wachtebeke.
23/12/89
CRIEL WIM, Merelstraat 42, Wachtebeke.
VAN DER STRAETEN GERLINDE, Axelsvaardeken
4, Wachtebeke.

OVERLIJDENS VIERDE KWARTAAL 1989

Wachtebeke 01/10/89
BRACKE RENE, ongehuwd 78 jaar, Godshuisstraat 13
Wachtebeke 02/10/89
SCHALCKENS MARTHA, wed. Muylaert Richard,
74 jaar, Dorp 40
Wachtebeke 03/10/89
DE BRUYCKER NELY, wed. Vincke Georgius, 82
jaar, Meersstraat 31
Wachtebeke 09/10/89
DAVID HORTENSE, wed. David Dominicus en wed.
Goossens Florimond, 94 jaar, Dorp 40
Wachtebeke 15/10/89
MASYN RACHEL, ongehuwd, 85 jaar, Dorp 25
Wachtebeke 29/10/89
DE FLEURQUIN ELISA, wed. Van Verdegem
Honore, 95 jaar, Godshuisstraat 13
Gent 06/11/89
DE SUTTER OMER, echtg. Iwtchenko Maria, 65 jaar,
Bloemenweg 19

Wachtebeke 07/11/89
WALBRECHT ELVIRE, wed. Beelen Louis, 91 jaar,
Kerkstraat 28
Wachtebeke 11/11/89
VERSWALM LUDOVICA, wed. Hesters Cyriel, 82
jaar, Stationsstraat 42
Gent 12/11/89
DE BOOSERIEG GERMAINE, ongehuwd, 84 jaar,
Meersstraat 31
Wachtebeke 13/11/89
VAN OOST ACHILLUS, wed. Smet Josephina, 90
jaar, Meersstraat 31
Wachtebeke 13/11/89
COPPIETERS ADRIANA, wed. Verpaele Gustaaf, 82
jaar, Godshuisstraat 13
Aalst 17/11/89
FASSEEL RICHARD, echtg. Vercauteren Pharailde,
70 jaar, Molenhoek 57
Gent 18/11/89
HEYMAN JOANNA, echtg. Van Cauter Josephus, 81
jaar, Meersstraat 31
Gent 23/11/89
ROETS TESSA, dochter van Arnold en Doppegieter
Sonia, 10 maand, Akkerstraat 3
Wachtebeke 29/11/89
BUYSSE IRMA, wed. Van de Slijcke Victor, 86 jaar,
Stationsstraat 20
Gent 30/11/89
VAN ACKER ACHILLE, echtg. De Clercq Maria, 83
jaar, Overslag 74
Wachtebeke 30/11/89
DAVID GUSTAAF, echtg. Van De Voorde Germana,
86 jaar, Kerkstraat 20
Wachtebeke 12/12/89
LEFEBURE MARTHA, wed. De Groote Armand, 85
jaar, Meersstraat 31
Wachtebeke 13/12/89
DE BLOCK EMIEL, ongehuwd, 77 jaar, Ramonshoek,
37
Lokeren 27/12/89
VERPAELE MAGDALENA, echtg. Hesters Willem,
83 jaar, Axelsvaardeken 3.

BEELDEKENS UIT ONZE WACHTEBEEKSE KINDERJAREN

II DE PROCESSIE

Voor de achtuurnmis was iedereen in het dorp drukdoende. Emmers zand werden klaar gezet, bloemen afgesneden, dozen groen werden aangebracht. De enige die niet gewenst was op de straat was de automobiel, de hedendaagse milieuvuiler, hij kon gemist worden als de pest. Het bloementapijt had de voorrang op alles. Na de mis zagen wij reeds de eerste lijnen die getrokken werden met wit zand; daartussen moest alles plaatsvinden. Ook de bloemmotieven waren reeds uitgezet. Hier woedde een felle strijd: om ter mooist, was de leuze. De Belgisch driekleur werd buitengehangen. De gordijnen in de voorkamer werden weggeschoven, een piëdestal werd voor het venster gezet met daarop het Heilig Hart, geflankeerd door twee brandende kaarsen. Overal was men bezig het beste van zich zelf te geven. Tijdens de hoogmis moesten wij ons gaan verkleeden in het klooster. Alleen de koplopers, zijnde de BJB van Wachtebeke gezeten op hun trekdieren mochten het klooster niet binnen. De paarden waren versierd met linten in de manen en in de staart. Aan hen was

het om de komst van het Allerheiligste aan te kondigen. Geen mufte uitlaatgassen maar echte paardekeutels, was het enige wat hier ongewild achtergelaten werd. Zoals wij reeds zeiden startte iedereen voor de eerste keer eigenlijk met een klein belletje en stapte jaar na jaar in een andere groep over. Toch waren er enkele uitzonderingen, men had nog enkele figuren nodig die nog jonger dan jong moesten zijn. Dat waren onder andere de engeltjes. Dat was een ras apart, zij werden dan ook met veel zorg uitgekozen. Iemand die zo een kleine pagadder bij zich had was uiteraard de engelbewaarder (zie foto). Wat wel opviel was, dat bij al de engelen die moesten uitgebeeld worden er geen enkele van het mannelijke geslacht bij was. Toch eigenaardig he!

Laten wij nu eens samen de meeste groepen overlopen, allicht kunnen velen van ons zich vereenzelvigen met één of meer personages hier uit.

Het vrouwvolk was natuurlijk het meest vertegenwoordigd als het ging om "den heiligen" uit te hangen.

Het mannevolk daarentegen diende om boete te doen of om de heiligebeelden en de baldakijn te dragen.

Men had de E.K. groep. Daar werd een stok gedragen met daarop de afbeelding van het speldeke van de E.K.. Aan die grote speld waren witte lintjes bevestigd en ieder lintje werd vastgehouden door een kind van een jaar of 8. Zij waren zoveel mogelijk in het wit gekleed. Men had nog de hosanna-groep, die zwaaide met hun palmtakken en zongen religieuze liederen. In de processie gingen ook diverse uitbeeldsters van heiligen mee, zo onderandere de heilige Catharina en Theresia, onze Lieve Vrouw, en Elisabeth van Hongarië en Maria Goretti. Telkens waren zij bijgestaan door een groep vertolkers van het leven van deze heiligen. Zie de foto waarbij de Heilige Theresia omringd is door engelen. Er was ook een groep meisjes, volledig in het wit, die mandjes droegen met bloemen. Voor het heilig Sacrament gingen twee rijen meisjes die om de beurten papieren snippelingen strooiden. Zij waren de plechtige communicanten van het lopende jaar.

Er waren ook diverse congregaties en jeugdbewegingen aanwezig, die allen met hun vlag voorop en getooid in hun uniform bijdroegen tot dit kleurig spektakel. Zoals wij reeds zeiden liet het mannevolk zich ook niet onbetuigd. Het torsen van diverse heiligenbeelden, lanternen en andere zware zaken was hun van oudsher toevertrouwd. De heilige Jozef werd omringd door een

groep jongens die elk een kussentje droegen met daarop diverse timmergereedschappen. Voor iedere groep gingen uiteraard een paar personages die een bord meedroegen met daarop de nodige uitleg voor wat volgde. St.-Jan kwam hier ook de groep vervolledigen samen met kindje Jezus en zijn lammetje. De heilige Rochus werd gevolgd door zijn soortgenoten die nog niet onder de zweren zaten maar toch al boete deden. Wij waren wel verplicht zulk een kleed aan te trekken, de halve cowboyhoed op te zetten en de staf en de schelpen als attributen te gebruiken. De jeuk van de ruwe stof van het kleed kregen wij er zo bij. Die tijd was de korte broek nog in de mode, hetgeen het jeuken nog bevorderde. Gelukkig moesten wij dit maar een jaar doen, men kon toch geen heilige maken van ons. Een andere groep die wij liever zagen waren de ridders, echt iets waarvan wij droomden, vechten, de vijand verslaan, echt zoals in de cinema dapper, en zeker altijd winnen. Zij droegen kussentjes met daarop de symbolen van Christus lijden. Ook hier waren diverse jeugdverenigingen aanwezig zoals de K.S.A., de K.A.J., de B.J.B. De enige oude gilde van St.-Ambrosius, nu nog steeds op onze gemeente aanwezig, is reeds van in 1753 vaste drager van de flambeeuwen. Zij zorgde nog voor een mannelijke aanwezigheid. Nog twee ferme groepen welke wij niet mogen vergeten waren het zangkoor en de muziekmaatschappij. Het waren zij die het Allerheiligste prezen onder de vorm van muziek en zang. Het sluiten

van de processie gebeurde door de kerkraad, op de hielen gezeten door de rijkswachters in groot ornaat. Tussen al deze groepen wapperden alle soorten vlaggen onderander ook die van de 15 deugden. Vraag mij niet dewelke het waren, wij zelf hadden maar twee deugden, spelen en eten en die kwamen daar zeker niet in voor. Er waren zeker nog meer vertolkers van iemand of wat, maar ja, het is reeds zolang geleden. In de meeste hoog katholieke families was er toch altijd iemand die in de processie een heilige mocht uitbeelden. Maar zoals bij een gemeenteraadsverkiezing werden bij het samenstellen van de processie plaatsvervangers aangeduid. Zij moesten dan de heilige vervangen als deze niet kwam opdagen en zo hebben wij in onze familie een pseudo heilige gehad. (zie de foto van de heilige Theresia genomen in de Kerkstraat). Ons tante begijntje was er fier op, zij opperde nog dat zij toch een mooi begijntje zou zijn. Maar ja de tijd wees het uit, er zat te weinig begijnevlees aan vast.

Zoals U kunt zien waren daar nogal wat personages mee gemoeid en U kunt veronderstellen dat de stoet ook een

respectabele lengte had. De eerste waren reeds voorbij het rusthuis De Mey als de laatste nog moesten vertrekken in het klooster.

Man had twee soorten ommegangen, de grote, die liep langs het Dorp, Godshuisstraat, Lindestraat, Rechtstro, Kerkstraat en naar de kerk. De kleine ommegang ging de zelfde weg tot in de Lindestraat en keerde dan terug langs de Smishoek. Als de kleine weg genomen werd kwamen de diverse groepen elkaar tegen. Ondanks het aantal deelnemers waren de toeschouwers ook in grote getale opgekomen.

Alle vrouwen met een hoed op, zonder was niet toegelaten, en de mannen met de hoed of met de pet en wanneer het heilig Sacrament passeerde knielde iedereen devoot en werden pet of hoed afgenomen. Wat wij heden ten dage nog overhouden van een processie van vroeger steekt schril af met wat het eens was. Andere tijden, andere zeden, zegt men. Maar zijn ze daarom beter?

P. Hesters

DE POLDER

Eenzaam ligt de polder erbij, achtergelaten door het landbouvolk dat de laatste zaden heeft ingewerkt. Nu is het er stil als een graf en een geduldig wachten op de lentezon. De daken van een paar ver van elkaar gelegen boerderijen staan als gespannen ruggen boven het dromend landschap.

Het polderleven is niet meer wat het was, weggevlagd door de mechanisatie en grootschaligheid.

Weg de ruige laburpaarden gedreven door stoere stalknechten die een airken floten en lonkten naar bezige boerenmeiden.

Weg het ruwe handwerk bij het poten en rooien van aardappelen, pikken, binden en stuiken van het koren.

Weg de "bende" die losgelaten werd bij de erwten en bonenpluk of kruipend de bieten dunden.

Weg het schaften in het zalvend lommer van een paar vergeten knotwilgen. Weg de tijd dat er nog tijd was voor een pijp tabak. Weg met alles van toen: geen lol meer tussendoor, geen nakaarten over de voorbije zondag, geen herinneringen aan vroeger, de dood van Mele Praet, de daverende preek van de missiepaters, bakker Mastelle, een kloosternon die voor het eerst de fiets opging en pardoes de beek indook.

Het leven is hertekend, kreeg een ander gezicht, strakker.

Op een dag viel het woord "ruilverkaveling" en meteen begon men te steigeren in de polder. Mag niet. Kan niet. Geërfd van ouders zaliger gedachtenis. Op naar de burgemeester die zeer laconisch hun kritiek afwimpelde want het bevel tot verkavelen kwam van hogerhand. Na een paar weken kwamen de heren van de opmetingsdienst om de honderden hectaren te herschikken in nieuwe percelen en vervolgens op schaal in kaart te brengen, een werk van maanden.

Met hun kittige rekenmachientjes hebben ze de nieuwe oppervlakten berekend tot op de vierkante decimeter na. Dan volgde de hamvraag. Wie wat? Wie waar? Het dorp stond er bol van. In de straat, in de winkel, aan elke

cafétafel was de ruilverkaveling een gesprek van de dag. In het lokaal van de veloclub "Vrij en Vlug" kwam een afgevaardigde van het ministerie uitleg verstrekken voor de betrokken eigenaars en benadrukte de vele voordelen van dit toekomstgericht project. De plans hingen aan de muur. Het was een klus van lijnen, hulplijnen, afvoerkanaaltjes en bedieningswegen, ook een paar broedplaatsen voor het gevogelte. Voor sommige aanwezigen was het alles behalve duidelijk, andere hadden liever dat het bleef zoals het was. Onmogelijk het Koninklijk Besluit was al ondertekend. De toebedeling der kavels gebeurde op het gemeentehuis.

De polder is herschetst, niets meer te bespeuren van vroeger. Het is even wennen aan die grote vlakke. De percelen liggen rechthoekig, zijn hemels breed en lang. De boer ziet amper nog zijn buur, de akkers zijn te wijds. Hij zit opgesloten in een hoge cabine van een zware traktor. Landbouwmachines draven heen en terug, sleuren aan tonnen vracht tot een stuk in de nacht als het werk er toe dwingt. Alles moet rap, groots, dringend. Er is geen tijd meer voor een "goeie dag" want in de polder is men nu overgeschakeld naar de hoogste versnelling.

M. Migom

1689 - 1989 300 JAAR VAN DE VOORDE

Den elfden dag van februari 1720, na de voorziene drie afroepen hebben tot het huwelijk besloten PETRUS VAN DE VOORDE en MARIA ONGHENA uit deze parochie, de getuigen Joannes Onghena en Joanna Van de Voorde.

Ondergetekend Petrus a. Coene Pastor

Zo is het begonnen voor meer dan 180 afstammelingen van Petrus en Maria (zie groepsfoto van het Familiefeest).

St-Kruis Winkel voorheen Wincle, Wijnckel, Wijnkel, oppervlakte 1200 hectaren, waterlopen De Moervaart bijrivier van de Durme, het kanaal van 't Sas naar Gent, de leleibeek.

Het grondgebied (18e eeuw) was verdeeld in verscheidene heerlijkheden, waarvan die " Van Den Buizer" de voornaamste was Henricus de Wincle leenman van St- Baafs.

Zoals vele Vlaamse namen is Van De Voorde een afleiding van een plaatsnaam. Een 'Voorde' is een doorwaadbare plaats in een rivier. Voorde kunnen wij in verband leggen met de waterlopen van hierboven vermeld.

Maar dat zal Petrus en Maria Onghenae wel een zorg geweest zijn.

Pas getrouwd, buiten koud en warm van binnen (en nog geen televisie) dus vroeg naar bed enz..... en na een kwam twee, drie, vier, enz... en zij kregen 11 kinderen waaronder Eustachius geb. 21/05/1733 die huwde met Amelberga Verschraege uit Zaffelare. Zij kregen zeven kinderen waarvan Livinus de stam op zijn beurt verder zette.

Hij, Livinus dus, huwde met Maria Bauwens. Hij was wever van beroep, en een goeie wever. Hij weefde zo zeven kinderen bij elkaar, waaronder Felix geb. 20/11/1806 en Franciscus geb. 09/06/1809. Felix huwde met Italie Van Bastelaere uit Wachtebeke (zie foto's). En Francois huwt met Sophia Landuyt ook uit Wachtebeke, en zo kregen wij de eerste vertakking na de stam. Felix trekt naar Wachtebeke met Italie (Nathalie) en kregen vijf kinderen waarvan drie zonen: Franciscus Xaverius (den Veurus) August en Charles-Louis.

Francois vindt dat het beter is in Sint-Kruis Winkel en blijft er met Sophia die hem een zoon schenkt: Karel.

Deze vier jonge mannen zijn verantwoordelijk voor de kruin van onze stamboom.

Deze boom is nu meer dan 300 jaar oud, en zoals wij op ons familiefeest zagen ziet zijn toekomst er zeker rooskleurig (groen) uit, met een klein zaadje is nu een

flinke bos geworden.

Voor de familie " Van de Voorde" is nu een interessant boek (300 pagina's) verschenen met zeer veel foto's (nog enkele exemplaren zijn er te bekomen).

Waar Robert Van De Voorde en ikzelf twee jaar aan gewerkt hebben, een boek om door te geven aan bloed- en aanverwanten, om te bewaren voor ons nageslacht en om onze familie dichter bij elkaar te brengen.

Maar ook als erkentelijkheid en eerbetoon aan onze ouders, grootouders, overgrootouders enz... enz... Want zoals de geschiedenis ons leert, kende het land van Waas in de middeleeuwen vele tegenslagen, pestepidemies, oorlogen, godsdienst, beroerten (tweede helft van de 16e eeuw), hongerejaren, 1566, boerenkrijg 1798 Franse Revolutie, zonder beide wereldoorlogen te vergeten.

*" Ik kreeg van mijn ouders
van ieder zijn part
Van mijn vader mijn schouders
Van mijn moeder mijn hart"*

René de Clercq.

Daniel van de Walle
wordt vervolgd....

Felix ° 20-11-1806

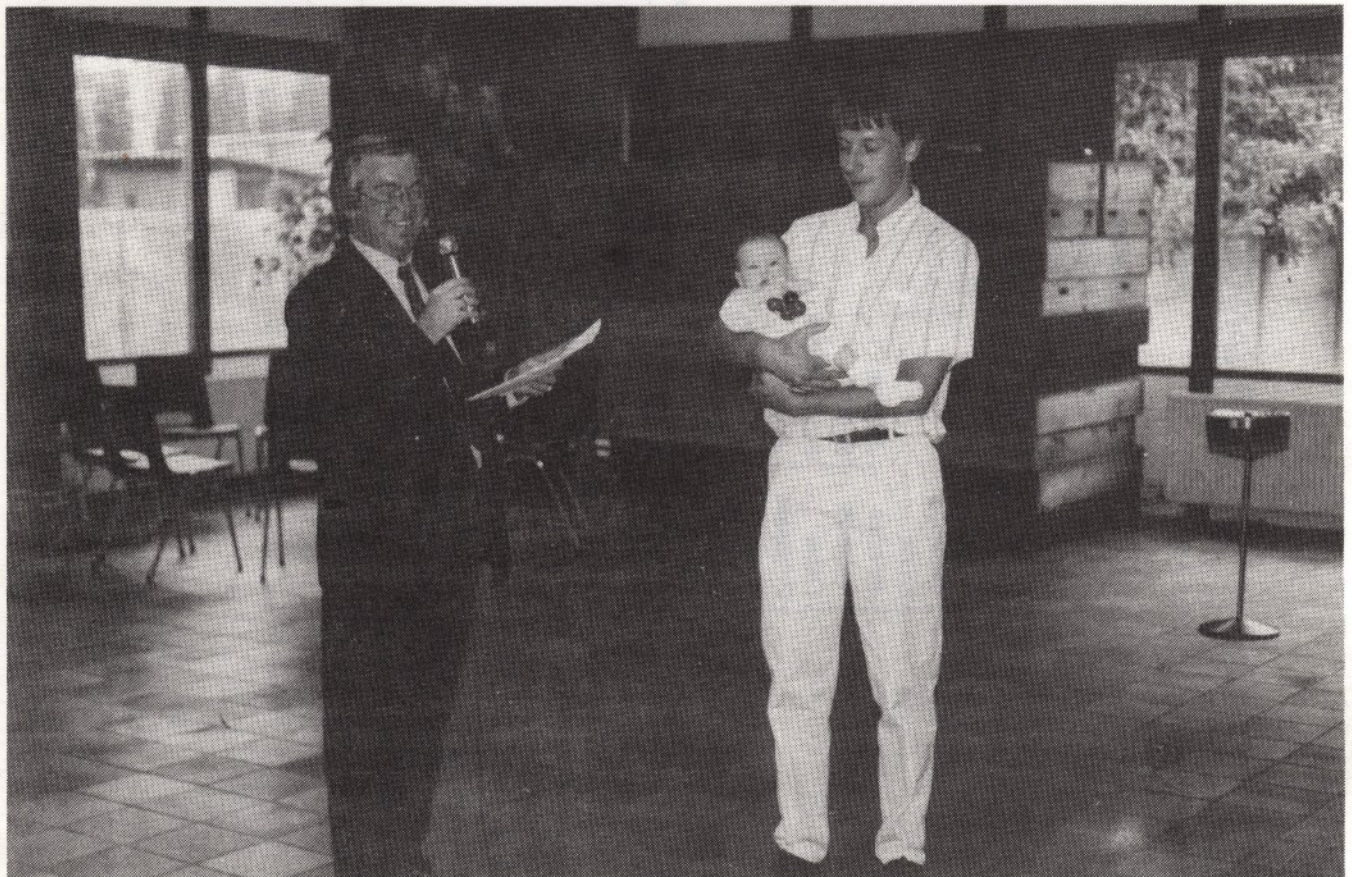
Italie Van Bastelaere ° 28-1-1812

De Van de Voorde wachten driehonderd jaar. Precies driehonderd jaar na de geboorte van stamvader Van de Voorde kwamen 180 afstammelingen bij elkaar.

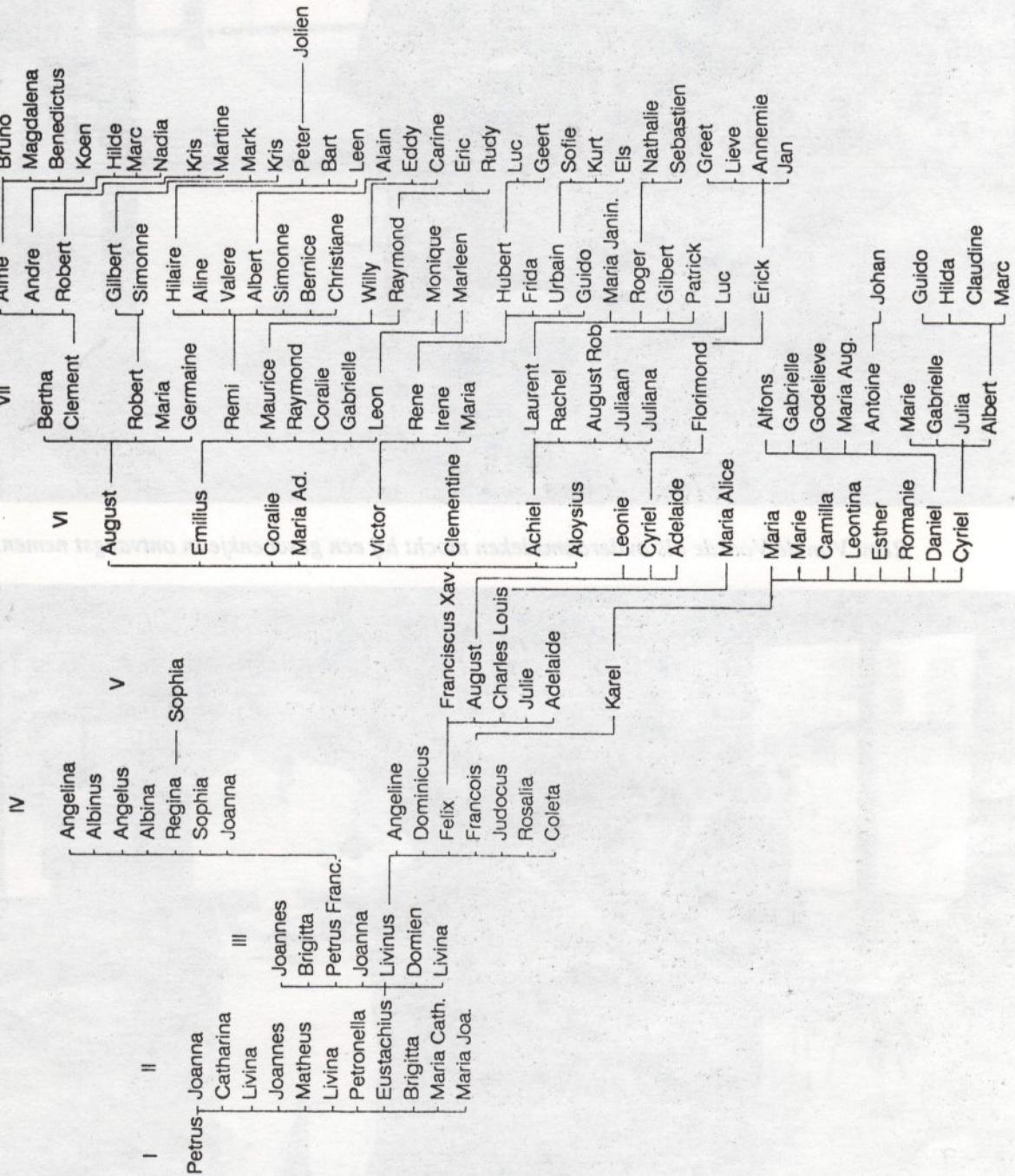

Remi Van de Voorde als ouderdomsdeken mocht hij een geschenkje in ontvangst nemen.

Jolientje, dochter van Peter, kreeg als jongste spruit ook een passend geschenkje.

300 JAAR VAN DE VOORDE

liefste dochter van Petrus, kreeg als jongste spruit ook een plaatsje

JUBILEA 1990

VAN OVERMEIRE MEDARD JOSEPH

VERBAUWEN LEONIE

OP 23 APRIL 1990

KERKSTRAAT 37

DIERICKX JOSEPHUS

DE BRABANDER MAGDALENA

OP 16 SEPTEMBER 1990

MEERSSTRAAT 31

60 JAAR

COOLS GUSTAVUS
DE MUNCK MARIA CAMILLA
OP 3 OKTOBER 1990
MELKERIJSTRAAT 9

DROESBEKE ALBERT AUGUST

VAN HIMME ANGELA MARIA

OP 4 OKTOBER 1990

AKKERSTRAAT 8

VERMEERSCH IDESBALD ALFONS

SLOCK BERTHA

OP 6 NOVEMBER 1990

WEIDE 12

50 JAAR

COPPENS MICHEL
HILLAERT MARIA SOPHIA
OP 23 NOVEMBER 1990
RECHTSTRO 5

INHOUDSLIJST DRIEMAANDELIJKSBLAD 16 JAARGANG 1989

Blz.	1	Woord van de voorzitter	C. David
	2	Genealogie	P. Hesters
	2	Editoriaal	P. Hesters
	3/4	Miel den dotser	O. Galens
	5	Giften Heemkundige kring	
	6/8	Beeldekens uit Wachtebeke -Nieuwjaar	P. Hesters
	9/10	Staat van onze bevolking	
	11/13	Wachtebenaars buitenpoorters van Gent	E. De Smet
	14/16	Het orgelpunt	P. Hesters
	17	De bombarde	O. Galens
	18	Staat van onze bevolking	
	19/20	Smokkelgeschiedenis	L. Ferket
	21/25	Wie schrijft die blijft	P. Hesters
	26/32	Ons dagelijks brood	P. Hesters
	33	Woord van de voorzitter	C. David
	34/35	Frans Van Vliet, machinist van het laatste Europese stoomschip	M. Buyle
	36/42	Overslagse herrineringsen	I. De Pauw
	43/44	Koster Aimé Van Bambost	M. Buyle
	45/46	De staat van onze bevolking	
	47	Oud, ouder, oudst	P. Hesters
	48	Verdwenen woningen op onze gemeente	P. Hesters
	49	Editoriaal	P. Hesters
	50/55	Gestorven voor de vrede	M. Buyle
	56/61	Onze bevolking	P. Hesters
	61	Allerlei	
	62/64	Staat van onze bevolking.	
	63/64	Beeldekens uit onze kinderjaren: " De Processie"	P. Hesters

Al deze tijdschriften zijn nog te bekomen zolang de voorraad strekt. Ook oudere jaargangen zijn nog te verkrijgen. De prijs is 20 Fr. per tijdschrift of 60 Fr. per jaargang, verzendingskosten niet inbegrepen.

INHOUDSLIJST DRIEMAANDELIJKSBLAD 17 JAARGANG 1990

Blz.	1	Woord van de voorzitter	C. David
	2/4	Een blikje in 't verleden.	O. Galens
	6	Samankoor	
	5/6	De staat van onze bevolking	
	7/9	Beeldekens uit onze kinderjaren	P. Hesters
	10	De polder	M. Migom
	11/14	300 Jaar Van De Voorde	D. Van de Walle
	15	Jubilea	
	16	Inhoudslijst	

HEEMKUNDIGE KRING «OUD WACHTEBEKE»

Carle figurative van de prochie Wachtebeke
getekent en ghemerkt by my ondersteven ghe
sworne Landmeter veroverende Eenen Wachtebeke door
de waerachtige ghelegentheit ten vercooven van Eerw.
Heer Theodoor van Abbatje van St. Pieters sevens Ghent
omme te valideren in sijne Baecke als loocher, jegens
den Graue van Willem Verwouter, de welke Carle ghemerkt
in conformiteit van contracten in dale de Nijve, 23 15
aengehaen lusschen den Cloostere van de Bylcke
den Blanchier van St. Pieters Cloostere by Ghent en
Jans Steven van Ideghem, my Lovende desen 14
novembere 1678. Verstaetlick Ende vus ondersteven
P. De Vos met paribike

Waarvan afschrift
Gent 21 maart 1866

Handwritten signature
N. van der Weide

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring "OUD-WACHTEBEKE"

17de Jaargang 2de kwartaal 1990

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Hesters, Stationsstraat 165, 9070 Wachtebeke, Tel. (091) 45 04 63

WAARDE LEZERS,

Bij dit 2e nummer van onze 17e jaargang wil ik het hebben over het wel en wee van onze Heemkring en de nieuwtjes in het provinciaal verbond.

Provinciaal gaat alles goed. Door de zeer sterke werking van het provinciaal verbond en mede door de steun van Provincie en gemeenten heeft het imago van de Kringen voor Heemkunde veel aanzien gewonnen. De grote tentoonstelling vorig jaar in de Crypte van Sint Baafs, de volkskundige boekenbeurs in Gent en de wekelijkse rubriek de maandagmiddag op Radio Gent zijn hiervan evenzovele voorbeelden. Het is dan ook met een zekere fierheid dat wij onze ondervoorzitter Paul Hesters opgenomen zagen in het Provinciaal Bestuur van de Bonden voor Heemkunde van Oost-Vlaanderen. Zijn kennis over heemkunde en zijn onverdroten werklust zullen in het provinciaal bestuur ongetwijfeld gewaardeerd worden en onze plaatselijke heemkring wordt ermee nog dichter betrokken bij de werking op provinciaal vlak.

Plaatselijk gaat uiteraard alles opperbest. Het nog steeds stijgend ledenaantal, een geslaagde tentoonstelling op Meifeest van Overslag en de trouwe bezoekers van den "dhust", ons maandelijks praatcafé op de eerste zondag, zijn evenzovele aanmoedigingen om op de ingeslagen weg voort te gaan.

Voor de Safarkensmarkt op 12 augustus hebben wij enige vernieuwing in onze stand gebracht. Voor de echte liefhebbers zullen wij nog enkele zakjes Wachtebeekse Spekken trachten klaar te krijgen. Hoofdzaak van het vertier dat de Heemkring U biedt is een speciaal gebrouwen bier. Een pittig drankje dat nu reeds staat te gisten op fles om met de Safarkensmarkt tot volle rijpheid te komen. Ter afronding worden er gebakken wannekens bij geserveerd. De flessen worden voorzien van een speciaal etiket. Verzamelaars die 'n hele fles bestellen mogen ze leeg meenemen als aandenken.

Zij die nog niet uitgevierd zijn op de Safarkensmarkt,

zijn op 25 en 26 augustus welkom in DAVIDSMEULN ter gelegenheid van het Ambachtelijk Weekend van het Land van Waas. Bij een spie Wachtebeekse Vlaaien kunt U er het werk bewonderen van miniatuurmolenbouwer Guido HESTERS en kunstpoppenmaakster Mevr. VERSCHAFFEL. In alle dorpen van het waasland is er die dag wat te doen en er zijn fiets- en autoroutes uitgestippeld die U wegwijzen maken in de veelheid van evenementen. De catalogoog is te verkrijgen bij hem die als kringvoorzitter U bij deze groet.

Cesar DAVID
Azalealaan 4,
WACHTEBEKE
Tel. 450162

LANDVERHUIZERS

Een woord dat hard klinkt in onze oren, onwaarschijnlijk, onbegrijpelijk voor hedendaagse normen. Heden reist men wanneer en waar men wil, afstand en plaats hebben geen betekenis meer.

Onder deze rubriek willen wij toch enkele punten belichten aangaande de problematiek van toen nog iemand de naam meekreeg "landverhuizer" als hij zijn geboortegrond verliet.

Het wegtrekken van bewoners uit hun geboorteplaats of land bestaat reeds zolang de mensheid bestaat en dit over gans de wereld gezien. Wat wij hier nadrukkelijk willen behandelen zijn de Wachtebekenaren die de naam kregen van "LANDVERHUIZER".

Hoe komt men ertoe zijn heem te verlaten? Velerlei oorzaken zijn de gevolgen van het wegtrekken van de bevolking. Om er enkele op te noemen: in de 15de en de 16de eeuw waren het de godsdienstoorlogen, ook de gewone oorlogen, als wij van gewone mogen spreken waren een oorzaak van het wegtrekken van de bevolking. De verspreiding van het geloof, het zij katholiek of hervormd bracht zijn verhuizers mee. Sociale en economische toestanden gaven de aanleiding alsook ziekten, overstromingen, werkloosheid, politieke omwentelingen enz...

Een feit is zeker, buiten de predikanten, zocht iedereen die zijn heem verliet betere horizonten, of dacht betere horizonten te zullen vinden. Een ruwe schatting en volgens velerlei bronnen kunnen wij aannemen dat 20% er min of meer in geslaagd zijn zich te verbeteren en dan nog ten koste van legale en illegale praktijken.

Zoals wij reeds zegden willen wij ons beperken tot onze Wachtebekenaren en aanverwanten. Hoe ben ik er toe gekomen om zulk een reeks artikels te starten? Vooreerst hebben wij in onze familie ook landverhuizers, 1 groep naar Frankrijk rond 1895 en een groep naar Amerika rond 1924, ten tweede, bij mijn opzoekingen in het gemeentehuis kwam ik een stukje papier tegen met een reeks namen op en als titel "LANDVERHUIZERS NAAR ARGENTINIE" vertrokken op 2-2-1889 te Antwerpen (zie copie). Ten derde, ongeveer 1 jaar geleden kreeg ik een telefoon uit Aartselaar van een zekere Swartelé, zijn voorouders waren afkomstig uit Wachtebeke. Hij was op reis geweest naar Brazilië en had daar in de telefoonboek de naam Swartelé gezien, hij was die persoon gaan opzoeken en wat stelde hij vast, ook die persoon zijn voorouders waren afkomstig uit Wachtebeke. (in ons volgend nummer komen wij uitvoerig terug op die familie Swartelé, nakomelingen van die familie hebben ondertussen reeds een bezoek gebracht hier in België). Zo kunnen wij nog diverse voorbeelden aanhalen. Mijn besluit was dat er in 80% van

onze plaatselijke families personen geweest zijn die hun heem verlaten hebben en zijn weggetrokken om diverse redenen.

De periode die wij hier gaan behandelen met uw medewerking loopt van 1800 tot op heden. Wij willen ons een totaal beeld vormen van wat zo iets teweeg heeft gebracht op genealogisch en geschiedkundig vlak. Velen onder ons kunnen zich misschien wel iets herinneren van 't horen zeggen of zeker weten. Het zijn die gegevens die wij willen publiceren of kenbaar maken en desnoods opzoeken langs de vereniging "VLAMINGEN IN DE WERELD" om zo relaties te behouden of te bekomen of te verbeteren. Als er iemand iets weet, schrijf het op en deel het ons mede. Brieven, foto's alles is bruikbaar, U mag het zelf samenvatten of wij willen het schrijven en zullen het afdrucken in ons driemaandelijks mededelingsblad of in ons jaarboek (zie familie Van de Gracht in USA in één van onze vorige jaarboeken).

Veel zaken en gegevens zijn reeds verloren gegaan voor ons nageslacht, laat ons daar samen iets aan doen. Op diverse gemeentehuizen zijn er registers aangelegd waarin deze mensen staan geregistreerd, doch in onze gemeente is dit niet het geval, alleen in de bevolkingsregisters kunnen wij onvolledige gegevens vinden. Daar staan dikwijls geen data van vertrek bij en nog minder een plaats naar waar zij vertrokken. Wij weten dat het moeilijk is een schrijven te onderhouden met een ver familielid, doch de vreugde langs weerszijden die men geniet met wat nieuws uit uw eigen streek is niet te meten.

Vele bezoeken vloeien voort uit een terug tot standkomen van een relatie. Zo zijn er nog boldersclubs naar Canada getrokken om zich te meten met oud landgenoten en hun nakomelingen.

De meeste landverhuizers bevinden of bevonden zich in Belgisch Congo, Canada, USA en Frankrijk. Gegevens van mensen die het meegemaakt hebben en terug gekeerd zijn, zijn een les en een steun voor de toekomst. Tot hier een korte inleiding.

Door het vinden van die lijst van Landverhuizers naar Argentinië ben ik mij wat gaan verdiepen in deze materie. Vooreerst heb ik gedacht enkele naamgenoten op te zoeken hier op onze gemeente en op de Nederlandse Overslag en daar even mijn licht op te steken. Zo kwam ik bij de familie Aper-De Laruelle op de Overslag in de Gebuurte, kwiek van hart en nog jong van geest, en rond de 80 jaar oud. Ik vroeg haar of zij soms niets wist van De Laruelles uit Argentinië? "Ja, ik benne kikk van de jongste nie meer en als ik kleine was heb ik

daer nog iets van gehoord, maer ja, vele wete kik daar nie van, ik was nog maar 8 jaar als mijn vader een liedje zong over Argentinië, maar de tekst weet ik nie meer. En s'avonds in de zomer als wij met groepjes mensen buiten zaten werd daar soms over verteld, maer ja ik waere nog te jong, ik wete wel dat zij met den boot naer ginter gegaen zijn en dat zij daar in een soort hotel zouden verblijven en dat er werk was in overvloed, maer als zij ginter aankwamen was er ginter niets dan armoede en geen hotel. Zij werden in een kamp opgesloten en moesten hun plan trekken. Ik heb nog een tante gehad, een zuster van mijn vader, die jong gebleven is, zij woonde in Zelzate en naer het schijnt had zij nog kontakt met die mensen in Argentinië en zij schreven nog regelmatig, maer ja, waer dak ik van spreke is van rond den eersten oorlog, al lange leen he". Tot daar een kort verslag van een naamgenote van een landverhuizersfamilie. Wat wel vast stond was wie de grote sprong deed niets te verliezen had, hij had weinig of niets en kon zich ogenschijnlijk niets anders doen dan verbeteren! Mijn speurwerk zette mij dan op weg naar literatuur die reeds verschenen was aangaande dit onderwerp. Zo kwam ik bij een kollega en vriend Georges Puimege te Zaffelare. Hij had drie boeken over dit onderwerp gekregen van de auteur van de boeken "Vlamingen in de wereld". Hier werden de vertellingen van de familie De Laruelle bewaarheid. Wij geven hier weer hoe en waarom men naar Argentinië trok. De gegevens zijn ontleend uit het boek van Pater Verthé en uit Appeltjes van het Meetjesland nr.28.

In de gazet van Rousselaere van 10 januari 1889 stond te lezen: "Reeds duizende landgenoten bevinden zich in de Argentynschen Republiek en nog maar altijd voort vertrekken er bij gehele groepen uit ons Vlaanderen". Hier somt men diverse Westvlaamse gemeenten op waaruit mensen zijn vertrokken. Het zelfde gebeurde eveneens in Oost-Vlaanderen. Een verhaal uit die tijd uit dezelfde krant vertelt het volgende: "een man van 87 jaar met zijne vrouw van 80 jaar en twee hunne kleinzonen rond de 15 jaar oud zijn ook vertrokken samen met 31 personen uit Stuyvenskerke" In de "Gazette van Lokeren", dus iets dichterbij ons lezen wij: "Gansche huisgezinnen met nog jonge schapen op den arm der moeder gedragen en aam hare rokken vastgeklamt, stonden te bibberen aan de statie, terwijl andere waaghalzen met het geweer op de schouder stonden te dansen en te zingen van vreugde".

Het zelfde blad was van oordeel dat het gouvernement de ongelukkige landverhuizers had moeten waarschuwen tegen de mannen die zich "valschelijk" voordoen als consul van Argentinië en profiteren van de lichtgelovigheid van die arme mensen. Ook de kerkelijke overheid werd op de korrel genomen omdat zij van op de preekstoel niet de ware toestand in Argentinië hebben uitgelegd tegen hun parochianen.

In het boek over Anseele schrijft Paul Kenis:

Tot overmaat van ongeluk (nota: Anseele was pas uit de gevangenis gekomen; het was in die dagen, de tachtiger jaren nog zeer gevaarlijk socialist te zijn..) zag de arbeidersbeweging zich door een ander, bespottelijk maar daarom niet minder ernstig gevaar bedreigd, een dier plotselinge bevliegingen van de massa, die alle belangstelling voor de sociale strijd deden vervliegen.. Agenten van de Argentijnse republiek, met de inwilliging, zoniet met de steun van de Belgische regering liepen het land af om propaganda te maken voor uitwijking naar Zuid Amerika. Argentinië werd zagezegd het land van belofte voor de arbeider, hoog loon en werk in overvloed. Anseele zag zijn volk, de arbeidersklasse, zienderogen vertrekken als landverhuizers. Op 1 maand tijd zouden er in Gent alleen 800 man vertrekken. Het waren die mannen die de grondslag konden vormen van het opkomende socialisme. Er werd werk van gemaakt. Een reporter van het dagblad "de Vooruit" werd naar Argentinië gestuurd om de toestand aldaar te bekijken en te rapporteren in het partijblad. Ondertussen waren ook reeds weinig hoopgevendende brieven en reisverslagen uit Argentinië bij de familie en aanverwanten gekomen en de bevlieging zwakte af.

Er werd toen meer dan één lied gekomponneerd, één ervan luid als volgy:

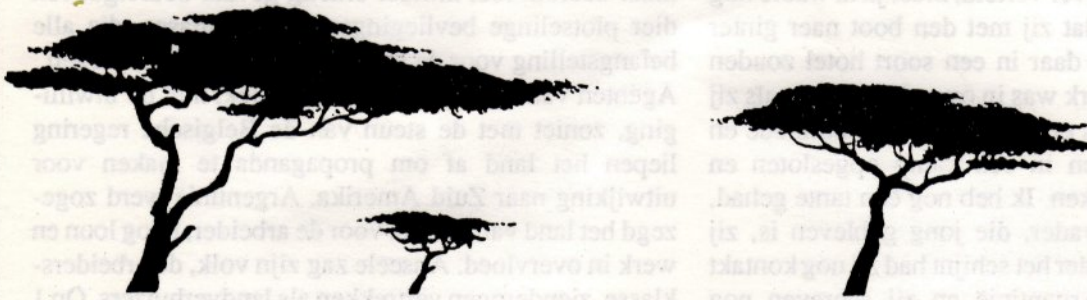
Om te blijven uit de schand,
blijf in uw vaderland.
Want in den Argentinien
is anders niets te zien
dan tigers, leeuwen, beren
en zwarte boze liën!

Als slot van dit verhaal over Argentinië en zijn Vlaamse emigranten geven wij enkele reisrelaties weer die verschenen zijn de "De Eecloonaar" van 1889 alsook in "Appeltjes van het Meetjesland" in een verhaal van Erik De Smet over: Eeklose uitwijkelingen naar Amerika (XIX^a - XX^a eeuw).

"Bij de inscheping in Antwerpen deden zich hartverscheurende taferelen voor:

het afscheid was aandoenlijk, bijna al die uitwijkelingen schenen er droevig uit en de vertrekkende vrouwen weenden, waarop de mannen en kinderen ook hunne tranen lieten vloeien...

Een indrukwekkend toneel greep op de kaai van de inscheping plaats. Een man kwam toe met eene matras op het hoofd: hij sleurde zijne vrouw voort aan wiens klederen verscheidene kinderen hingen en zij stelde pogingen in om met haren kleinen te kunnen weglopen. Het volk snelde toe en de dokwerkers en eenige andere personen trokken de vrouw los en leidden ze in eene herberg alwaar zij haar in eene bovenkamer opsloten. Toen de man zijn reisgoed op den stoomboot had neergezet liep hij naar de herberg om zijne vrouw te halen, maar werd aldaar met verwenschingen onthaald

VIW-VERTEGENWOORDIGERS – VIW-REPRESENTATIVES

- ARGENTINA:** Karel Sys, Calle O nr. 4045 Faro, MAR DEL PLATA B. BA 7600
Leo Poppe, Hip. Yrigoyen 820 4° - «S», 1086 BUENOS AIRES
- AUSTRALIA:** Francine Bartsch-Francois, "Laurel Park", Beenak Rd, WANDIN 3139 VIC
Roger Overmeire, 18 Kincardine Crescent, Floreat Park, PERTH W.A. 6014
- BRASIL:** Jef Bertels, Rua Domingo Ferreira 125, Apt 1104, COPACABANA/RIO DE JANEIRO
Herman Coppens, Rua Santa Maria Goretti 9 E, Villa Laura Matatu, 40.000 SALVADOR
Paula Henry, C.P. 11, 18600 BOTUCATU
Roeland Steylaerts, Av. Aquidaba 608, Praia de Iracema, FORTALEZA - CEARA
- BURUNDI:** Peter A. Thijs, B.P. 2156, BUJUMBURA
- CANADA:** Jean-Marie De Clercq, 22, Collingwood Crescent, WINNIPEG 6, R2J-3L1-Manitoba
Hector G. Geysens, RR No. 3, DELHI, N4B 2W6 Ontario
Emil Houtteman, 1160 Victoria, WINDSOR N9A - 4N8, Ontario
Yvonne Kennedy, 121, Chillery Avenue, SCARBOROUGH, M1K-4T5 Ontario
Joris Van Gheluwe, 325, Av. de Savoie, LONGUEUIL, J4H-1Y1-Quebec
- ESPAÑA:** John Henderickx, Mas Aurelia, C. Murillo, 63, SALOU - Tarragona
Liesbeth Peeraer, Meson Garañaña, LAS GALLETAS Tenerife, Canarische eilanden
- FRANCE:** Marc Flama, 28 Rue de la Redoute, 92260 FONTENAY AUX ROSES
- IRELAND:** Ward Opdebeeck, 28 Herbert Park, DUBLIN 4
- INDONESIA:** Clem Schreurs, J.I.A.K. Satsuit, Tubun II, no. 12, JAKARTA BARAT
- PARAGUAY:** Karel Frickelo, CAPITAN MIRANDA, Cerca Encarnacion
- PORTUGAL:** Rudolf De Ben, Rua do Borrór 9, 2775 CARCAVELOS
- RUANDA:** Mieke Boyen, P.B. 88, KIGALI
- SUID-AFRIKA:** Anne Bouckaert, PO BOX 330, SOMERSET WEST 7130
Joost Tryhou, 27° laan 281, 0186 VILLIERIA-PRETORIA
Werner Van Slembrouck, Adxain Road 25, 4001 DURBAN
- THAILAND:** Maria Dierick, Asa Garden Ap. 15 C, Soi 24, Sukhumvit Road, BANGKOK 10110
- U.S.A.:** Leo De Keersmaecker, 333 W. Johnson Rd, LA PORTE - Indiana 46350
Paul De Roover, 356 Urbano Drive, SAN FRANCISCO, C.A. 94127
Jeff Goethals, 318 Rossiter Ave, BALTIMORE, MD 21212
Arthur Holevoet, Route 1, ATKINSON-Illinois 61235
Yvonne Persyn, 1127 W. Kirk Pl., SAN ANTONIO - Texas 78226
Alfred Peterman, 32, Maryland Avenue, ALEXANDRIA-Louisiana 71301
Walter Raes, 5261, Loyola Avenue, WESTMINSTER-California 92683
Luc Vangerven, 49 Forest Road, TENAFLY NJ 07670
Arnold Van Puymbroeck, 3839, N. Janssen Avenue, CHICAGO - Illinois 60613
Cyriel Van Severen, 5316 Cornhusker Road, OMAHA-Nebraska 68133
Dan Verkinderen, Box 235, GHENT-Minnesota 56239
André Verstraete, 541, West, 13th Street, MISHAWAKA-Indiana 46544
Janis Williams-Marchand, 938 Balfour, GROSSE POINTE PARK, Michigan 48230
- ZAIRE:** Rik Larivière, B.P. 237, KINSHASA I

Landverhuizers op 2 February 1889 naar Argentina vertrokken

Bogaerd Leopold	Celi augusta
Bogaerd Prudentia	Celi Damien
Bogaerd Maria	Celi Eduard
Bogaerd Julia	De Larnelle natalie
Bogaerd Marie Leonie	Celi trijshon
Bogaerd victor	De Rycke august. ^{lengte} ₁₈₈₉
Bogaerd Emilius	Chauvin Damien
De Larnelle Petrus	Hayette Scraphin
Van Nieuwenburghe Stephanie	Kathelyt aloys.
De Larnelle Clementina	
De Larnelle trijshon	
De Larnelle theophil	
De Larnelle Rosalie	
De Larnelle Edmond	
De Larnelle Emile	
Dhont Joannes	
Reynbean Louise Marie	
Dhont Marie Theresia	
Dhont Leopold Robert	
Dhont Irma Leonie	
Dhont sidonie Marie	
Jughels Charles Louis	
Vispoel Willem	
Jughels alphonse Joseph	
Jughels augusta Marie	
Jughels et Louis Napoléon	
Jughels Louise Marie	

en hij is moeten vluchten, zijne vrouw en kinderen achterlatende..."

Eenmaal in het beloofde land aangekomen kreeg men ook brieven thuis waarin velen de waarheid verzwegen. Maar uit die zelfde krant verschijnt dit kort briefje.

Op 17 december 1888 schreef een niet vernoemde Eeklonaar aan zijn dochter:

"ook liefste dochter, heeft iedereen spijt over hetgeen hij gedaan heeft, want geene eene der beloften, waarmede men ons overladen had wordt uitgevoerd.

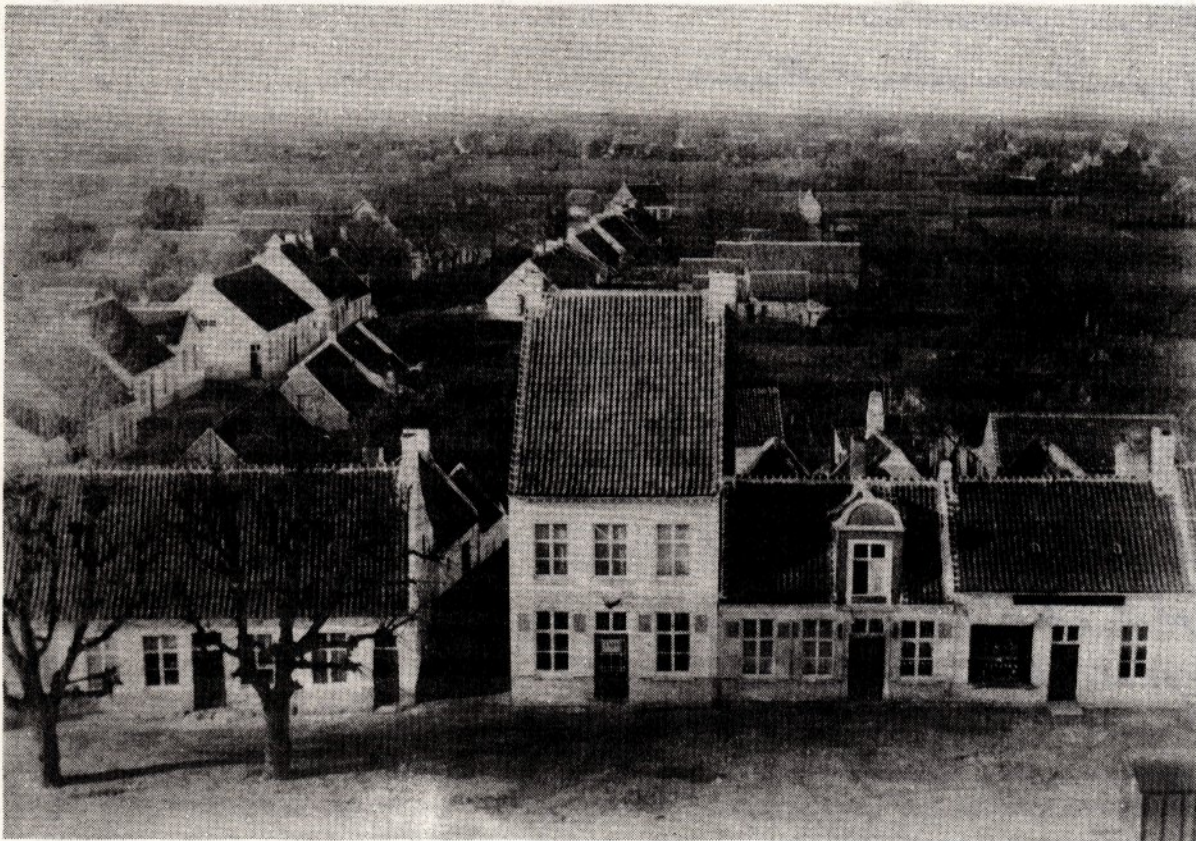
Het beruchte Hotel der Uitwijkelingen is bijna in den aard van de Galei. Men wordt er behandeld als honden en slecht gevoed. Het werkloon is echter niet zoals men gezegd heeft, noch voor mij, noch voor de anderen. Wij zagen ons reeds aan de boord van den afgrond. Doch laat ons de moed niet verliezen. Wanneer wij eenen anderen brief zullen schrijven zullen wij u misschien beter nieuws kunnen geven".

Langs alle kanten werd de toestand en de methodes van

de aanwerving van de landverhuizers bekritiseerd. Alle instanties welke ook hun politieke of godsdienstige overtuiging was drongen aan bij de overheid om aan zulke praktijken een einde te stellen. Brochures werden opgesteld met als titel "De Waarheid over de landverhuizing der werklieden en de Belgische Kapitalen in de Argentijnsche Republiek". Als smeekbede aan de regering werd aangedrongen om maatregelen te treffen om zo een ramp te vermijden. Als voorbeeld gold dat iedere agent aan de uitwijkeling een bon zou afleveren om zonder kosten te kunnen terug keren indien hij het niet meer zag zitten.

De gevoerde oppositie tegen de mensenhandel naar Zuid-amerikaanse landen wierp vruchten af. In maart 1889 sloot het bureel voor aanwervingen van landverhuizers zijn deuren maar ondertussen waren reeds 23000 Belgen naar Argentinië uitgeweken.

wordt vervolgd
P. Hesters

± 1900 zicht op dorp en Kerkstraat

TEN HUIZE VAN

Onder deze rubriek willen wij in het vervolg korte levensbeschrijvingen weergeven van inwoners van onze gemeente ongeacht hun rang, stand, geloof of politieke overtuiging. Wij willen met dit alles een beeld scheppen van onze bewoners en respect afdwingen en opbrengen voor iedereen. Langs de andere kant is het een bron van gegevens voor ons nageslacht. Ook bevorderen wij hierdoor het sociaal contact met de mensen waardoor wij meer begrip kunnen opbrengen voor een of andere situatie. Iedereen mag zijn tekst binnen geven en hij zal zo objectief mogelijk bekeken worden zodat niemand gekwetst of geschaad uit de "TEN HUIZE VAN" mag of zal komen. Zoals men zegt "de leugen achterhaalt zich wel". Wie hier vandaag de spits afbijt is Kamiel Audenaert, in de volksmond "kamieleken auenaerde".

P. Hesters

De zeven huizekens op de Ramonshoek

Kamiel AUDENAERDE, Molenstraat, 52

Hij werd op 6 februari 1907 geboren in de Hoogstraat, meer bepaald: Weide, liep kleuterklas bij juffrouw O. Marquenie en lagere school bij juffrouw Steel. Op 11 jarige leeftijd deed hij zijn communie bij pastoor Camerman en meteen was zijn kinderleven voor bekeken. Gedaan met de school. Thuis blijven, handje helpen, koewachter spelen. Ja, zo ging het er veelal aan toe in die jaren. Met zijn 14 ging Kamiel werken in 't cementfabriekskken onder de leiding van de toenmalige directeur Pisa. Toen hij 18 werd ging hij in dienst bij de familie Poullier in Peene voor de bosbouw, werken van

's morgens 6 tot 's avonds 7, geen vijf dagenweek. In 1927 moest hij een jaar onder de wapens tegen een soldij van 5 fr. per week. In Langerbrugge ging hij in 1928 aan de slag bij het bouwen van "de ceramyde", alles was handwerk.

Vanaf 1934 tot 1953 vond hij werk in de Kuhlmann. Tussen die jaren begon de oorlog en die schudde zijn leven flink in de knoei, want Kuhlmann viel stil en Kamiel moest stempelen. Op een dag riep de destijdse oorlogs-gemeentesecretaris hem bij zich. "Aude-naerde" sprak hij "waarom ga je niet werken in Duitsland"? Kamiel wilde wel werken maar niet in Duitsland. Drie dagen later werd hij opgeroepen door het arbeidsbureau te Zelzate waar hij vernam dat hij ingeschreven werd als werkweigeraar en niet meer kon stempelen. Daar sta je dan. Geen werk. Geen dop. Om te vloeken. Noodgedwongen sloot hij zich aan bij een smokkelbende. Dat was zwaar labeur. Elke avond rond 9 uur. vertrokken ze vanaf het Axelsvaardeken te voet over akker, over sloot, bij regen en ontij naar de Zwartten Hoek, 3 uur heen, 3 uur terug. Een last van 50 kgr. moest veilig over de grens, dan kreeg je 100 fr. Dat was geld in die dagen. Werd je tijdens de smokkeltocht betrapt door douaniers of Duitse grenswachten, die meestal

begonnen te schieten: laten vallen wat valt en lopen zo snel als mogelijk. "We hadden een goede voorman" zegt Kamiel "maar zijn toch verschillende keren moeten vluchten", en dan kreeg je geen duit. "Een smokkelaar heeft een hondeleven". "We hebben nachten meegemaakt dat we tot okselhoogte door het water moesten". "Ik heb mij eens een ganse nacht moeten verbergen in een roggeveld omdat ik gezocht werd door de Duitsers". Bij de terugkeer van zo een nachtelijke tocht mochten wij een kwartiertje rusten in het bos naast het huis van Cies De Bruyne in de Markette. Een jaar heeft Kamiel dit verre van veilig leventje kunnen volhouden. Hij had geluk, want kon opnieuw aan de slag in Kuhlmann tot 1953. Weer volgde er een stempeltijd

waarna werk bij de gemeente. Daarna achtereenvolgens naar Lokeren bij de bruine paters, firma De Bruyne-Walderdonk, firma Van Mossevelde voor de wegenbouw, firma Leon De Bruyne-Stationsstraat tot aan zijn pensioen.

Toen Kamiel in 1929 trouwde met Helena Staelens gingen zij wonen in de zeven huizekens, die stonden toen op de plaats waar nu Gilbert Colman woont. Vandaar trokken ze naar het Axelsvaardeken. Vervolgens naar de Stationsstraat in de woning waar Mieleken Pieters huisde en ten slotte in 1976 naar de Molenstraat.

Maurits Migom

DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING

GEBOORTEN EERSTE KWARTAAL 1990

VAN BELLEGHEM KIMBERLY, dochter van Van Belleghem Ariane, Zwaluwlaan 28, Lokeren 17/12/89.

DE SMET BELINDA, dochter van Johan en Van Kerckhove Jacqueline, Bovenhoek 55, Gent 19/12/89.

HEIRWEGH CHARLOTTE, dochter van Freddy en De Clercq Mireille, Overslagdijk 14, Sint-Niklaas 21/12/89.

VAN DOORSLAER JESSY, zoon van Eric en Diels Patricia, Vinkenstraat 32, Gent 18/01/90.

VAN PARYS BENJAMIN, zoon van Lieven en van De Neve Rose-marijn, Dorp 53, Gent 31/01/90.

VOGELEER JOEY, zoon van Christiaan en Van Renterghem Ann, Vieruitersten 8, Gent 02/02/90.

VAN DE SOMPEL THIJS, zoon van Joan en van Cortvriendt Nathalie, Walderdonk 2, Gent 05/02/90.

VERMAERCKE SOFIE, dochter van Vermaercke Rogette, Kerkstraat 11, Lokeren 07/02/90.

VAN HECKE STIJN, zoon van Marc en van Willems Sabine, Oudeburgse Sluis 5, Gent 13/02/90.

VAN ASSEL SANDER, zoon van Etienne en De Groene Maria, Ramonshoek 26a, Gent 17/02/90.

GARCET SILVIE, dochter van Wim en van Vande Velde Martine, Molenstraat 5, Gent 18/02/90.

BAUWENS JOLIEN, dochter van Michel en van De Mey Martine, Stationsstraat 195, Lokeren 20/02/90.

ROETS KRISTOF, zoon van Eric en Van Damme Marianne, Axelsvaardeken 76, Lokeren 19/02/90.

VAN BOXELAERE SARA, dochter van Marc en Strobbe Ingrid, Vinkenstraat 54, Lokeren 21/02/90.

ALEXANDER FRAUKE, dochter van Marnix en van Dhont Tonia, Meersstraat 94, Gent 22/02/90.

VANDENBOSSCHE MAUD, dochter van Dirk en van De Waele Tania, Dennenlaan 10, Gent 06/03/90.

ARENS SANDER, zoon van Frank en van Kochli Verene, Irislaan 12, Gent 11/03/90.

HUWELIJKEN EERSTE KWARTAAL 1990

20/01/90

VAN BEYLEN RUDI, Polder 1, Hoogstraten.

COCQUYT DOMINIQUE, Stationsstraat 66, Wachtebeke.

09/02/90

VAN BUYTEN ANDRE, Vinkenstraat 22, Wachtebeke.

VAN DER HAEGHEN ANTOINETTE, Vinkenstraat 22, Wachtebeke.

09/02/90

VERHOENE GILBERT, Stationsstraat 30, Wachtebeke.

DE BRUYNE MONIQUE, Stationsstraat 30, Wachtebeke.

10/02/90

DE BRAUWER MARC, Nieuwe Steenweg 30, Elversele (Temse).

LUTIN-SMET MARLEEN, Craenendam 2, Wachtebeke.

02/03/90

VERBEKE GUY, Dahlialaan 27, Wachtebeke.

STEENHOUDT ANNA-MARIA, Melkerijstraat 61, Wachtebeke.

03/03/90

DE SCHEPPER DIRK, Spelonckvaart 90, Moerbeke-Waas.

HERMAN KATHLEEN, Meersstraat 41, Wachtebeke.

03/03/90

VAN EEKERT GEERT, Zevenslaperstraat 21, Leuven.

HOUBEN ANNELIES, Peene 14, Wachtebeke.

09/03/90

WUYTACK ROBERT, Molenhoek 22, Wachtebeke.

BRACKE LUCRECE, Molenhoek 22, Wachtebeke.

30/03/90

MOERMAN JAN, Elie Zwissiglaan 29, Zelzate.

BLOMME VERONIQUE, Verbeuldestraat 16, Wachtebeke.

OVERLIJDENS EERSTE KWARTAAL 1990

Wachtebeke 06/01/90

APER MARIA, kloosterlinge, 81 jaar, Dorp, 25

Wachtebeke 14/01/90

ROETS ARTHUR, echtg. Rombaut Martha, 82 jaar, Ramonshoek 32

Wachtebeke 17/01/90

COENEN ADRIANUS, echtg. Van Den Broeck Godelieve, 68 jaar, Kalve 52

Wachtebeke 28/01/90

BRACKE MARIA, wed. Dhert Aloisius, 83 jaar Hoogstraat 27

Wachtebeke 30/01/90

VAN BASTELAERE HENRICUS, echtg. Thienpont Magdalene, 76 jaar, Langelede 51

Gent 31/01/90

SEGERS EDMUNDUS, echtg. Van Hammme Irma, 83 jaar, Meersstraat 31

Wachtebeke 14/02/90

DE LA RUELLE BERTHA, wed. Van Waes Jules, 91 jaar, Lindestraat 4

Zele 28/02/90

HESTERS WILLEM, wed. Verpaele Magdalene, 79 jaar, Axelsvaardeken 3

Wachtebeke 01/03/90

COPPENS CLARA, ongehuwd, 85 jaar, Rechtstro, 5 Gent 05/03/90

DE BRUYNE VICTOR, echtg. Cleemput Anna, 82 jaar, Walderdonk 41

Wachtebeke 06/03/90

WILLEMS VALERIE, wed. Verbeke Rene, 84 jaar, Kerkstraat 45

Gent 07/03/90

POPPE ADOLF, echtg. Celie Celina, 76 jaar, Overslag, 58

Wachtebeke 11/03/90

VAN NAEMEN ROBERT, ongehuwd, 79 jaar, Godshuisstraat 13

Gent 11/03/90

VAN DAMME RACHEL, echtg. Verdurmen Alois, 87 jaar, Papdijk 26

Wachtebeke DHOOGHE RENE, wedn. Rogiers Louisa, 81 jaar, Godshuisstraat 13

Wachtebeke 16/03/90

DE RUYCKE CLARA, wed. Vervaet Petrus, 77 jaar, Dorp 40

Evergem 18/03/90

DE KEER STEVEN, ongehuwd, 22 jaar, Rechtstro, 31 Gent 24/03/90

DE REKENEIRE MARGARETHA, echtg. Ravyse Germain, 69 jaar, Langelede 97

Gent 24/03/90

SCHOKAERT CESAR, wedn. Vanoverbeke Gabrielle, 73 jaar, Meersstraat 31

Wachtebeke 27/03/90

RASSCHAERT BERTHA, wed. Peeters Albert, 80 jaar, Bosstraat 10

Wachtebeke 28/03/90

PEETERS WILLY, ongehuwd, 51 jaar, Bosstraat 10

VERSCHUIVINGEN VAN DE BEVOLKING IN HET EERSTE KWARTAAL 1990

46 AANKOMSTEN IN ONZE GEMEENTE.

64 AFSCHRIJVINGEN VAN INWONERS UIT ONZE GEMEENTE.

47 VERANDERINGEN VAN WOONST BINNEN DE GEMEENTE.

DE WOEDENDE PLAEGE ONDER HET HOORNVEE

De meest gevreesde veeziekte van de 18e eeuw was de veepest. Zij werd veroorzaakt door een virus die een ware catastrofe veroorzaakte onder de runderen. De wetenschappelijke naam is "Epizoötie". In Vlaanderen was de veepest beter gekend onder de plaatselijke naam: "De woedende plaege" - "De behaelijke siekte" of "Het pestilentieus vier".

Begin 1769 naderde de veepest, die reeds vele jaren Holland teisterde, met rasse schreden onze grenzen. De Raad van Vlaanderen, het dagelijks bestuur onder het Oostenrijks bewind, aarzelde niet om aanstonds tegenmaatregelen te treffen. De voorzorgen genomen bij "Placcaert van den 10e Mey 1769" waren de volgende:

Het Gouvernement der Oostenryksche Nederlanden ontstelt door den voortgank van dese plaege, heeft terstont een gebod uytgegeven om te verbieden het inbrengen van allen Hoorn-vee, Vlees, Vellen etc in de Provintien Brabant en Vlaenderen, de welke zouden komen uyt Holland ofte de Luyksche Kempen. Voorders wierd bevolen, dat het Hoorn-vee, het welk tegen dit gebod ingebracht wierd, gedood zouden worden ende gedolven.

Deze voorzorgen bleken afdoend te zijn. Terwijl de veepest in het Luikse en in Holland grote afmetingen aannam (98000 gestorven hoornbeesten in Friesland in de loop van 1769) bleven de provincies Brabant en Vlaanderen vrij van deze ziekte tot in de maand november:

De besmettelijke siekte van het Hoorn-vee de welke in 't verloop van de maendt November 1769, haar vertoont heeft binnen de stad Gendt en omliggende plaetsen, is ons oorspronkelyk toegebracht door eene besmette Hoorn-beeste gekogt by Jan Temmermans op de merkt van Dendermonde, aldaer gekomen van Dakkenamveer, en alhier tot Leebergh den 23 October gestalt, benevens eene andere Koey oock gekomen van Dendermonde; welke twee Hoorn-beesten den voornoemden stal hebben geïnfecteert, in den welke nog negen andere gestalt zynde, wanof seven successivelyk zyn verkogt, de siekte alhier hebben verspreyt volgens exacte informatie by de staeten genomen.

Aanstonds vaardigde de Raad van Vlaanderen op 10 november 1769 een nieuw placcaert uit, waarbij men in de bestrijding der veepest nog een stap verder ging:

Men verbood in de provintien van Haere Majesteyt in te brengen, te koopen, ofte te ontvangen eenige Hoornbeesten, Kalvers, Schaepen ofte Verkens komende van het Hollands ofte Luyks gebied, op pene van de Galge, ende dat de beesten aldus in de Provintien van Haere Majesteyt ingebracht, op staende voet gedood zouden worden, ende acht voeten diep gedolven. Voorders wierd door dit Placcaert geordonneert, te beginnen van den dag der Publicatie, dat alle Inwoonders van het Land van Waes, hunne Beesten, van wat soorte die mogten zyn, in hunne stallen moesten opgesloten houden, op pene dat de Eygenaers zouden moeten betaalen voor elke niet opgesloten Beeste eene boete van thien Pattacons; dat het aen een ider geoorloft zoude zyn dese Beesten te dooden, en dat de selve acht voeten diep gedolven moesten worden.

Ongelukkigerwijze had men in die tijd nog geen doeltreffend geneesmiddel om de veepest te lijf te gaan. Het beste middel was nog altijd om bij de eerste symptomen van deze ziekte het besmette vee te doden en daarna de kadavers te verbranden. Zo kon men nog enigszins de rest van de veestapel redden. Op plaatsen waar man niet zo doortastend te werk ging konden zich toestanden voordoen als deze:

Op 24 January 1771 hebben de Heeren Gedeputeerde der Staeten van Vlaenderen bevonden dat het onmogelyk was uyt te blusschen dit besmettende Vier in seker afgelegen gehugt genoemd de Katte, gelegen ter slinker zyde van het Zas van Gend, en bestaende in 23 Huys-houdens: hier op stelden sy vast het selve te verlaeten en nauwkeuriglyk te omringelen. Daer waeren als dan 38 Beesten in dit gehugte verdeelt in 12 Stallen, de besmethed vond haest den middel om haer van plaets tot plaets te verspreyden, tot dat sy eyndelyk den 10 February de dry laeste Beesten gedood heeft.

Daar de ziekte zich soms bijzonder snel verspreidde, dachten sommige verlichte geesten dat de besmetting gebeurde door bedorven lucht. Anderen hadden bemerkt dat de dieren door gemeenschap te hebben met andere besmette dieren ook besmet raakten.

Men heeft ook gesien in alle plaetsen, alwaer sig dit venyn veropenbaert heeft, dat het voorders verspreyt wierd door Honden, Katten en ander gedierte, die in de besmette Stallen waeren geweest; insgelyks door het Mest, en Aele der besmette Beesten, door het Hoy, ende Stroy dat ontrent die plaetsen lag, door de kleeders der

gene die ontrent de besmethed waeren geweest, jae selfs door het aenraeken alleen van die persoonen, en eyndelyk door het enkel doorvoeren der Beesten langs die plaetsen, alwaer die Siekte haer selfs nog niet ten vollen hadde veropenbaert.

Het spreekt vanzelf dat de bestrijding van de veepest zeer zware financiële offers vergde. Daardoor was de overheid verplicht over te gaan tot een soort schadeloosstelling wilde men dat de landbouwbevolking vrijwillig meewerkte aan de veepestbestrijding.

Wij willen dat in conformiteyte van ons Placcaert van den 11 January 1770 de weerde van de gedooode ende gedolvne Hoorn-beesten mitsgaders de gonne van het mest, Fourage ende Halm ter oorsaecke van de besmetelycke siekte onder het hoornvee respectivelyck gedolven ende verbrand, soo haest mogelyck, betaelt worde uyt de kassa van de Generaliteyt van Oost-Vlaenderen volgens de prysie die daer van zal gemaekt zijn.

(Edict 6 Augustus 1772 Departement van Oost-Vlaenderen.)

Verder moesten de gemeenten instaan voor de volgende onkosten:

Dat aen de Delters ende de gone gebruyckt tot het bewaken van de geïnfecteerde Hoven, voor sallaris maer en zal passeren eenen ordinaire dag-huere, ende zulcke als men in elck Canton gewoon is te betaelen, soo nochtans dat den prys van dit dagwerck niet zal vermogen t'excederen de 15 stuyvers dags. Aen de gonne het Vee zullen gedood ofte geslacht hebben, in advenante van seven stuyvers voor idere beeste ofte van vyfthien stuyvers dags.

Aen d'experte koeymeesters tot 14 stuyvers par visite in de plaetsen daer sy gedomicilieert syn, ende by aldien sy elders woonachtig syn, zullen hunne vacatien betaelt worden tot 14 stuyvers par myle, het wederkeeren daer onder begrepen.

In het kader van de veepestbestrijding moeten wij hier nog vermelden dat ingevolge het 12e artikel van het edict van 15 januari 1772 een denombrement van het hoornvee (veetelling) bevolen werd, waarvan een voorbeeld in het volgend hoofdstukje.

Wanneer ergens een veeziekte opdook, had men dankzij de gegevens uit de hoornveetellingen meteen een duidelijke kijk op de bezetting van de stallen en de circulatie van het hoornvee. Hierdoor was men beter gewapend om passende maatregelen te nemen.

Jammer genoeg zijn deze tellingen van het hoornvee in het toenmalige Wachtebeke niet bewaard gebleven. Reden voor ons om op bezoek te gaan bij mijn voorvader Judocus De Coninck te Sleidinge.

VEETELLINGEN BIJ DE FAMILIE DE CONINCK

Ten tijde van de hoornveetellingen van 1772 woonde Judocus De Coninck (°Wachtebeke 28.08.1707 - + Sleidinge 21.11.1802) en drie van zijn gehuwde zoons in de wijken Volpenswege en Hoywege te Sleidinge. Deze wijken vormden samen de parochie Sleidinge Ste Baefs, behorende tot het graafschap Evergem.

De hoornveetellingen gedaan in de parochie Sleidinge Ste Baefs werden gevolgd door een gedetailleerd verslag van de aanwinsten en verminderingen van de hoornbeesten tijdens de periode 1772 - 1779.

*Casselrye vander Auderburg van Gendt
Prochie van Sleydinghe Ste Baefs
Volpenswege, stal 81
Eygenaer: Judocus De Coninck*

Stieren: –
Koeien: 1 swarte bonte
1 roode bonte ofte sterre
1 swarte bonte
1 swarte
1 swarte bonte
Ossen: –
Veirsen: 1 swart bont
Kalvers: 1 wit
Total: 7

Vermeerderinge:

- Den 3 maerte 1772 een swart bont calf gekocht ende gesondt gekomen van Jan De Pauw, Sleyne Hoywege voor syn menagie.
- Den 7 dito een roodt geblaert calf synde eenen stier ende cippelyng.
- De 12 april 1772 een swart weynig geblaert veirse calf cippelyng.
- De 18 april 1772 een swarte bonte veirse gekogt ende gekomen van Judocus sierens Hoywege.
- Den 29 dito een roodt bont veirse calf cippelyng.
- Den 20 meye 1772 een swart geblaertd stier calf, cippelyng
gekomen van den stal van Pieter De Conynck Hoywege.
- Den 25 juny 1772 een swart geblaertd veirse calf cippelyng.
- Den 20 maerte 1773 een roodt bont stier calf cippelyng.
- Den 11 april 1773 een swart bont veirse calf jaerlyng gekogt ende gesondt gekomen van de stal van Pieter De Ruyter Keure, Wittemoer.
- Den 17 dito een swart bont stier calf cippel.
- Den 3 meye 1773 een roodt bont veirse calf cippel.
- Den 17 juny 1773 een swarte veirse gekomen van

GEMEENE KENTEEKENEN

VAN SIECKTE ONDER HET

H O O R N V E E.

DRoefgeestigheyt, verduyfterde oft Treurende Oogen, hangende ende kaude Ooren, luyfig Haier, Onrust, Uytgestrekt ende hangenden Hoofde, Schuddingen, Bevingen: Midts-gaeders Exces van Kortsen, verlies van Appetyt, ofte Melk, op hun selven zyn dese Enckelycke teekenen gemeen van alle ordinaire Siekten, de welke in de Besmette inf-gelykx bevonden worden.

DE Distinctive teecken alleenelyk eygen aen de woedende Plaege bestaen in de volgende.

ART. 1. **I**N het begin is het gesicht verduyftert met waeter-traen-ende Oogen de welk den tweeden ofte derden dag verandert in Etterachtige materie

2. De Schelen der Oogen open getrocken zynde, bevint men de selve seer vierig doncker, roodt ende Succesivelyk swarter.

3. In den Mont bevint men in het begin eene buyten Naturelyke hitte ende ontstekenthey, de Tonge slymende ende succesivelyk het gehemel met roode swartachtige puysten, ofte plecken: het Tantvleesch in sommige beesten virig, ofte wit, losse Tand.

4. Quelende eene Geelachtige stoffe uyt den Mondt met eene dicke snotachtige materie uyt den Neuse.

5. Den Aesem en omfwevende locht van het Vel sterk stinckende.

6. De melck Beesten als wanneer sy niet verstoppt bevonden en worden zyn sy gemeenelyk geattaqueert met eenen Geelachtigen afgank, Galachtig stinckende: Den Ersdarm wort aldan bevonden ontsteken met een vierig Roodt Couleur

7. Tusschen Vel en Vleesch onder de Ockfels, worden tastelyk bevonden in sommige Beesten kleyne Klieren ofte Puysten de welke als eygen aen dese sieckte naer eenige daegen uytwendig verschynen ende verdroogen.

8. Synde wel naementlyk te letten of diferente Beesten in den selven stal met eenige der voorschreven Teeckenen syn overvallen.

9. De Tonge geswollen selfs doorgaens van het begin van de sieckte is een seker kenteecken dat het sieckte is.

10. Veele Beesten getroffen van de plaege hebben een geswel op den rugge ter plaetse corresponderende met de Longen.

11. Eyndelinge heeft men bemerckt dat veele Hoorn-beesten overvallen met de besmettelijke Sieckte den tweeden ofte derden dag dat sy danof aengerant syn, hebben eene seer groote swackheyt in de leden, selfs soo verre dat men aldan eene Hoorn-beeste grypde op het rugge-been dikmaels ter aerde doet vallen, nemaer de swackheyt die men bevint in de leden kunnen voortkomen van eene andere Quaele, als het vier in de Leden ofte de Bleyue.

- den stal van tot Ste Margriete.
- Den selven dito een swarte bonte veirse gekomen van den stal van Jan Bapt Gallaert tot Capryke.
- Den 30 dito een roodt bont stier calf cippel gekomen van den stal van Jan De Conynck syne sone.
- Den 11 july 1773 een swarte bonte veirse calf cippelyng.
- Den 4 april 1774 twee swarte bonte stiercalvers cippel.
- Den 4 juny 1776 twee roode bonte calvers cippeling.

Verminderinge:

- Den 27 feb 1772 vermindert een swarte bonte coe verkogt ende gesondt geleverd aen Livinus Snoeck tot Wondelgem voor syne menagie.
- Den 9 maerte 1772 een roodt geblaerd calf synde eenen stier cippelyng, verkocht aen Ludovicus Jowel, Meulestede.
- Den 15 april 1772 een swarte bonte veirse gesondt verkocht ende geleverd aen Pieter Verstraete vleeshauwer tot Bassevelde om te slachten.
- Den 16 dito een wit calf verkocht ende geleverd aen Frans Lybaert tot Sleyne om te slachten.
- Den 30 dito een swart weinig geblaert veirse calf cippelyng verkogt ende gesondt geleverd aen Ludovicus Jowel tot Meulestede.
- Den 15 juny 1772 een swarte geblaerde coe gekogt ende gesondt gekomen van den stal van Jan Groottaert tot Maldegem voor syne menagie. * (vermeerderinge i.p.v. verminderinge).
- Den 25 dito een swart geblaerd veirse calf cippelyng verkogt ende gesondt geleverd aen Pieter De Conynck syne sone Hoywege. - Den 29 juny 1772

- een swart bont stier calf cippel gesont ende gevet geleverd aen eerw. p.p. capucynen tot Gendt voor hun menagie.
- Den 30 july 1772 een swart bont calf jaerlyng verkocht ende gesondt geleverd aen Judocus De Mey tot Eecloo om te slachten.
- De 25 meye 1773 een swarte bonte coe verkogt aen Lieven Niewenhuyse tot Wynckel.
- Den 28 meye 1773 een swart bont ... tot Gendt op de publycke merckt tot Gendt ende aldaer verkogt.
- Den 25 juny 1773 een swart bont stier calf gevet verkogt op de merckt tot Gendt.
- Den 1 july 1773 een roodt bont ende swart bont calf jaerling verkogt aen Jacobus Spinoge vleeschouwer tot Meulestede om te slachten.
- Den 4 Xber 1773 een roodt bont stier calf verkocht aen Jan Bapt Callaert tot Caprycke.
- Den 6 april 1774 twee swarte bonte stier calvers cippel verkogt aen Livinus De Witte tot Loochristi.
- Den 6 july 1774 een swarte geblaerde veirse verkogt aen Jacobus Spinoge tot Meulestede.
- Den 14 juny 1775 een swarte geblaerde coe verkogt aen Jan Frans Booi tot Waetervliet.
- Den 26 april 1776 een swarte koe verkogt aen Jan De Cuyper tot Mariakerke.
- Den 12 meye 1777 een roode geblaerde veirse verkogt aen Pieter Vande Genagte tot Eecloo.

Ref.: RAG: R.v.VL. : 32006 Decreet over de oprichting van de "Jointe de l'épizoote"
 Evergem : 20 Veetellingen en veeziekten.

W. De Coninck

300 JAAR "VAN DE VOORDE"

FELIX

A FRANCISCUS XAVERIUS

B AUGUST

C CHARLES LOUIS

A. FRANCISCUS XAVERIUS VAN DE VOORDE

Gehuwd met Dolphina De Blicck beiden geboren te Wachtebeke. Franciscus beenhouwer van beroep, de beenhouwerij zit in het bloed van de VOORDEKENS want wij gaan ze hier nog tegenkomen. Hij sticht een gezin en krijgt acht kinderen. Augustus °02-02-1872, Emilius °18-11-1873, Coralie °06-12-

1874, Maria Adelaide °17-12-1876, Viktor °29-10-1878, Clementina ° 01-12-1879, Achiel °17-12-1881, Aloysius °04-08-1885. Augustus oudste zoon helpt zijn vader bij het slachten en leert zo de stiel van de beenhouwerij.

Franciscus Xaverius van de Voorde

Dolphina De Blicck

A1 AUGUSTUS:

Oudste zoon van Franciscus Xaverius huwt met Delphine Bleyweert op 14-06-1899 en krijgen vijf kinderen.

Bertha °30-06-1901, Clement °22-11-1903, Robert °14-09-1906, Maria °21-04-1908, Germaine °25-08-1912.

Bertha huwt met Jozef Coppens op 18-04-1929

Clement met Martha Van Staen op 25-05-1932

Robert met Paulina Ruys op 22-08-1933

Maria Augusta wordt voor velen Juffrouw Augusta en leert hun lezen en schrijven.

Germaine huwt met Gustaaf David op 05-06-1946.

Vader Augustus zijn twee zonen Clement en Robert zetten de Van de Voordekens verder.

Clement met vier zonen August, Aimé, André en Robert. August, oudste zoon van Clement heeft twee kinderen Werner en Ingrid en twee kleinkinderen Bart en Tom. Waarvan Tom nu de jongste Van de Voorde is. Aimé heeft vier kinderen Bruno, Magdalena, Benedictus en Koen.

André heeft drie kinderen Hilda, Marc, Nadia.

Robert, jongste zoon van Clement, heeft twee kinderen Kris en Martine. Bij Robert wil ik even stil staan, want hij is de man die in de stamboom geklommen is met de hulp van Christiane David, Guido Van de Voorde en

mezelf zijn we samen verantwoordelijk voor " 300 JAAR VAN DE VOORDE ".

Vader Augustus tweede zoon Robert, broer van Clement heeft twee kinderen Gilbert en Simonne en langs Gilbert met zijn twee zoons Mark en Kris, Werner met Bart en Tom, Bruno, Benedictus, Koen, Marc, Kris, Mark, Kris ziet de toekomst er rooskleurig uit voor wat betreft de stam van vader August.

Tweede kind van Franciscus Xaverius is de zoon Emilius.

A2 Emilius:

Hij huwt met Clementina Tack op 02-05-1905 zij krijgen zes kinderen. Remi °27-02-1906, Maurice °01-02-1907, Raymond °06-10-1909, Coralie °10-03-1913, Gabrielle °04-09-1914 en Leon °08-02-1921.

Remi huwt met Maria Vervaet op 25-09-1934. Zij krijgen zeven kinderen, Hilaire, Aline, Valère, Albert, Simonne, Bernice en Christiane.

Hilaire, oudste zoon van Remi heeft drie kinderen Peter, Bart en Leen. Met de twee zonen van Hilaire en Remi en grootvader Emiel wordt hier een viergeslacht gevormd, het enige in gans de familie. Peter heeft een dochttertje Jolien.

Albert heeft een zoon Alain, hier wordt de stam van

August van de Voorde

Delphina Bleyweert

Emiel verder gezet met Peter, Bart en Alain.

Maurice huwt met Maria Blendeman op 07-09-1932. Zij hebben twee zoons Willy en Raymond. Willy heeft twee kinderen Eddy en Carine en Raymond zorgt ook dat de stam verder gezet wordt met twee zoons Eric en Rudy.

Raymond overlijdt op jeudige leeftijd, 21 jaar.

Coralie huwt met Victor de Craene op 08-06-1938.

Gabrielle met Rene Van Hoecke op 07-09-1932.

Leon met Simonne Manssens op 27-07-1948, zij hebben

twee dochters Monique en Marleen.

Maurice wordt slachter-mester zoals zijn grootvader Franciscus Xaverius en nonkel August A1.

Derde kind van Franciscus Xaverius is een dochter Coralia Julie

A3 Coralie:

Zij huwt met Petrus Jacobus Rombaut op 10-05-1892.

Bertha hun dochter is de moeder van Evarist de Mol.

Vierde kind is Maria Adelaide

Gezin Emiel van de Voorde

A4 Maria Adelaide:

Zij blijft jong en overlijdt na 47 levensjaren.

Vijfde kind is Victor

A5 Victor:

Hij huwt met Emilie Veldeman op 27-04-1910 zij krijgen drie kinderen René Franciscus °05-08-1911, Irène °22-11-1912, Maria °17-12-1916.

René huwt met Zulma Baetens op 15-09-1938 en zij krijgen vier kinderen Hubert, Frida, Urbain en Guido. Hubert, oudste zoon van René heeft twee kinderen Luc en Geert. Urbain heeft drie kinderen Sofie, Kurt en Els. Zo wordt de stam langs Victor verder gezet met Luc, Geert en Kurt.

Irène huwt met Serafien Audenaert op 15-10-1942. Maria wordt onderwijzeres in St-Kruis-Winkel

Zesde kind is Clementina

A6 Clementina:

Zij huwt met Aloisius Rombaut op 03-06-1912.

Victor van de Voorde en Emilie Veldeman

Zevende in de rij is Achiel

A7 Achiel:

Hij huwt met Ludovica de Mets op 20-04-1921. Zij krijgen vijf kinderen.

Laurent huwt met Bertha Coussens op 29-01-1949, zij hebben vier kinderen Maria, Roger, Gilbert en Patrick en twee kleinkinderen Nathalie en Sebastien.

Rachel huwt met Robert Bleyweert op 28-11-1946.

August Robert huwt met Rachel Bleyweert op 25-01-1957, zij hebben een zoon Luc.

Huwelijk Achiel van de Voorde met Ludovica De Mets

Juliaan en Juliana blijven samen in het ouderlijk huis. De stam Achiel A7 wordt verder gezet met Sebastien en Luc.

A8 Aloysius:

Hij wordt 44 jaar en overlijdt.

wordt vervolgd

D. Van de Walle

HEEMKUNDIGE KRING «OUD WACHTEBEKE»

Carle figurative van de prochie Wachtebeke
getekent en ghemerkt by my ondersteven ghe
sworne Landmeter veroverende Eenen Wachtebeke door
de waerachtige ghelegentheit ten vercooven van Eerw.
Heer Theodoor van Abate van St. Pieters sevens Ghent
omme te valideren in sijne Baerke als loocher jegens
den Graue van Willem Veroverder de welke Carle ghemerkt
in conformiteit van contracten in date de Nijve 23 15
aengeghaven tussen den Cloostere van de Bylcke
den Blanchier van St. Pieters Cloostere by Ghent en
Jans Steven van Ideghem my Lovende desen 14
novembere 1678 deponaestick Ende vint onderteent
P. De Vos met parabeke

Waarvan afschrift
Gent 21 maart 1866

W. van der Weide

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring
"OUD-WACHTEBEKE"

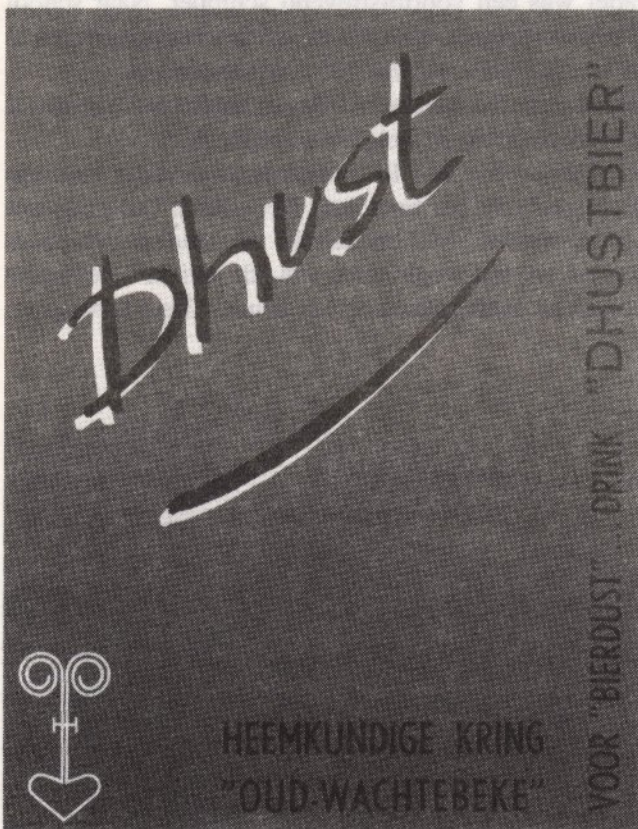
16de Jaargang 3ste kwartaal 1990

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Hesters, Stationsstraat 165, 9070 Wachtebeke, Tel. (091) 45 04 63

NAKLANK

Wie beweerde daar dat het getal 13 een ongeluksgetal is!!

Hij moge zijn woorden herroepen. Onze, en dan spreken wij van al onze Wachtebeekse verenigingen, de 13° Safarkensmarkt was andermaal een voltreffer. De weergoden waren ons gezind en voor de rest moesten wij zelf maar zorgen. Als medeinrichter van dit evenement hadden wij terug geopteerd voor de vertrouwde boterspekken met een ambachtelijk gebrouwen pint bier. Gebrouwen door kenners uit de streek en met een aroma om van te snoepen. Dit alles zou geserveerd worden in een praatcafé.

En werkelijk er werd gesnoept van het bier, men dronk een 'DHUST' en men kreeg maar 'DUST'. Dit alles met

de reuk en de smaak van wannekens en een babbel uit de goede oude doos. Dit straalde uit tot een echt sociaal vermaak waarvan men heden nog enkel durft te dromen. Werkelijk wij hebben de mensen iets gegeven waarvan zij en onze vereniging wel bij vaarden.

Door de omstandigheden, het goede weer en de dorstige bezoekers, was ons beperkt aantal liters bier rond negentien uur reeds uitgeput. Noodgedwongen werd er overgeschakeld op een machinaal gebrouwen biersoort. De lofbetuigingen over onze "DHUST" waren der mate groot dat wij terug onze meesterbrouwer onder de arm hebben genomen en bij hem een reuze bestelling hebben geplaatst om tegen volgend jaar de dorstigen te kunnen laven. Als ploeg onervaren tappers hebben wij zelfs de tijd niet gehad om wat vast voedsel tussen onze tanden te steken. Uitgeput maar voldaan dankt de ganse ploeg tappers de grote bende drinkers. Wij hopen dat wij tegen volgend jaar terug een beroep kunnen doen op uwen "DUST" om onze "DHUST" te komen opdrinken.

Paul Hesters

TEN HUIZE VAN

Onze tweede persoon in de galerij der levensbeschrijvingen is iemand die door en met alle waters is gewassen. Op hem kan de wet en de tijd geen vat krijgen, vroeger niet nu nog minder.

Zijn naam blijft verbonden aan diverse Wachtebeekse families, hij is er zelf ook geboren en er fier op ook. Op 24 maart 1898 moest Petrus Mussche andermaal een kind gaan aangeven dat hij verwekt had bij zijn huisvrouw Seraphina de Caluwe (Serafina Sette) de zuster van de legendarische "Stefe Sette". Die kleine kreeg als naam "René". Tot 9 maal toe heeft Petrus Mussche zijn huwelijksplicht tot een goed einde weten te brengen. Zes zonen en 3 dochters. Van beroep was hij schipper en gans zijn familie en nazaten bezaten hetzelfde bloed. Geef ze geen vaste grond onder hun voeten maar een schip en water en dan is er geen houden meer aan. Vader Petrus woonde op de wijk Langelede en hoorde de wieken van de Langeledemolen de wereld door-klieven, kon daar niet van slapen met het gekende gevolg kinderen aan de lopende band.

Hij baatte, zoals verscheidene inwoners op die wijk, een zandmijn uit en vervoerde zijn wit zand naar alle delen van Oost-Vlaanderen. Tussendoor vervoerde hij nog diverse goederen zoals bieten, kolen, graan, schuimgrond voor Poulier in Peene enz...

De boten moesten nog getrokken worden, geketst zoals men zegt, maar niet met het paard maar met de mankracht, dat kost niet veel en was altijd beschikbaar. Hij trekken en de vrouw des huizes aan het roer. Wanneer de tijd van kopen voor moeder Serafien aangebroken was keerden zij altijd terug naar Wachtebeke. Het moesten allemaal Wachtebenaarkens zijn. René hij zelf, zijn broers en zusters gingen allemaal tot hun 7 jaar naar school op de Langelede bij meester Baert.

Wij willen ons voornamelijk toespitsen op de levensloop van René nu 92 jaar en wonende te Zelzate samen met zijn vrouw.

Als 7 jarige werd ik als pagadder op het schip geduwd en moest ik meevaren op het 400 ton metend binnenschip van mijn vader dat motorisch werd aangedreven. Mijn vader was een vooruitstrevend schipper. Naar school moesten wij gaan in de zogenaamde schipperscholen in de verschillende steden welke wij aandeden.

Dat was dan 5 dagen hier 10 dagen ginder enz.. dit zowel in Nederland als in België en Frankrijk.

Toen de oorlog van 14 uitbrak is mijn vader met zijn gezin gevlucht per boot naar Nederland. Dat ging niet zonder moeite. Met medehulp van andere schippers konden wij ons weghouden van "de stuiver", de laatste Belgische aanlegplaats op het kanaal Gent-Terneuzen.

Onze boot vastgevroren in "Stroodorp" het oude stuk vaart op Terdonk.

De "Zwarte Slock" samen met zijn ouders en het kleinkind van zijn zuster, dochter van René Mussche aan de ouderlijke woning op de Walderdonk.

Zo geraakten wij in onbezet gebied en meerden aan te IJselmonde, diep in Nederland. Ook mijn vader zijn broers en vele andere Belgische schippers waren de oorlog kunnen ontlopen.

Ondertussen was ik dienstplichtig geworden. De besturen van de Nederlandse bevolking moesten lijsten opmaken en overmaken aan de Belgische instanties om zo de toekomstige soldaten te kunnen recruteren. Wij verdienden zeer goed ons brood in de zalmvisserij. Vierentwintig weken aan een stuk konden wij 25 gulden per dag verdienen. Mijn vader zei "Ik u laten sneuvelen voor die onnozelaars ginder zeker en al die tijd 25 gulden per dag verliezen dat bestaat niet". Zo heb ik geen dienst genomen en de oorlogsdans ontsprongen maar niet zonder gevolgen. Ik heb daar jongens zien aan boord gaan om naar Engeland te varen en soldaatje te gaan spelen aan den IJzer. Terwijl de boot zich draaide en met zijn achterste gedeeltelijk over de kade hing sprongen ze met bressen af de boot en liepen voor hun leven.

Een van die mannen die toch naar Engeland is getrokken, Slock Honoré, na vier maanden zat hij reeds aan het front en 8 dagen nadien was hij al gesneuveld, liever hij dan ik.

Na de oorlog werd ik gezocht als deserteur. Ondertussen had ik een ongeluk gehad waarbij ik een vinger verloren was. Doch zij wilden dit niet aanvaarden en ik werd veroordeeld te Gent tot 12 maanden bak. Ik werkte toen bij een schipper als matroos op de 1800 ton metende "Poseydon" uit Temse. Ik had ondertussen mijn lief te

graag gezien met het gekende gevolg. Het geld dat ik had verdiend stuurde ik naar haar voor het onderhoud van haar met het toekomstige kind. Ik ging in beroep tegen de uitspraak en kreeg strafvermindering tot 6 maanden. Mijn vader vaarde toen veel voor de suikerfabriek van Witthouck die de grond leverde voor de meerschen van Mr. Poulier in Wachtebeke. Door zijn tussenkomst, hij was toen burgemeester van Wachtebeke, heb ik maar 2 maand moeten zitten. Ondertussen was mijn zoon geboren in 1921 en had geen cent meer. Ik kon toch niet trouwen zonder 1 frank op zak. Zo duurde het nog tot 1924 tot wij trouwden, wij stonden er dan financieel wat beter voor en waren in staat een vrouw en een kind te onderhouden. Mijn zoon droeg mijn naam René. Mijn vader had toen een schip laten bouwen van 380 ton de "Finland". In 1935 op 62-jarige leeftijd ging mijn vader aan wal en kocht ik zijn boot over. Al mijn kinderen zijn opgevoed bij mijn ouders en schoonouders. 'K zou 't nog vergeten zeggen dat mijn echtgenote Rachel Slock noemt nen bekende naam in Wachtebeke.

Zie naar de foto, "de zwarten Slock" met zijn ouders en nen kleinen van mij getrokken op de Walderdonk. Wij vaarden over gans West-Europa, waar ik de kinderen gemaakt heb weet ik nie meer maar ze zijn allemaal geboren te Wachtebeke. Wel te verstaan die in leven gebleven zijn. Na de oudste in 1921 volgde Josepha, het

derde kind werd geboren in Parijs en overleed 13 dagen later het had de naam Laura. Na Laura kwam Roger en nog een achterkomerken Jacqueline. Allen zijn ze opgevoed aan wal. De jongste moest naar het pensionaat in Wachtebeke. Samen met mijn' vrouw hebben wij zowat gans West-Europa afgevaren. Zonder brevet of diplom was dit niet mogelijk. Zo legde ik examen af als kapitein te Amsterdam, Gent, Parijs en in Duitsland. Op mijn 62 jaar ging ik aan wal en liet mijn boot over aan mijn zoon. Al mijn kinderen hadden immers schippersbloed uitgenomen de jongste. Met pensioen gaan ging niet, men had mijn inkomen nagezien en ze schikten dat ik te veel geld had. Oud voelde ik mij nog niet en zo ging ik terug aan boord als loods op de Nederlandse en Duitse wateren. Ik was soms 3 à 4 weken weg van huis. Ik heb dit gedaan tot mijn 72 jaar dan was ik rijp om op pensioen te gaan. Oud dat is wat anders. Voor sommige toeren voel ik mij nog 3x7. Wij zijn ondertussen 50, 60, 65 jaar getrouwd en zijn nu op weg naar de 70. Als het aan mij ligt geen probleem, maar mijn bijslaper is nie goe meer te poot. Ja ja der zijnder al vele van onzen tijd die der al onder zitten. Ik heb bloed van een zeepiraat een levensinsteldheid van een Wachtebekenaar en de streken van mijn tante "stefe sette" wat zou ter dare kunnen aan komen. Wacht maar tot dat ik er 100 wordt !!!!!

P. Hesters

Numéro du Certificat : (1) 1859.

Le Préfet du département du Nord.

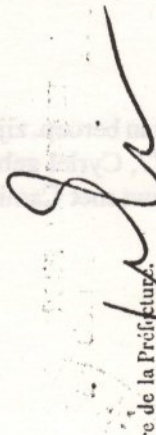
Vu le décret du 5 décembre 1914, portant règlement sur la circulation, sur les voies de navigation intérieure, des bateaux munis de propulseurs mécaniques autres que des appareils à vapeur et ayant leur source d'énergie à bord, et notamment l'article 8.

Vu l'avis favorable de l'ingénieur en chef de la navigation;
Délivre à ^{me} **Sloch Rachel**, épouse **Mussche**,
née à **Wachtebeke (Belgique)** le 13 Octobre 1902,
domicilié à **Wachtebeke**.

Un Certificat de capacité de (2) **Conducteur**
pour la conduite des bateaux automobiles.

Lille, le 6 *mai* 1932

Le Préfet,

(1) Numéro du registre de la Préfecture.
(2) Conducteur ou Capitaine, ou Conducteur et Capitaine.

R. Mussche
(Unterschrift)

Herr **Rene Alfons Maria Mussche**
(Vor- und Zuname)

geb. am **24.3. 1898** in **Wachtebeke**

ist berechtigt,

- 1. Fahrzeuge ohne eigene Triebkraft und
- 2. Kähne mit Hilfsmotor, sofern dieser nur zur Vornahme kleiner Ortsveränderungen in Häfen und an Lade- und Löschplätzen oder zur Erhöhung der Steuerfähigkeit des Fahrzeugs im Schleppzug verwendet wird.

Klasse I *)

Klasse II *)

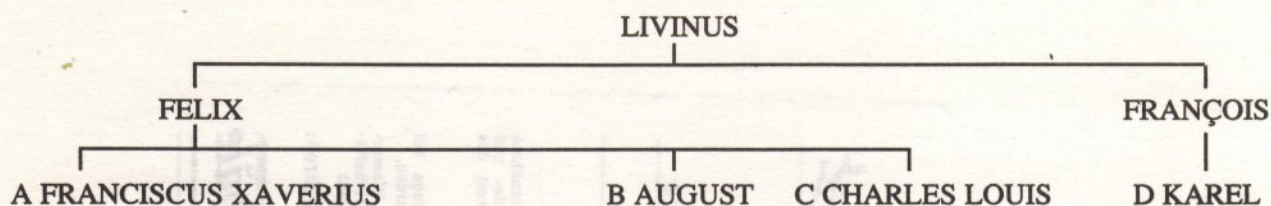
- 1. mit eigener Triebkraft, auch wenn die Fahrzeuge bei Verholmanövern oder in Notfällen geschleppt werden,
- 2. ohne eigene Triebkraft von weniger als 150 t Wasserverdrängung oder, wenn die Fahrzeuge der Güterbeförderung dienen, von weniger als 150 t Tragfähigkeit

auf den nachstehenden Schifffahrtsstraßen zu führen:

Schifffahrtsstraße **westdeutsche Kanäle**

*) Nichtzutreffendes streichen

300 JAAR VAN DE VOORDE

B. AUGUST VAN DE VOORDE

August tweede zoon van Felix gehuwd met Clementina Van Graefscheppe geboren te Zuiddorpe op 14 oktober 1846.

Zalig is de mensch welke de Heer bij Zijne komst wakende vindt. Ev. MATU.

BID VOOR DE ZIEL
van
AUGUST VAN DE VOORDE,

weduwnaar van
CLEMENTIA VAN GRAEFSCHPEPE,
geboren te Wachtebeke den 15 September 1845
en aldaar overleden den 9 Januari 1929.
versterkt door de laatste H.H. Sacramenten.

De rechtvaardige sterft gerust, want zijne dood is slechts de overgang van het tegenwoordige tot een beter leven.

Weest dan in uw leven indachtig, dat wij op aarde niet altijd zullen blijven, en dat wij door een christelijk en deugdzzaam leven, ons eene plaats moeten bereiden, die wij nooit zullen verlaten.

H. Aug.

In vrede zal ik rusten; steunende op den overvloed van Gods barmhertigheid zal ik Zijn huis binnentreden. SAP. 33. 5.

Bemide Kinderen en Bloedverwanten, God roept mij tot Zich; dat zijn H. Wil geschiede! Hebt dank voor uwe liefde en genegenheid mij vertoond. Gij bijzonder in wiens huis ik zoo gelukkig mijne laatste jaren heb overgebracht... Bemint elkander en weest mij indachtig in uwe gebeden.

Zoet Hert van Jesus, maak dat ik U meer en meer beminnic. (300 dag. afl.)

Zoet hart van Maria, wees mijne toevlucht. 300 d. afl.

DRUKK. MAUR. CREVE, WACHTEBEKE

Slachter - metsers van beroep, zij huwen te Wachtebeke op 29 mei 1876 en stichten een gezin met 3 kinderen. Leonie geb. 15 maart 1877, Cyriel geb. 19 december 1880 en Adelaide geb. 23 november 1883.

B1. Leonie: huwt met Camiel Creve te Antwerpen op 4 maart 1899

Gezin Leonie VAN VOORDE x Camiel Creve Foto d.d. 31/05/1918

Kinderen: van links naar rechts:

Eleonora Creve - Leon Creve - Maria Creve - Margaretha Creve - Gustave Creve - Meisje op schoot: Elisabeth Creve - Bertha Creve - man met snor: Camiel CREVE - vrouw zittend: Leonie VAN DE VOORDE

B2. Cyriel: huwt met Marie Louisa Bernaert geb. Oudenburg op 19 april 1879. Zij krijgen één zoon Florimond geb. 29 mei 1906.

Florimond zet de stam van grootvader August verder, hij huwt met Elza Kamoen geb. 2 april 1906 zij huwen op 21 april 1938. Zij krijgen ook één zoon Erik geb 14 maart 1939. Erik gehuwd met Christiane Smet hebben vier kinderen, drie meisjes, Greet, Lieve en Annemie en ook één zoon, Jan geb. 8 oktober 1974.

B3. Adelaide: Zij huwt met Alfons Vervaet geb. 24 mei 1884 en huwen te Wachtebeke op 6 mei 1914.

*Cyriel Van de Voorde - Florimond Van de Voorde
Marie Louise Bernaert*

C. CHARLES LOUIS VAN DE VOORDE

Charles Louis derde kind en zoon van Felix huwt met Carolina Julia Vlaminck geb. 6 augustus 1853. Hij is ook slachter - metser van beroep. Zij krijgen 1 kind, een dochter Marie Alice geb. 7 september 1892.

Charles Louis VAN DE VOORDE

*Charles Louis VdV - Carolina VLAMINCK
Marie Alice VAN DE VOORDE*

C1. Marie Alice: huwt met Cyriel Jozef Polspoel geb. 6 mei 1883

De vierde jongeling die de stamboom verder doet groeien is neef Karel, hij is de zoon van Francois, broer van Felix. Huwelijksfoto Cyriel Polspoel x Marie Alic Van de Voorde (dochter Charles Louis VdV x Carolina Vlaminck).

van L-R bovenaan: 1. ? 2. Camiel Zaman 3. ? 4. ?

middelste rij: 1. ? 2. ? 3. Adelaide VdV 4. ? 5. ? 6. August VdV 7. Cyriel Van Doorselaer 8. Cyriel VdV (1880) 9. Florimond VdV 10. ? 11. Vital Van Doorselaer

onderste rij: 1. ? 2. Coralina VLAMINCK 3. Cyriel POLSPOEL 4. Marie Alice VdV 5. Charles Louis VdV 6. moeder Zaman Camiel

D. KAREL VAN DE VOORDE

Karel huwt met Pauline Van den Hove op 4 maart 1878. Zij krijgen acht kinderen, zes meisjes waarvan er een paar in het klooster treden en hun twee jongste kinderen zijn hun zoons Daniel en Cyriel.

D1. Maria geb. 17 december 1878, zij is de oudste en wordt pastoorsmeid.

D2. Maria Theresia geb. 11 maart 1880, zij wordt zuster Adelarda.

D3. Camilla geb. 11 april 1881, huwt met Jacobus Verniers op 13 mei 1914.

D4. Leontina geb. 15 oktober 1882, huwt met Karel Van Den Abeele.

D5. Esther geb. 30 juni 1884, huwt met Honoré Steyaert.

D6. Romanie geb. 25 juli 1885, wordt zuster Paulin.

D7. Daniel geb. 7 april 1889 huwt met Coralie de Baets op 2 juni 1924, hij zet de stam verder, zij krijgen 5 kinderen. Alfons wordt amper 1 maand oud, Gabrielle, Godelieve, Maria Augusta en de jongste Antoine, hij huwt met Marie Louise Van Roeyen op 14 april 1956. Antoine heeft één zoon Johan en die op zijn beurt ook één zoon heeft met de naam Jannick.

D8. Cyriel geb. 25 februari 1892 hij huwt met Stephanie Plasschaert op 10 december 1918. Cyriel heeft vier kinderen, Maria, Gabrielle, Julia en Albert als jongste. Hij huwt met Gabrielle Demaret op 18 januari 1951. Zij hebben vier kinderen, Guido, Hilda, Claudine en Marc, Marc wordt amper zeven maand oud.

Dat was dus 10 generaties lang "Van de Voorde" met als oudste de man waar het allemaal mee begon Petrus geb. Sint Kruis-Winkel 1689 en voorlopig als jongste Andy dochtertje van Rudy en Rita Leemans geboren te Vilvoorde op 17 april 1990.

Gezin Cyriel Van Voorde

*zittend: L-R: Cyriel Van de Voorde - Maria Van de Voorde - Stephanie Plasschaert
Rechtstaand: Julia Van de Voorde - Albert Van de Voorde - Gabrielle Van de Voorde*

Gezinsfoto Karel Van de Voorde x Pauline Van den Hove

Boven van L-R: Maria VdV - Marie Theresia VdV - Romanie VdV - Leontine VdV - Daniel VdV - Esher VdV - Camilla VdV

Onder van L-R: Karel VAN DE VOORDE - Cyriel VAN DE VOORDE - Pauline VAN DEN HOVE

EEN BEETJE HEEMKUNDE BIJ POT EN PINT

*"Als wij te Kortmark kwamen
en daar ons eten namen
van TUTEN en van bêêten,
't is eten voor de gêêten,
een derde van een brood,
ze krijgen ons niet dood,
een lepel marmelade en
dat smeren wij op ons brood!
't Is te weinig om te leven,
't is te veel om dood te gaan!
Ouders-lief, ge moet daarom niet treuren
want de oorlog zal niet lang meer duren;
en we zijn gezworen kameraden
en we zullen mallekander nooit verlaten."*

Neenee, ga nu zeker niet denken dat ik dat hoogstaand liedekje zomaar uit mijn mouw aan 't schudden ben. 't Is een oud volkswijsje (bijna zo oud als uw dienaar die hier nu dit proza zit te pennen en, geloof me, dat begint ook al mee te tellen).

Dat fijne gedichtje werd geboren tijdens de eerste wereldoorlog door een beroemd (of berucht) volksdichter, die ons een onplezierige periode vertelt uit die gruwelijke jaren van 14-18.

De grijze bezetter had het toen in zijn bol gestoken om het jonge mansvolk hier in de omgeving op te eisen en ze te verplichten achter het front, (ja, tegen eigen volk) te gaan werken en versterkingen aan te leggen, ook verwoeste wegen te herstellen. Zo werd er een grote groep van de jongens uit onze streek tot in het Westvlaamse Kortemark getransporteerd en daar uit hun beestenwagens gekieperd om, voor lange tijd, voor de vijand te gaan werken. Vandaar dat onprettig liedje, dat ons meteen aantoonde in welke droevige omstandigheden en ondervoed onze gedeporteerden, met als toespits een kom beestenvoer, hun zware arbeid moesten verrichten.

– Maar wellicht zal iemand me vragen hoe dit hier nu allemaal te pas komt... Wel, dat was heel toevallig.

Op zekere dag, 't kan wel een paar maanden geleden zijn, hoorde ik, ongewild, een gesprek tussen twee jonge boerenzoons. Het was in de Kerkstraat, in "Onze Kring" en daar trof me een-bij-ons-mindergebruikt woordeke, dat ook in dat aangehaalde liedekje voorkwam: -"TUTEN"- . En dat leek me wel interessant.

– "Mijn pa, zo begon er een, zat vorige week te vertellen over het geboorte in vroeger jaren. Hij zei dat er toen geen enkel boerenhof was, wilde 't zijn naam eer aandoen, waar niet een serieuze partij "tuten" geteeld werd. 'k Zeg : jamaar, jamaar, "tuten" wat voor dingen waren dat? ...Mijn pa keek wat sip omdat ik dat spul niet kende, maar toen viel zijn frank en wist hij schijnbaar dat

hij praatte over dingen van voormijn tijd die nu, in onze streek althans, totaal verdwenen zijn."

Zijn kameraad moest toegeven dat hij van die rare zaken ook geen sikkepit afwist. 'k Begon het zo spannend te vinden dat ik me, bij dit tweetal ongevraagd heb bijgeschoven. Beroepsmisvorming? Dat is wel mogelijk. Mijn eerste indruk was ook een beetje verbazing, zelfs ontgoocheling, omdat die twee verstandige boerenjongens dat niet kenden, maar 'k vond weldra dat het heel begrijpelijk was.

85 jaar...

Ik zeg : Jongens, dat ding waarover het hier gaat is in de grond niets anders dan een voedergewas dat ge hier bij ons praktisch niet meer vindt. Vooral binst die armoe-dige jaren van de eerste oorlog werd dat gewas hier meer en meer gekweekt, vandaar dat velen dachten dat het door de Duitsers hier was binnengebracht. Maar vroeger al werd het, in zeer geringe mate, geteeld in sommige delen van ons land. De mensen noemden die vreemde dingen, (vreemd voor ons althans) : "tuten". Dat was natuurlijk een perelke uit ons plaatselijk dialect, in Winkel heb ik het "sloren" horen noemen. Nog anderen hadden het over "raapkolen", ofschoon het ook niet de juiste benaming schijnt te zijn, maar wel "koolrapen". Maar wie zeker wilde zijn gaf het zijn geleerde naam : "rutabaga".

Maar hoe zag zo'n specimen "een tute" er nu werkelijk uit? Log en zwaar!! 't Werd gevoederd aan de beesten

gelijk de rapen en de bieten, maar 't leek op 't eerste gezicht, van vorm, wel 't meest op een zware suikerbiet, hoewel de bladeren op een andere manier waren ingeplant bovenop de rug van 't gewas en was de "tute" meer oranje gevamd waar ze boven de grond uitkeek. De bezetters maakten er gewillig gebruik van om het op te voederen aan al dezen die voor hen moesten slaven en "arbeiten". Ook de Duitse soldaten kregen er regelmatig, met of tegen hun zin, een flinke portie van in hun gamel. 'k Hoor nog 't gevloek van ons ingekwartierd feldgrauwke, Gustav Monski heette hij, een metser uit het Berlijnse, toen hij zijn eetbakje uitkwakte in het vuilnisputje naast onze koer. "Verdammt Kohlrabi, donnerwetter !!". Ik heb die fijne kost nooit moeten proeven, maar het schijnt dat 't erbarmelijk smaakte. -Kijk, jongens, dat waren "tuten" als je 't nog niet wist... Tussen de twee wereldoorlogen is de teelt ervan vlug verminderd, zodanig dat de koolraap voor de huidige generatie een onbekende schijnt te zijn geworden, zelfs als voederplant. Maar 't past hier misschien wel er eens op te wijzen welk slachtoffer er nu op het punt staat de "tute" in haar teloorgang te volgen. Al eens goed nagedacht over het lot van onze zo goedgekende, nooit

genoeg volprezen RAAP? Voor enkele tientallen jaren was ze nog de onbedreigde heerseres op de winterakker, waar ze vol glorie op de omgeploegde stoppelvelden van zo menig roggeveld fier de plaats mocht innemen. Ga nu eens kijken en tel ze op uw vingers, die roggevel- den ; wjl overal de maisvelden als paddestoelen uit de grond schieten en voor puike wintervoorraad zorgen. Zal het raapje nog wel een plaatsje blijven vinden ? Raapjes, de sier van 't winterland, de troost van zovele huismoederkes die niet ver moesten gaan om een sappige raap te vinden voor een zo smakelijke hutsepot. Raapkes, raapkes, het symbool van "'t Zoete Waasland", zijt ge dan ook opgeschreven om als "tuten" en "sloren" over enkele jaren ook uw zwanezang te zingen? En zal de volgende generatie dan geen treurzang zingen over u en geen verschil meer kennen tussen een partij rapen en een blok loof? (of is er geen verschil?) Arme, vergeten "tuten". Arme raapjes, die al goed op weg zijt om te volgen op de weg van de vergetelheid... Jammer.

Wie zei daar weer : Ondank is 's werelds loon ?

O. GALENS.

ONGEWENSTE NAJAARSGAST

*Zwartgestreepte kobbespinne,
met je viezig vel,
zit je daar alweer te loeren ?
Is 't nu nog niet wel ?*

*Heb je heel je vranke tote
en je poten al
voor mijn vensterke gestoken,
lelijke moeial ?*

*Kijk, nu rijd je naar omlage
langs een stalen draad
en je spertelt met je benen
lijk een akrobaat.*

*Moet ik voor de pinne komen
met de ragebol ?
Anders pleister je weeromme
heel mijn venster vol.*

*Zwartgestreepte kobbespinne,
jij, venijnig dier,
pak je, met je kobbenette,
pak je weg van hier !*

O. GALENS
(Oktober 89)

DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING

GEBOORTEN TWEEDE KWARTAAL 1990

DE NIJS GERTJAN, zoon van Jan en De Vos Carine, Peene, 5A, Gent 01/04/90

DE WAEGEMAECKER CHARIS, zoon van Marc en De Mey Anita, Geraniumlaan, 2, Gent 06/04/90

BOMMAREZ MIEKE, dochter van Luc en Alting Maria, Palingstraat, 2, Gent 08/04/90

VAN RENTERGEM JORIS, zoon van Luc en De Letter Anaise, Stationsstraat, 204, Gent 08/04/90

COONE VALERIE, dochter van Patrick en Cams Patricia, Molenstraat, 4, Gent 24/04/90

ROMBAUT YVES, zoon van Frederik en Van Den Hoecke Brigitte, Kerkstraat, 34a, Gent 19/04/90

ROMBOUT SILVY, dochter van Frederik en Van Den Hoecke Brigitte, Kerkstraat 34a, Gent 19/04/90

DE CELAS GLEN, zoon van Dirk en Bruggeman Gaetane, Stationsstraat, 215, Gent 20/04/90

ACKE CINDY, dochter van Francois en Van Renterghem Greta, Overslag, 25, Beveren 23/04/90

VAN WAES BENJAMIN, zoon van Esmeralda, Groenstraat, 22, Gent 25/04/90

TJAMPENS ARNE, zoon van Erik en Willems Beatrijs, Langelede, 63, Gent 05/05/90

VERPLANCKE SERGIO, zoon van Guido en Van Den Brande Marina, Bovenhoek, 13, Gent 05/05/90

CATTOIR TESSA, dochter van Walter en Heynssens Ann, Meersstraat, 40 Gent 17/05/90

RIJCKAERT JOLIEN, dochter van Marc en Verheggen Martine, Kleistraat, 2a, Lokeren 22/05/90

LAFAUT WOUTER, zoon van Francis en Creve Els, Smishoek, 14, Gent 22/05/90

BAETE ANNELIE, dochter van Luc en De Bruyne Marleen, Langelede, 55, Gent 25/05/90

LIPPENS DAVY, zoon van Bart en Helsens Martine, Zwaluwlaan, 14, Gent 05/06/90

VAN DE VOORDE MALINDA, dochter van Etienne en Beelen Ann, Ramonshoek, 27, Gent 12/06/90

HUWELIJKEN TWEEDE KWARTAAL 1990

20/04/90

DE MEYER GINO, Lijsterstraat, 15, Wachtebeke

VAN DE VOORDE SANDRA, Spechtstraat, 18, Wachtebeke

20/04/90

DE WILDE PHILIP, St.-Bernardtestraat, 594, Gent

DEWEIRD TANIA, Zwaluwlaan, 11, Wachtebeke

21/04/90

DE CONINCK CHRISTIAN, Voorstraat, 83, Kaprijke

VERCAUTEREN KATHLEEN, Langelede, 30, Wachtebeke

24/04/90

DE WACHTER PIERRE, Peene, 9, Wachtebeke

STAELENS KARIN, Peene, 9, Wachtebeke

27/04/90

DE WINTER FILIP, G. Van Heckelaan, 13, Gent

STAELENS TANIA, Molenhoek, 55, Wachtebeke

27/04/90

KNUYT GINO, Schoolstraat, 18, Wachtebeke

CLAES ANN, Overslagdijk, 21, Wachtebeke

04/05/90

VAN ASSEL KRIS, Kleistraat, 22, Wachtebeke

DE CONINCK VERONIQUE, Walderdonk, 6, Wachtebeke

04/05/90

VERTENTEN LUC, Koningsstraat, 2, St.-Gillis-Waas

VAN KWIKKELBERGHE MYRIAM, Oudeburgse

Sluis, 6, Wachtebeke

11/05/90

RAA ROLAND, Jubileumlaan, 99, Gent

VERVAET LILIANE, Tortelduifstraat, 1, Wachtebeke

11/05/90

BRACKE ERWIN, Melkerijstraat, 10, Wachtebeke

VAN DE WALLE ELS, Bloemenweg, 16, Wachtebeke

11/05/90

AUDENAERT DIRK, Stationsstraat, 136, Wachtebeke

VAN GAEVER PEGGY, Stationsstraat, 136, Wachtebeke

18/05/90

HELKENS EDMOND, Mendonkdorp, 39, Gent

LINTHOUT NICOLE, Kalve, 37, Wachtebeke

11/05/90

DE LANGHE HERMAN, Zwijndrecht

DUMEZ TANIA, Overslag, 53, Wachtebeke

08/06/90

DE PAUW PASCAL, Ramonshoek, 44, Wachtebeke

POIGNAERT MARINA, Ramonshoek, 44, Wachtebeke

29/06/90

FERMONT PHILIP, Ramonshoek, 2, Wachtebeke

VAN HOECKE KATHLEEN, Sparrestraat, 93, Gent

29/06/90

VAN ZELE KURT, Omweg, 1, Bassevelde

ZILLI TANIA, Dennenlaan, 6, Wachtebeke

29/06/90

OVERLIJDENS 2 KWARTAAL 1990

Wachtebeke 06/04/90

DE WAELE MARIA, ong. , 76 jaar, Dorp, 25

Gent 07/04/90

CLAEYSSSENS LUCIEN, echtg. Ongenae Martha, 54

jaar, Groenstraat, 7

Wachtebeke 09/04/90

BANCKAERT LUDOVICA, wed. Vankerckhoven
Adelmarus, 80 jaar, Dorp, 40

Gent 10/04/90

VAN DE WALLE DENIS, 57 jaar, Zwaluwlaan, 12

Wachtebeke 14/04/90

SWARTELE ANDREAS, ong. 59 jaar, Molenhoek, 7

Gent 13/04/90

VALCKE PAUL, echtg. De Vliegheer Magdalena, 61
jaar, IJsvogelstraat, 5

Wachtebeke 26/04/90

VERDURMEN ANNA, ong. 91 jaar, Papdijk 24

Gent 27/04/90

DELLAERT HENRICUS, echtg. Van Bouchaute Irène,
66 jaar, Godshuisstraat, 1

Gent 28/04/90

SLOCK BERTHA, echtg. Vermeersch Idesbald, 75
jaar, Weide, 12

Wachtebeke 05/05/90

GOOSSENS FRANCIES, wedn. De Ridder Margaretha,
87 jaar, Godshuisstraat, 13

Wachtebeke 23/05/90

HESTERS HUGO, echtg. Van De Voorde Hilda, 36
jaar, Axelsvaardeken, 45A

Gent 25/05/90

WYTYNCK MARIA, wed. Ronse Albert, 77 jaar,
Overslag, 29

Gent 26/05/90

HESTERS CELINA, wed. De Letter Gustaaf, 92 jaar,
Ramonshoek, 47

Wachtebeke 30/05/90

RAEMDONCK ALBERT, ong., 83 jaar, Godshuis-
straat, 13

Gent 08/06/90

DE BRUYNE PREDENT, echtg. De Letter Germana,
77 jaar, Walderdonk, 40

Wachtebeke 09/06/90

LYPPENS IRENE, echtg. Herie Audomarus, 85 jaar,
Meersstraat, 31

Gent 20/06/90

VRIELINCK ROLAND, echtg. Desomer Simonne, 52
jaar, Lijsterstraat, 1

Gent

OKTOBER

*'Is weer eens oktober, de blaad' ren zijn geel,
't doet niets meer dan buisen en waaien,
de zwal' wen zijn weg naar een zonniger oord,
de lucht hangt vol krassende kraaien.*

*De regen valt pletsend langs 't venster omlaag,
vol modder en slijk zijn de wegen,
door grauwig wolken kijkt, droevig en moe,
ons 't waterig zonneke tegen.*

*En iedere morgen een nevel, zo dik,
je ziet schier noch huizen noch bomen,
de kwijnende blokken verliezen hun kleur
en staan in ons tuintje te dromen.*

*Oktober, hoe wreed roof je aan veld en aan gaard
hun tooi en hun goudgele vruchten,
maar 't ergste, je bergt in de plooi van je kleed
de winterman, die we zo duchten.*

O. GALENS

LANDVERHUIZERS

Zoals beloofd willen wij nu even uitweiden over de familie Swartelé in Brazilië. De herkomst van de familie ligt in Duitsland ongeveer in 1710. Zij vestigt zich eerst te Ertvelde en daarna te Wachtebeke waar zij een enorme vertakking heeft en zo uitgroeit als een der meest verspreide Wachtebeekse families over gans de wereld. Wij vatten aan bij Charles Louis Swartele, geboren te Wachtebeke op 24 april 1839.

Hij huwt te Wachtebeke op 9 mei 1865 met Leroux Francisca en vestigt zich in het dorp te Wachtebeke. Zoals velen uit die tijd had hij twee beroepen, timmerman en "tapper" dit laatste beter gekend als cafébaas. Hier op de gemeente werden vier kinderen geboren met name:

Victorina	11 juni 1866
Benigius	20 juli 1867
Josepha Sophia	1 november 1869
Leopold	26 april 1871

Op 21 juni 1872 vertrekt het gezin naar Gent en zijn wij hier alle spoor bijster. Volgens gegevens van de familie Swartelé in Aartselaar zijn er nog diverse kinderen geboren te Gent, Paul, Eduard, Bernard, Stephanie, Cesarine, Odilia Joanna en Leonie.

Odilia Joanna Swartelé geboren te Gent 20 april 1886 huwt met Achilles Petrus Peere. Het is die familie die mij op het spoor heeft gebracht van de Swartelé's in Brazilië.

Van het gezin is de broer Benigius uitgeweken naar Brazilië te Sao Paulo waar men hem kortweg Beni noemt. Later volgde zijn zuster Stephanie. De juiste

datum van hun uitwijking naar Zuid-Amerika is niet gekend maar wij mogen aannemen ongeveer 1890.

De periode van de grote landverhuizing.

Op het bijgevoegd dokument zien wij de naam van zijn moeder, Leroux vermeld in het Portugees SAROEOSC. Van naamverandering gesproken, U kunt nu zelf zien hoe moeilijk het is een naam terug te vinden in den vreemde.

Beni Swartele huwt ginder al snel met een vrouw van Duitse afkomst, waarschijnlijk heeft de taal hier een grote rol gespeeld. Voor de nakomelingen verwijzen wij naar het bijgevoegd schema.

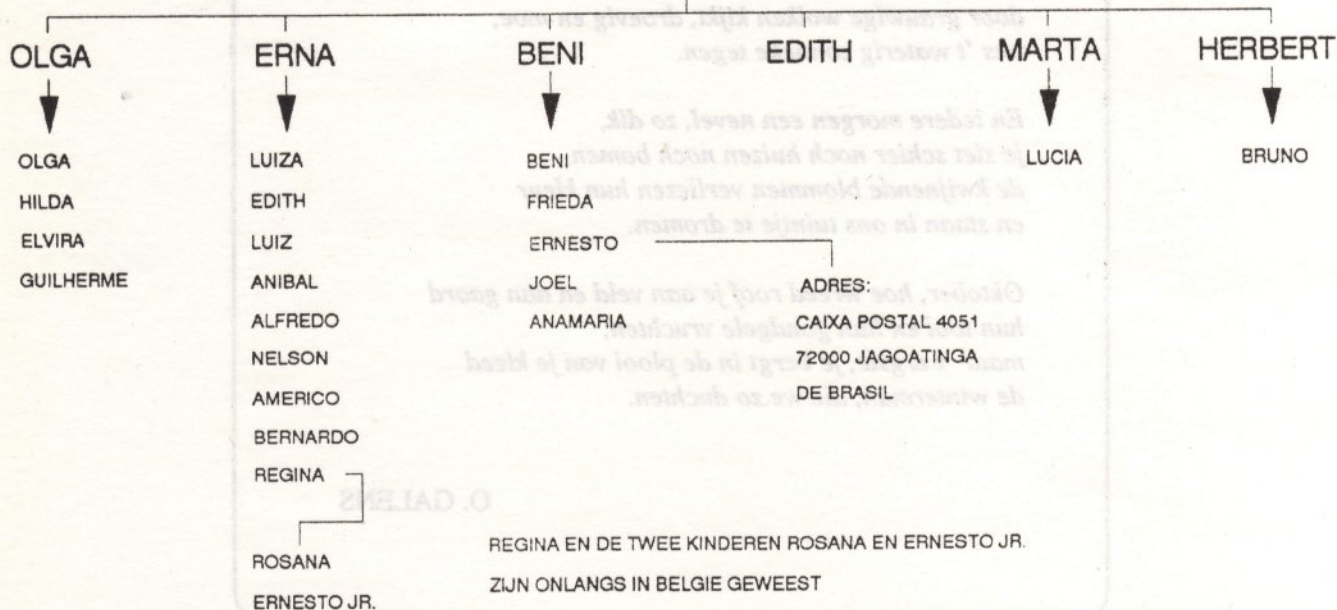

De Familie Swartelé in 1987 Ernesto, Marta, Regina, Rosana, Ernesto jr., Josefina, Silvia, Jose Augusta. Foto genomen in Brazilië.

SWARTELE BENI

GEBOREN TE WACHTEBEKE OP 20 JULI 1867

GEHUWD MET IEMAND VAN DUITSE AFKOMST

VERTALING VAN DE BRIEF GESCHREVEN IN HET PORTUGUEES NAAR DE FAMILIE SWARTELE IN BELGIE NAAR AANLEIDING VAN EEN ADRES GEVONDEN IN EEN TELEFOONBOEK IN BRAZILIE.

Aan de familie Swartelé

Beste familieleden,

In 1981 kreeg ik een eerste brief waarin er ons werd medegedeeld dat wij een grote familie hebben in België hetwelke ons interesseert. Hierbij een kopie van een dokument van mijn grootvader bij zijn aankomst in Brazilië en daar is hij getrouwd met een vrouw van Duitse nationaliteit, ze hebben 6 kinderen gehad waarvan er 4 getrouwd zijn en twee leven in de staat Santos (de stad Sao Paulo). Mijn vader is ondertussen gestorven en noemde Beni Swartelé zoon van Bebi. De ganse familie in Sao Paulo heeft kennis genomen van het

bestaan van familie in België en het zou hen interesseren meer gegevens te krijgen. Wij spreken jammer genoeg niet uw taal noch Engels maar toch hoop ik dat U ons op één of andere wijze kunt begrijpen en wie weet dat wij ooit eens iemand uit België kunnen ontvangen hier in Brazilië of dat er één van ons komt België bezoeken. Uit de laatste brief die wij ontvingen heb ik begrepen dat jullie postzegelverzamelaars zijn en het interesseert mij ook postzegels te ontvangen uit het land van mijn grootvader. Ik weet nu niets meer te schrijven en groet u met een grote omhelzing van onze familie Swartelé.

Paul Hesters

Nome do assinante Beni Swartele		Local de nascimento Wachtbeka - Belgica	
Profissão Operário		Nome por adição Francisca Saraisic	
Data de contratação 1915		Mestrado 579	
Nome do sindicato ou local de trabalho Centro dos Operários Estivadores		Cidade Profissional n. 150 e 730 em 22a	
Profissão Estivador		Porto Santos S. Paulo	
Assinatura do Assinante <i>Beni Swartele</i>		N. de inscrição 1399	

C.A.P.O.E.
C.A.P.O.E. - C.A.P.O.E. - C.A.P.O.E.
Lembra-te que o sacrificio que fazes com a pequena contribuição do teu salario para a C. A. P. O. E. é a garantia do futuro teu, do teu familia e dos teus companheiros.
Lem. a Inscrição de Ficha Individual.

A.
FAMÍLIA SWARTELE
BELGICA.

Prezados pirante,

Em 1981 recebi a primeira carta dando-nos noticias que temos uma família muito grande na Belgica e isto nos interessou muito.

Estou mandando uma fotocópia do documento de meu avô que chegou ao Brasil e aqui casou-se com uma senhora de nacionalidade alemã o qual tiveram 6 filhos sendo hoje 04 já falecidos e dois vivem em Santos São Paulo - meu pai já falecido casava-se BENI SWARTELE FILHO., Toda a Família em São Paulo ao tomar conhecimento do surgimento da família na Belgica se entereçou muito em ter mais noticias infelizmente não falamos o vosso idioma nem tropeco o Ingles norem espero que de uma ou outra maneira possamos nos entender, quem sabe nós um dia poderemos receber alguma carta no Brasil ou um de nós poderemos visitar a Belgica.

A ultima carta que recebi percebi que são colecionadores de selos e isto me interessou muito pois ardei de meu avô esta esporta e hoje não tenho mais mas seu muito obrigado a coleção de selos. espere enviar um pouco do Brasil para vocês.

Se vou a crescer muito pois não sei se conseguirei a tradução, ou entender o Portugues, porra em uma outra ocasião agradecer. diga a meu respeito.

Aproveito para mandar minhas saudações a um tempo a família

S. SWARTELE.

*Staelens-Vervaeet ± 1930
Jaarmarkt. De tijd van de Leuvense stoven.*

VARIA: Het jaarboek 1990 is reeds bij de drukker, het wordt andermaal een kanjer van een boek dat volledig gewijd is aan de armenzorg op onze gemeente. Daarbij horen natuurlijk de strijd tussen het kerkelijk en het gemeentelijk gezag, de oprichting van het klooster, de stichting van het rustoord "DE MEY", de schoolstrijd en het liberaal en katholiek gevecht om de gemeentelijke macht. Het gaat over de periode 1830 tot 1920. De auteur van het boek is A. Vervaeet uit Zaffelare. Wij mogen zeggen dat het boek volledig onpartijdig en objectief is samengesteld zodat wij een zeer grote waardering voor dit werk kunnen opbrengen.

Paul Hesters

HEEMKUNDIGE KRING «OUD WACHTEBEKE»

Carle figurative van de prochie Wachtebeke
getekent en ghemerkt by my ondersteven ghe
sworne Landmeter veroverende Eenen Wachtebeke door
de waerachtige ghelegentheit ten vercoopen van Eerw.
Heer Theodoor van Abate van St. Pieters sevens Ghent
omme te valideren in sijne Baerke als loocher, jegens
den Grave van Willem Veroverder, de welke Carle ghemerkt
in conformiteit van contracten in dale de Nijve, 22 1/2
anghegaven Lisschen den Cloostere van de Bylcke
den Blanchier van St. Pieters Cloostere by Ghent on
Jans Steven van Ideghem, my Lovende desen 14
novembere 1678. Verstaetlicke Ende vus ondersteven
P. De Vos met parsteke

Waarvan afschrift
Gent 21 maart 1866

Handwritten signature
N. van der Weide

Driemaandelijks mededelingsblad van de Heemkundige Kring

"OUD-WACHTEBEKE"

14de Jaargang 4de kwartaal 1990

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdragen.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Hesters, Stationsstraat 165, 9185 Wachtebeke, Tel. (091) 45 04 63

"Zo moeten ook oudere vrouwen geen kwaad spreken"
(TIT;2,3).

En vermits het bestuur van onze Heemkring uitsluitend uit mannen bestaat mogen wij met gerust gemoed oude koeien uit de gracht halen; iets wat wij met veel genoegen zullen doen, zoals U hierna lezen kunt.

Waarde Heemvrienden,

Op de inderhaast ineengetimmerde tentoonstelling over het bier, mochten wij tijdens de uitgeregende jaarmarktdagen van dit jaar toch 'n vrij talrijke schare bezoekers verwelkomen. Dat er naast de viltjes, de pinten en het brouwmateriaal ook nog allerlei gerstenat te proeven en lekkere taart te smullen viel in onzen "DHUST" zal wel niet vreemd geweest zijn aan de grote toeloop. Op de markt zelf viel immers enkel een nat pak en kouwe knoken te halen en bij ons was het warm en gezellig. Inziende dat het niet opgaat het laatste moment een onderwerp voor een tentoonstelling te zoeken, rap-rap affiches te drukken en ons de benen af te lopen om alles nog op tijd klaar te krijgen, hebben wij besloten ons leven te beteren.

Dat het ons menens is moge blijken uit het feit dat wij reeds nu een onderwerp hebben voor de jaarmarkt tentoonstelling van volgend jaar. Het wordt beslist een topper want wie zal niet willen komen kijken naar "WACHTEBEKE IN DE PERS". Krantenartikels van vroeger en nu, foto's uit "Ons Land" en andere week- en sensatiebladen die het plaatselijke dorpsleven bekendheid brachten. In ons archief hebben wij tal van krantenknipsels om deze tentoonstelling te stofferen maar wij zijn overtuigd dat bij onze leden nog tal van gazetknipsels of becommentarieerde foto's uit weekbladen bewaard worden waarin het Wachtebeekse dorpsleven aan de orde is. Ik durf dan ook een warme oproep doen aan onze leden om hun archiefkasten eens uit te legen op zoek naar alles wat ons dienstig kan zijn en den volke aangenaam. Indien U uw zorgvuldig bewaarde papieren niet wilt missen, breng ze gerust bij mij; zij worden stande pede gekopieerd en U kunt Uw schatten

onmiddellijk terug meenemen. Een ogenschijnlijk onbelangrijk feit van 20, 50 of meer jaar geleden is voor velen de herinnering overwaard en 'n zware misdaad van toen kan nu enkel nog 'n geanimeerd gesprek op gang brengen. Hoe meer wij kunnen tonen, hoe aangener en leerrijker het voor iedereen wordt.

Naarstig voortwerkend verheugen wij ons reeds bij voorbaat op Uw gewaardeerde medewerking. Misschien treffen wij onder Uw documentatie nog eertijds beroemde volksfiguren die aanleiding kunnen zijn tot een nieuwe reeks geschriften over beroemde of beruchte Wachtebekenaren zoals er nu nog enkele, maar vroeger veel meer rondliepen.

Een ander heet hangijzer waar wij ons de komende dagen willen over buigen is de Saffarkensmarkt. Dit succesrijk gebeuren trekt telkenjare 'n massa volk, perfect georganiseerd als het is door de onvolprezen administrator Hubert De Maesschalk. Als medeorganisator van dit vermaarde dorpsfeest is het bestuur van de heemkring van oordeel dat na 13 succesrijke jaren het tijd wordt dat wij ons beraden over het stereotype verloop van de markt. Dat de formule zo nodig gewijzigd of bijgestuurd kan worden is niet zeker want aan verandering zonder verbetering heeft niemand een boodschap. Zo komt ons bestuur met het gemeentelijk Feestcomité binnenkort samen om zich over de toekomst en het wel en wee van de Saffarkensmarkt te beraden. Over de vrucht van deze palavers verneemt U later wellicht meer.

Cesar David, Kringvoorzitter

TEN HUIZE VAN

Moeder Emiliana, Dorp 25, klooster.

Geboren als Claeys Margaritha te Hertsberge (West-Vlaanderen) op 10 december 1898 komt ze uit een gezin met tien kinderen waarvan er nog twee in leven zijn. Deze welbespraakte zuster beoefent nog het kantklossen, Brugse Kant, een specialiteit die men amper nog aantreft. Het werd haar aangeleerd in haar geboortedorp en ze is er mee begonnen toen ze zeven jaar was in de kantschool na de daglessen.

In 1921 verlaat zij haar familie en dorp, treedt in het klooster te Wachtebeke en begint aan een noviciaat. In dat jaar waren zij met zestien novicen. Na twee en half jaar legt ze de geloften af. In het jaar 1934 wordt ze als overste aangeduid in de kloostergemeenschap te Kalken. In 1945 verhuist ze naar Stekene en in 1951 naar Lochristi telkens als verantwoordelijke. In 1952 komt ze terug naar Wachtebeke op de boerderij. "Dat was mijn leven" zegt ze gemoedelijk, ze geniet er blijkbaar nog van. Ja, 't was toch een bedrijf, 16 hectaren dat ze runde met de hulp van een zevental krachten die gezocht waren bij de bovelingen. Bovelingen waren bewoners die huisden op de hoogste verdieping van het kloosterge-

bouw. Moeder Emiliana stond bovendien nog in voor de verzorging van de mannenafdeling. "Dat was werken" zegt ze met klem. Er was toen nog geen lift, geen centrale verwarming, geen waterleiding, alles moest langs de trap: brandstof, water, eten, alles. Het was rond het jaar 1960 dat de boerderij werd opgedoekt en ruimte schiep voor de nieuwe gebouwen van het Lyceum. In 1981 is moeder Emiliana opnieuw begonnen met het kantklossen, zestig jaar na haar intrede in het klooster. Niettegenstaande haar 92 jaren wippen haar nog lenige vingers de klossen door en over elkaar, van links naar rechts en omgekeerd. Het gaat vliegensvlug. Haar werk is verre van af want de lijst met verzoekjes kent geen einde. Steeds komen er nieuwe aanvragen, en wat vooral veel gewild wordt is het motief van Onze Lieve Vrouw. Ze is een bescheiden kloosterlinge die in alle stilte en eenvoud haar dagen vult met kunstig kantklossen. En als het gordijntje van haar kamerdeur dichtgeschoven is, wenst ze niet te worden gestoord, want dan is dit devoot mens in gebed en meditatie.

Maurits Migom

DE STAAT VAN ONZE BEVOLKING

GEBOORTEN 3de KWARTAAL 1990

MEERS ELENI, dochter van Urbain en van Eva Van Berckmoes,
Axelsvaardeken, 43, Gent, 21.06.1990
VAN EENAEME KOEN, zoon van Dirk en Veronique Vande Velde, Stationsstraat, 111, Gent 25.06.1990
HUYLEBROECK EVELINE, dochter van Peter en Marie Christine Martens,
Melkerijstraat, 41, Gent 28.06.1990
VANBLAERE BENEDICTE, dochter van Louis en Anne-Maria Vangansbeke,
Schooteveldstraat, 5, Gent 03.07.1990
DE CUYPER LIESBETH, dochter van Patrick en Tina Goethals, Molenstraat, 28, Gent 22.07.1990
MARTIN CHLOE? dochter van Lucien Jean en Carine Coolen, Langelede, 5, Gent 22.07.90
DE MEYER SHEILA, dochter van Gino en Sandra Van De Voorde, Spechtstraat, 15, Lokeren 26.07.1990
BAUWENS GUNTER, zoon van Marc en Tania De Pauw, Zwaluwlaan, 39, Gent 07.08.1990
ELEGHEERT BENJAMIN, zoon van Marc en Linette Van Den Berghe, Molenstraat, 27, Gent 08.08.1990
DE ROUCK STEFFI, dochter van Johan en Maureen Seghers, Molenhoek, 52, Gent 09.08.1990
CRIEL KAAAY, zoon van Kurt en Karin Van Assel, Melkerijstraat, 51, Wachtebeke 12.08.1990
BOUCHIER AARON, zoon van Mario en Leona Bolsens, Meersstraat, 80, Gent 29.08.1990
VERPLANCKE YORICK, zoon van Marc en Amber Van Driessche, Meersstraat, 38, Gent 28.09.1990

HUWELIJKEN 3de KWARTAAL 1990

07.07.1990
LAFORCE WILLIAM, Maria-Theresiastraat, 15, Gent
CRIEL BRIGITTE, Merelstraat, 42, Wachtebeke
13.07.1990
BAUWENS ALAIN, Overslagdijk, 11, Wachtebeke
CEUNINCK CATHY, Overslagdijk, 11, Wachtebeke
14.07.1990
SCHEIRE MARC, Melkerijstraat, 2, Wachtebeke
VAN BASTELAERE HILDE, Leo Bruggemanstraat, 36, Evergem
20.07.1990
DE SMET PATRICK, Langelede, 35, Wachtebeke
GANSBEKE LINDA, Langelede, 35, Wachtebeke
20.07.1990
BUYSSE LUC, Stationsstraat, 91, Wachtebeke
BURGHGRAEVE MARLEEN, Jan Dhondtstraat, 15, Gent

27.07.1990
ALLIET MARC, Kalve, 21, Wachtebeke
HOSTE VEERLE, Molenstraat, 84, Evergem
28.07.1990
LARDENOIT PETER, Dalialaan, 21, Wachtebeke
DE FRENNE SABINE, Spoorwegstraat, 11, Wachtebeke
03.08.1990
COUVREUR KOEN, Houtlandstraat, 1, Assenede
LIEVENS ANNICK, Verbeulestraat, 1, Wachtebeke
09.08.1990
LEYBAERT GEERT, Laarnebaan, 138, Destelbergen
VAN DEN ABEELE MARTINE, Molenhoek, 44, Wachtebeke
10.08.1990
DE PAUW FRANKY, Persijzerstraat, 102, Lochristi
LANGERAERT KARINE, Molenhoek, 33, Wachtebeke
11.08.1990
BRUSSELMANS DIRK, Lokerenbaan, 145, Zele
DE WEIRT KARIN, Axelsvaardeken, 11, Wachtebeke
17.08.1990
CRAPOEN GIOVANNI, Winkelwarande, 88, Gent
EVERAERT CHRISTEL, Schooteveldstraat, 4, Wachtebeke
17.08.1990
DE VETTER JOHAN, Nachtegaalstraat, 21, Wachtebeke
LAUWAERT SCARLETT, IJsvogelstraat, 11, Wachtebeke
31.08.1990
BUYSSE CHRIS, Stationsstraat, 91, Wachtebeke
FARRICELLI MARIELLA, Overslagdijk, 19, Wachtebeke
01.09.1990
VAN BAMBOST DIRK, Walderdonk, 55, Wachtebeke
MARTENS PATRICIA, Peene, 12, Wachtebeke
01.09.1990
DE MEY FILIP, Stationstraat, 202, Wachtebeke
DAUWE CARINE, St.-Kruiswinkeldorp, 202, Gent
01.09.1990
VAN BEVEREN HEDWIG, Garenstraat, Evergem
BOFFE ANNE, Tulpenlaan, 10, Wachtebeke
07.09.1990
POPPE LUC, Overslagdijk, 27, Wachtebeke
DE RIDDER MIREILLE, Stationsstraat, 114, Wachtebeke
08.09.1990
BAETEMAN JAN, St.-Pietersaalststraat, 115, Gent
DE LETTER ANNEKE, Lepelstraat, 3, Wachtebeke
DE KESEL WIM, Leegstraat, 112, Zelzate
AUDENAERT TANIA, Molenstraat, 24, Wachtebeke

14.09.1990

DE GUSSEM BART, Kerkstraat, 1, Wachtebeke
STAELENS VERA, Stationsstraat, 208, Wachtebeke

OVERLIJDENS 3de KWARTAAL 1990

COPPENS RENAAT, echtg. Veldeman Irene, 76 jaar,
Walderdonk,32, Gent 11.07.1990

VAN DER HEYDEN EUPHRASIE, wed. Bar Carolus,
90 jaar, Dorp,40, Wachtebeke 12.07.1990

VERHULST SERAPHINUS, echtg. Geirmaert Denise,
68 jaar, Verbeuldestraat,13, Wachtebeke 21.07.1990

VAN ASSEL GABRIELLA, wed. Celie Hubert, 65
jaar, Langelede,29, Gent 23.07.1990

PEET JOZEF, wedn. Claessens Bertina, 88 jaar, Meers-
straat,31, Wachtebeke 26.07.1990

BORMANS LEOPOLDINE, wed. Van Streydonck
Theofiel, 73 jaar, Dorp,40,
Wachtebeke 02.08.1990

VAN HOECKE RENE, echtg. Van De Voorde Gabriel-
le, 79 jaar, Dorp,16, Gent 04.08.1990

CHAMON DENISE, echtg. De Wilde Gregoire, 52 jaar,
Warande,14, Gent 07.08.1990

DE WILDE AUGUSTA, wed. Laudy Martin, 84 jaar,
Warande,8, Gent 13.08.1990

DE DECKER OMER, echtg. De Waele Cecile, 66 jaar,

Nachtegaalstraat,32, Zelzate 13.08.1990

CRIEL YVONNE, wed. Ongena Clemens, 79 jaar,
Groenstraat,42, Merelbeke 13.08.1990

VAN GOEIJE MARIA, wed. Deschepper Rene, 81 jaar,
Godshuisstraat,13, Lokeren 17.08.1990

SLOCK AUGUSTA, echtg. Hellinckx Clemens, 79
jaar, Melkerijstraat,58, Wachtebeke 28.08.1990

VERPLANCKE MARIA, echtg. Mussche Petrus, 79
jaar, Meersstraat,26, Gent 31.08.1990

GELDOF MARTHA, wed. Van Waesberghe Leopold,
93 jaar, Stationstraat,49, Gent 02.09.1990

BOUDRY GWENNY, ongeh. 21 jaar, Dahlialaan,5,
Wachtebeke 03.09.1990

DE MUL REMI, echtg. Verswalm E., 67 jaar, Oude-
burgse Sluis,14, Wachtebeke 08.09.1990

COQUET ANNA, wed. De Vreeze Engelbert, 85 jaar,
Muishoeken,9, Sint Gilles Waas 11.09.1990

MIGOM KAMIEL, echtg. Veelaert Bertha, 79 jaar,
Schoolstraat,19, Wachtebeke 12.09.1990

DE MAESSCHALCK JULIEN, ongh. 65 jaar, Recht-
stro,8, Gent 17.09.1990

CALLENS ALBERT, echtg. Vandycke Maria, 69 jaar,
Zwaluwlaan,6, Wachtebeke 23.09.1990

DE BRAUWER MARIA, ongeh. 84 jaar, Papdijk,11,
Wachtebeke 28.09.1990

HUWELIJKEN 3de KWARTAAL 1990

01.07.1990

LAFORGE WILLIAM, Maria-Theresiastraat,15, Gent

CRIEL BRIGITTE, Meersstraat, 43, Wachtebeke

13.07.1990

BADWENS ALAIN, Overlagdijk, 11, Wachtebeke

VERPLANCKE CATHY, Overlagdijk, 11, Wachtebeke

14.07.1990

SCHEPPE MARG, Melkerijstraat, 2, Wachtebeke

VAN BASTELAERE HILDE, Leo Burgemansstraat,

78, Evergem

20.07.1990

DE SMET PATRICK, Langelede, 35, Wachtebeke

GAANSBEKE LINDA, Langelede, 35, Wachtebeke

30.07.1990

BUYSE LUC, Stationsstraat, 91, Wachtebeke

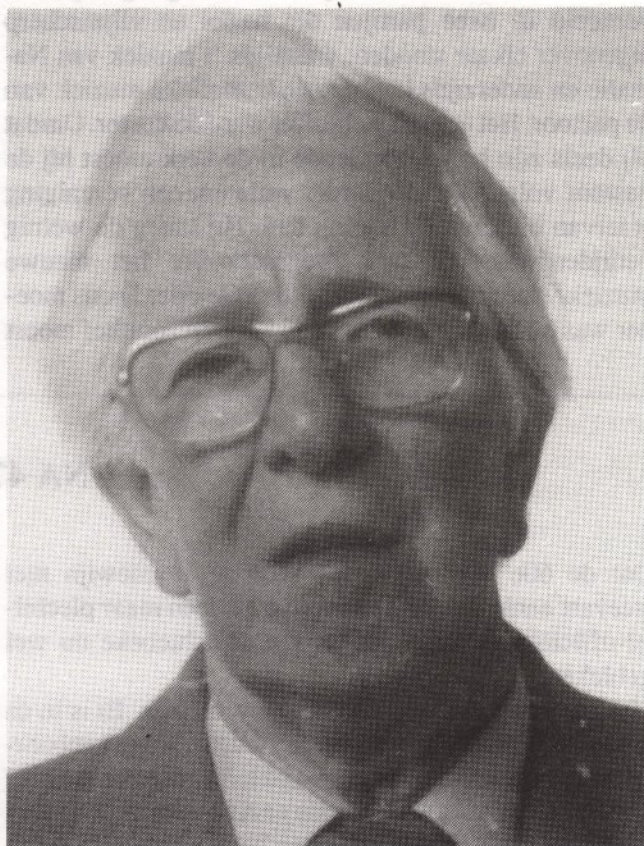
BURGHGRAVE MARLEEN, Jan Dhondtstraat, 13,

Gent

DORPSPERIKELN TE OVERSLAG IN DE JAREN DERTIG

Vandaag is het niet meer denkbaar, maar jaren terug en zeker voor de oorlog, kende een deel van de mensen van Overslag niet eens de naam van de muziekmaatschappij. Men sprak toen gewoon over " 't muziek van Nathalie". Bij Concordia, opgericht rond de eeuwwisseling waaide en draaide het wellicht zoals bij vele andere muziekverenigingen volgens het wel en wee van de tijdsomstandigheden. Deze muziekmaatschappij, in handen van Aimé Van Bambost, was altijd van de partij bij de plaatselijke festiviteiten, jubilea, processies. De hoogtepunten lagen vooral op de derde kermisdag met de oudstrijders en de alom gekende Meifeesten. Voeg daarbij het jaarlijks Ceciliafeest dat bloednuchter begon met een misviering en de volgende ochtend afsloot in de kleine uurtjes. Hoe en in welke omstandigheden sommige leden op die dag hun huis opzochten was een groot vraagteken. Weet ook, er waren toen meer dan twintig cafés op de parochie en amper openbare verlichting. Daarom werd voor dit Ceciliafeest rekening gehouden met de maanstand om niet in het pikdonker naar huis te moeten, maar ondanks dat gebeurde het toch vaak dat een benevelde feestvierder in de sloot sukkelde.

Midden de jaren dertig: een jaarlijkse processie waaraan al de kerkgerichte verenigingen deelnamen, traditiegetrouw ook Concordia. Jandorie, diezelfde namiddag ging deze muziekvereniging naar Moerbeke om er een groot liberaal feest op te luisteren. Het blauwe partijblad "De Kleine Moerbekenaar" blokletterde dat de Overslagse muziekvereniging ook van de partij was. Meer nog: 's avonds gingen enkele muzikanten van deze maatschappij spelen op een dansfeest van een blauw kopstuk te Wachtebeke. De maat was meer dan vol. Pastoor De Wolf was woedend toen hij dit te weten kwam, hij voelde zich bij de neus genomen door de mensen van Concordia waarvan hij dacht dat zij aan zijn kant stonden. Baas Bouters, voorzitter van de harmonie en van de kerkfabriek werd op de pastorij ontboden waar hij met vlammende woorden te weten kwam dat hij ontslagen werd als president van de kerkfabriek en of het muziek zich niet schaamde om 's morgens te spelen voor ons Heer en de rest van de dag voor dat blauw gedonder. Foei. Buiten. Baas Bouters bracht het bestuur van het muziek bijeen en gaf de leden kennis van zaken. Geen deelname meer aan de processie. De pastoor zal een nieuw maar katholiek muziek oprichten. Verslagenheid. Stilte. Ondervoorzitter Gysel veerde recht. Steunend met gebalde vuisten op de tafel vroeg hij op dwingende toon: "voorzitter van waar komen die woorden"? "Van de pastoor zelf" viel een voorzichtig antwoord. "Mensen, we gaan ons niet laten doen hé" gooide Modest Bruggeman er tussen in. Gysel werd nerveus en riep: "Ik zal ne keer met dat pasterken gaan praten"; hij

mikte eerst nog een pint bier naar zijn keelgat en verdween. Weinige tijd later was hij terug. "En" vroegen ze hem nieuwsgierig. Toonloos sprak hij: "met dat pasterken valt niet te praten, zijn woord is wet." "En dan te bedenken dat wij jaren hebben samen gewerkt met paus en kerk" siste Gysel nog. Modest Bruggeman stond recht, nam zijn straatoude pijp uit zijn gehavend gebit en sprak ietsje ontroerd: "Vrienden, ons muziek mag niet kapot gaan, hemel en aarde hebben we er al voor verzet, opletten moeten zij die er een vinger durven naar uitsteken". "Concordia blijft Concordia" riep hij luid en bonkte met de vuist zo heftig op de tafel dat de bierglazen er van opwipten. "Vrienden" vervolgde hij "wat zoudt ge er van denken om zondagnamiddag ons muziek ne keer buiten te pakken om te laten horen dat we er ook nog zijn... om 't land te duvelen zoals ze zeggen"? De pastoor is dan altijd thuis, kan niet beter passen. En 't muziek is buiten gekomen. Twee, drie keer zijn ze in de namiddag al spelend voorbij de pastorie gemarcheerd... om 't land te duvelen. De werkmanskring, een gelegenheidsharmonietje, werd klaar gestoomd voor eenzelfde scenario. Een paar weken later ging deze vereniging de straat op onder de leiding van Ward Delaruelle. Vooraleer ze opstapten riep Charelken Veters, die de triangel sloeg, luidkeels: "katoen geven hé mannen, deurtrekken zulle". En ze hebben katoen gegeven, zeker aan de pastorie. Nog nooit hadden ze zo hard geblazen, hun

longen geforceerd. Nog nooit werd de grosse-caisse zo gemarteld met harde dreunen dan die namiddag... om 't land te duvelen.

Meteen zat de vlam in de pan. Overslag lag hopeloos verdeeld in twee partijen die haaks en vlijmscherp tegenover elkaar stonden: enerzijds 't muziek van Nathalie en anderzijds het nieuwe katholieke muziek van de pastoor. Het eerste slachtoffer werd de koster. Omdat hij deels zijn brood verdiende in de kerk moest hij de pastoor volgen en Concordia verlaten, een vereniging waarvan hij jaren de leiding had. Hij kreeg de weinig benijdenswaardige taak toegeschoven: het nieuwe muziek. Nummer twee werd René Gejelle. Diens moeder was de stoeltjeszetter in de kerk en zoonlief moest

de zijde kiezen van de pastoor. Pol Acke werd nummer drie. Als metselaar mocht hij de parochiale kring bouwen en werd dus verplicht af te haken bij Concordia en over te stappen naar de katholieken. Het ging er keihard aan toe in die jaren op de Overslag. De rest vertel ik een volgende keer. Toch dit nog. Met de koster, Aimé Van Bambost, heb ik over deze historie een gesprek gehad. Meerdere malen heeft hij steeds herhaald: "wij hebben hier wat mee gemaakt in die tijd" - "dat was nog al ne toestand op Overslag" - "het is niet te beschrijven wat hier toen allemaal gebeurd is".

wordt vervolgd
Maurits Migom.

NA 47 JAAR

Dat de 60e verjaardag van Koning Boudewijn niet steevast aanleiding moet geven tot alleen maar plechtige-officiële feestelijkheden is te Wachtebeke nu wel gebleken.

1930 moet een vruchtbaar jaar geweest zijn. Er is in de geschiedenis geen jaar te vinden waarin zoveel geboorten plaatsvonden. Is het gewaagd te vermoeden dat heel wat ouderparen "alles op alles gezet hebben" om in het jubeljaar 1930 - 100 jaar Belgische onafhankelijkheid - toch maar een nakomeling te presenteren? Wat er ook van zij, de "nationale" gevoelens, een dozijn jaren na de eerste Wereldoorlog, waren tricoloorder dan nu. Een pleiade dertigers waren over alle lagere scholen van de gemeente verspreid: Rechtstro voor de jongens en Molenhoek voor de meisjes; Overslag werd ook volgens kunne in twee schoolcomplexen ondergebracht; de gelukkige kerels van Langelede en Ramonshoek mochten al vanaf het eerste studiejaar hun beste kant aan de meisjes laten zien. Is het inderdaad het rumoer dat rond de verjaardag van de koning werd gemaakt dat de doorslag gaf? Feit is, dat enkele dertigers van toen, nu, in het jaar 90, zestigers, de koppen bij elkaar staken om te proberen de adressen van al hun klasgenoten te bemachtigen en secundo, die ook te overtuigen om na 47 jaar eens samen te komen. Wij zegden meester Dewaele immers vaarwel in de maand juni 1943 Ongelooflijk, niet minder dan 46 (zesenveertig!) namen doken uit dit wazig verleden op. Let op, wij spreken hier uitsluitend over de mannen van de school van "Walderdonk". Hoewel wij beste maatjes zijn met alle "dertigers" die in de overige scholen hun basisopleiding kregen, zijn die toch nooit klasgenoten geweest. Misschien spiegelen ze zich toch wel aan ons voorbeeld. Het comité kwam een paar keer zeer vruchtbaar (en soms tot zeer laat) bijeen. Het waren Jozef Bracke, Miel Cloeckaert, André Coppens, Wies Creve en Gerard Van de Winckel. Door de

hen bekende informatie die zij onderling uitwisselden, kwam aan het licht dat reeds 8 klasgenoten overleden waren. Wies Van Landeghem in 1944, Robert Roets en Gilbert Bundervoet in 1945, Roger Van den Broecke ergens in Limburg in de jaren 50, Julien De Waele in 1967, Jeanke Audenaert in 1983, Lucien Roeland in 1987 en Maurice Van Acker in 1989. Naar alle 38 andere werd een uitnodiging gezonden om op 13 oktober 1990 bijeen te komen in de oude schoollokalen van het Rechtstro. En o wonder! hoewel wij vooraf boter bij de vis vroegen, schreven niet minder dan 21 mannen in, die dan ook nog het geld er voor over hadden voor hun dame, in zover ze er een hadden.

Wij laten hier de namen volgen.

Apere Roger - Bracke Jozef - Cloeckaert Emiel - Coene Victor - Coppens Andre - Creve Aloïs - David Michel - De Bruyne Gilbert - De Caluwé André - De Decker Raymond - De Letter Julien - De Letter Michel - Genbrugge Gerard - Hesters Raphaël - Van de Calseyde Willy - Van de Voorde Roger - Van de Velde René - Van de Winckel Gerard - Van Heule Michel - Van Loo Gerard.

Zoals altijd zijn er ook wel enkelen die een werkelijk geldige reden hebben om er niet te zijn, en die ook zo hoffelijk zijn zich daarvoor te verontschuldigen. Dat waren Maurice Clemminck - Roger De Cock - André Herman - Gilbert Lammens - Lucien Lefèvre - Rafaël Poppe - en Georges Van Bouchaute.

Een droevige opmerking is hier nog aan toe te voegen: nog in dezelfde maand oktober overleed onze oude makker Gilbert Lammens en werd te Eksaarde begraven.

Al bij al hebben wij dus 36 van de 46 kunnen "localiseren". Ruim de 2/3 meerderheid dus. En na ruim 47 jaar zijn wij daar trots op. De tien afwezigen, van wie wij niets vernamen, hadden als immer en altijd ongelijk. Als

zij toevallig dit verslag in handen krijgen, of misschien het relaas dat in bepaalde kranten en in "Het Vrije Waasland" (met foto) verscheen, zullen zij ongetwijfeld beter gemotiveerd zijn om de volgende bijeenkomst bij te wonen. Wanneer? Op dringende aanvraag ... zéker in 1993 !

Rond half zeven 's avonds, op die bewuste zaterdag, kwam de bende samen onder "den hangar" naast de speelplaats van de oude school. De vrees van de comitéleden - dat het heraanknopen van oude banden misschien ietwat stroef zou verlopen - bleek reeds na tien minuten totaal ongegrond. Op staande voet heerste daar in die wriemelde groep een ambiance, vol drukte, vol vriendschap en hartelijkheid, vol blijdschap vooral. Schouderklopjes alom, en de vraag "Weet ge 't nog ?" was niet van de lucht.

De intrede in het klasje waar we onze eerste verantwoorde pennetrekken mochten neerzetten ("moeten" is hier beter op zijn plaats en "griffeltrekken" ook) - dat was een enigszins nostalgisch moment. In de inderhaast zo getrouw mogelijk heringerichte klas (met kachel en vooroorlogse landkaarten inclusief) prijkte op het opengedraaide schoolbord de datum waarop we daar voor het eerst binnenkwamen : 1 september 1936. Dat was bij Juffrouw Marie Scheire. Twee jaar hebben wij bij haar

doorgebracht. Hoewel we ook wel nu en dan eens meester Oscar Galens (ongelooflijk - dat was toen een jonge snaak van ei zo na 31 jaar !) als aflossing van de wacht kregen. Nadien hebben we de 2e graad bij meester Aimé Gijssel afgewerkt (en 'niet Cyriel, zoals in "Het Vrije Waasland" staat), de 3e graad bij meester Robert Casneuf, en de laatste maanden, zoals gezegd, bij meester Jos. Dewaele.

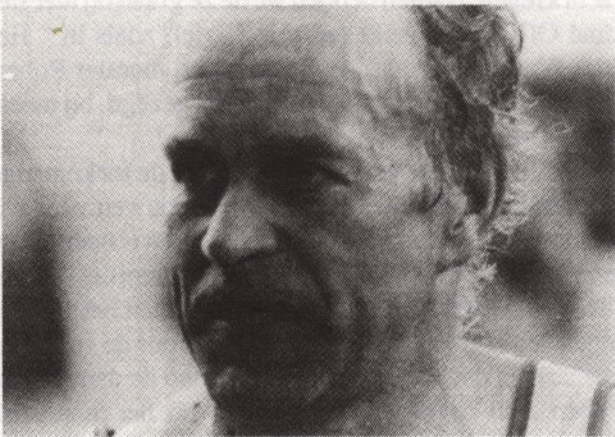
Er werden heel wat vragen gesteld over de toekomstige bestemming van deze oude schoolgebouwen, voor wij afzakten naar de feestzaal Vervae. Bij een uitgebreid en best gesmaakt vriendenmaal bleef de stemming stijgen. Allerhande afspraken werden gemaakt, een hele lading suggesties afgevuurd op het comité ("voor de volgende keer", zoals dat heet). Een eresaluut aan de dames : die hebben zich begrijpend neergelegd bij het mannelijk stemlawaai dat (voor deze gelegenheid alleen ?) veel meer decibels produceerde dan normaal van hun vrouwelijke partners wordt verwacht. Middernacht was al lang voorbij toen de "verstkomenden" er begonnen aan te denken dat ze ook nog naar huis moesten...

Te herdoen !

Wies Creve

“ DA ES NAE STRAFFE CAFE SE “

Welke gemeente heeft of had geen sporthelden. Niet ieder gemeente mag met fierheid zeggen: Wij hebben een Eddy Merckx of een Jan Ceulemans op onze gemeente. Op zijn minst zijn er mensen die diverse sporten beoefenen en waarin zij het beste van zichzelf trachten te geven. De populaire sporten zoals voetbal en wielrennen waren wel degelijk vertegenwoordigd onder de plaatselijke bevolking van Wachtebeke. Op het vlak van de atletiek was het wel wat minder gesteld. Voor de oorlog hadden wij op onze gemeente zo een loper die op geen kilometerken keek. Zijn bijnaam was “DE KAS”, zijn werkelijke naam was De Fleurquin Hij won als junior crossen bij de seniors, ging zelfs lopen naar Engeland. Een anekdote uit die tijd was de volgende: In de klas op de gemeenteschool in het Rechtstro moest een der onderwijzers een bepaald iets hebben dat alleen te verkrijgen was in Gent.

Hij “DE KAS” deed de meester een aanzoek er snel even om te lopen naar Gent, wat dan ook geschiedde. Zijn loopbaan werd onderbroken door de oorlog en zo verdween hij in de analen van de sportvedetten op onze gemeente. Verscheidene hebben het nog geprobeerd maar moesten om de een of andere reden afhaken.

Toch hebben wij hier iemand op onze gemeente waarvan wij mogen zeggen “da es nae straffe café sé”. Wie heeft hem nog niet gezien? In het seizoen komt men hem overal op Wachtebeke tegen, het zij al lopend of al fietsend. Wij hebben het hier over Marnix Cocquyt uit de Dennenlaan te Wachtebeke. Reeds 19 jaar ademt hij de frisse dennenlucht uit de Wachtebeekse bossen in. Zijn prestaties liegen er niet om.

Als wij nu even zijn levensloop in het kort bekijken zult U allen respekt krijgen voor zo iemand.

Hij werd geboren te Landegem op 10 juli 1943 als zoon van een bakker. De kriebels in mijn benen die mij beletten stil te staan heb ik waarschijnlijk van mijn vader, hij heeft het nog geprobeerd wielrenner te worden. Reeds vroeg bracht mijn vader mij in contact met de sport. De eerste sport die ik beoefend heb was lopen.

Als 11 jarige snaak was ik reeds in staat de grotere snotneuzen van 14 jaar te kloppen. De mannen van de Gentse atletiekclub “Gantoise” zagen waarschijnlijk wat in mij en drongen er op aan mij lid te laten maken van hun vereniging.

Doch mijn eerste gedachte was nog altijd wielrenner te worden. Ik reed verschillende wedstrijden maar won geen enkele. Mijn grootste tegenstrever in die tijd was Walter Godefroot. Tegen zulke snelle benen was ik niet opgewassen. De overgang van wielrennen naar de atletiek kostte mij toch enkele jaren om werkelijk aan de toenmalige top te kunnen meedraaien.

Pas toen ik aantrad bij de scholieren (van 16 tot 18 jaar) was ik waar ik moest zijn, een langere afstand van 1500 naar 4000 meter was mij op het lijf geschreven, uithouding en doorzettingsvermogen dat was mijn sterkte. Op 17 jarige leeftijd was ik Belgisch veldlooptkampioen en de zomer daarop kampioen op de sintelbaan over de 3000 meter. Het jaar daarop werd ik junior en de resultaten bleven maar komen, Belgisch kampioen op de 1500 meter, 2de in het Belgisch veldlooptkampioenschap. Het jaar daarop Belgisch kampioen op de 1500 meter en veldlooptkampioen. In het totaal had ik reeds 6 titels van Belgisch kampioen.

Dat wij daarvan niet konden leven in die tijd beseften wij

maar al te zeker en zo haalde ik mijn diploma A2-electriciteit aan het H.T.I.S.A. te Gent. Mijn studies hadden ook te lijden onder de sport zodat ik verplicht was aan de sport wat minder aandacht te besteden wilde ik mijn diploma behalen. Soldaat spelen dat kwam er dan ook nog bij maar hier kon ik mijn resultaten als atleetiker ten volle benutten. Er werden mij diverse tegemoetkomingen toegestaan! trainen en mij volop inzetten voor de sport. Als tegenpresatie vroegen zij dan ook resultaten en zo werd ik in 1965 militair kampioen. Nog in het soldatenplunje won ik de "CROSS LE SOIR", een wedstrijd die kon tellen in die tijd met aan de start 3200 deelnemers. De overwinningen werden beloond met extra verlof. Dit was olie op het vuur gieten en de prestatiedrang werd nog groter. Op internationaal vlak werd ik uitgestuurd voor de C.I.S.M. te Coruna in Spanje. Ik werd finalist op de 1500 meter en stelde mij ten dienste van E. Allonsius. In 1965 trad ik in het huwelijk en gelukkig voor mij kon ik mijn sport blijven beoefenen. In 1966 nam ik deel aan de Europese kampioenschappen waar ik voor die tijd zeer goede tijden liet noteren. Ik had mijn krachten toch wat overschat en op het einde van het seizoen bleven de resultaten uit.

In 1967 werd ik opgenomen in de kern van de Olympische elite voor Mexico 1968. Ik liep het Olympisch minimum op de 5000 meter. Met hoogtestages trachten wij ons aan te passen aan de toestand in Mexico. Doch de form liet het ineens afweten waardoor ik niet mee kon naar de Olympiade, mijn motivatie werd gebroken en ik stopte met competitie sport. Maar ja, nooit stil gezeten en nu niets meer doen dat kon niet zijn. Zo ging ik mij op een gans ander vlak inzetten om iets te bereiken. Ik werd valschermspringer. Een mooie sport maar duur, niet minder dan 650 vrijevals heb ik uitgevoerd. Tot in 1981 heb ik deze sport intensief beoefend. Ondertussen was ik reeds instrukteur in die sporttak.

Doch ik miste de inzet en de fysieke kracht die ik wilde gebruiken en zocht mijn heil terug in de kracht sport. Eerst probeerde ik motocross, wat mij wel beviel doch het was dat niet. Kostelijk en nog altijd die mechaniek die er voor iets tussen zat, ik betrouwde liever op mijn eigen. Dan maar joggen, gekombineerd met fietsen en zwemmen. Ik deed dit louter om mijn persoonlijke conditie te onderhouden.

Mijn gevoelens uit de jonge tijd kwamen naar boven, vechten, niet verliezen, doorbijten, afzien en doorgaan tot het uiterste, dit alles op een gezonde basis in combinatie van eten en training.

Iets wat mij direkt aangreep was de "TRIATHLON" de sport waarin men geen verspoppertje kon spelen maar waarin gij U zelf en de andere moet overwinnen om op het podium te staan.

De triathlon bestaat uit 3,8 km zwemmen, 180 km fietsen en 42,195 meter lopen, dit alles zonder rustpauze en medehulp van derden.

Mijn eerste konfrontatie met zo iets was de kwart

triathlon van Gent in 1983. Alhoewel maar een vierde van de afstand voelde ik dat zo iets op mijn lijf was geschreven. Ik werd er derde op de 200 deelnemers. Ik wist dat ik het aankon wanneer ik een combinatie maakte van goede doorgevoerde training met een degelijke medische begeleiding en daarbij mijn wilskracht om het te bereiken. Na de kwart triathlon waagde ik mij 2 maanden later aan de halve triathlon te Brasschaat. Ik werd er terug derde en lukte de beste tijd op de halve marathon. Op 19 augustus van het zelfde jaar liep ik dan voor het eerst een volledige triathlon, dit te Almere in Nederland. Toen beschouwde men dit nog als iets voor gekken, voor hen die hun leven beu waren.

Ik heb hem dan ook uitgelopen maar de omstandigheden waarin ik verkeerde na de aankomst waren in het begin niet geruststellend. Ik kon op mijn benen niet meer staan. Na 4 uren massage had ik terug de kracht om ondersteund van de massagetafel te komen. Ik was 11de geworden op de 200 deelnemers en was de eerste in mijn leeftijdskategorie. De fouten die ik toen gemaakt heb, hebben mij in de toekomst geholpen om niet meer zo tot het uiterste te moeten gaan zodat ik de menselijke grenzen niet moest verleggen.

Regelmatig trainen en de conditie zorgvuldig opbouwen dit was de boodschap. Niet minder dan 4 tot 5 uur per dag waren nodig om per week 10 km te zwemmen 400 km te fietsen en 80 km te lopen.

Dank zij mijn werk op de fabriek en de nodige verlof- en compenatiedagen kon ik mijn konditie optimaal uitbouwen.

Een jaar na mijn zwaarste inzinking kwam ik als praktisch onbekende aan de start te Almere in Nederland.

Ik liep de triatlon in 10 uur en 5 min en kwam ver van uitgeput over de aankomst. Ik werd Europees kampioen der veteranen en verbeterde het wereldrecord.

Nooit op een inspanningsken gekeken wilde ik de hoogste top bereiken. Mee doen aan het wereldkampioenschap op Hawai.

Willen gaat nog, maar doen dat is wat anders. De kostprijs, het nodige verlof, de vrede in huis en dan nog geselecteerd worden uit de 10000 aanvragen voor 1200 plaatsen.

Mijn wereldtijd zal er wel voor iets tussen gezeten hebben en in mei 1985 kreeg ik mijn deelnemingsformulier. De training kon doelbewust gebeuren en opgebouwd worden om op het juiste moment de juiste conditie te hebben. Vele factoren speelden een rol, niet ziek of gekwetst geraken dat waren de grootste zorgen. Financieel werd ik geholpen voor een bedrag van 55.000 fr, voor de rest moest ik zelf opdraaien. Als test liep ik terug de triathlon van Almere in Nederland en werd er in onmenselijke omstandigheden 11de en eerste Belg. Ik had die triathlon wel gelopen als voorbereiding op wat een mens in feite maar 1 maal in zijn leven kan meemaken, Hawai. Hoe dikwijls gebeurt het niet als men toeleeft naar iets dat het op het laatste ogenblik nog mis

gaat, kijk maar naar Roger Moens op de Olympische spelen.

Met zijn drieën vlogen wij richting wereldkampioenschap.

Wij hadden voorzien dat wij nog 3 weken konden trainen en ons aanpassen aan het klimaat. Mooi, prachtig, gelijk in de films, zo was het ginder. De aanpassing moest wel gebeuren aangezien ginder een temperatuur van 45 graden kon voorkomen samen met Mumukuwind en de hoge golfslag van bijna 2 meters was het wel wat anders dan bij ons. De conditie was ok alhoewel ik het toch wat op mijn zenuwen kreeg, ja het was alles of niets.

Drie uur voor de start opstaan en een stevig ontbijt verorberen, dat waren de laatste menselijke inspanningen, daarna was het afzien. Maar ja, ik stond er niet alleen voor, alle 1200 zaten met het zelfde gevoel.

Met de start viel de zenuwspanning wel. Na het zwemmen, uiteraard mijn zwakste onderdeel, kwam ik pas als 556ste uit het water, een half uur na de eerste. Fietsen dat lag mij beter, wat zoudt ge willen voor een echte Belg, bergop en bergaf onder een gloeiende zon haalde ik 300 plaatsen in en had de 29ste beste tijd van het onderdeel fietsen. Het beste voor mij moest uiteraard nog komen, de marathon. Na 1 km lopen hoorde ik een toeschouwer roepen "honderdste plaats" dat gaf mij vleugels. Ik was reeds zeker om terug te mogen deelnemen volgend jaar.

Na 20 km liep ik op de 55ste plaats en nu waren mijn krachten aan het einde van hun latijn. Alleen mijn Vlaamse taaheid en wilskracht hielden mij nog lopende, als men nog van lopen kon spreken, toch stak ik nog andere deelnemers voorbij, zij waren er soms slechter aan toe dan ik, terwijl ik zelf, meer op een hoopje wilskracht gelek dan op een atleet. De laatste 2 km werden wij werkelijk vooruit geroepen. Als 42ste strompelde ik over de eindmeet in de tijd van 10 u. 17 min. 32 sec. Hiermee was ik wereldkampioen bij de "MASTERS" (ong. 40 j.).

Tot daar zo de aanloop van en naar de "Triathlon". Zo heb ik tot op heden reeds een 10 tal volle triathlons gelopen met tussenin kwart en halve triathlons. Ge moet weten, na zo een wedstrijd is het best dat ge een maand of zelfs wat meer wacht om zulke inspanning te leveren. Na zo een inspanning van 10 uur zijn uw witte bloedcellen verdriedubbeld en dat kan men niet wegwerken op een paar dagen tijd. Ik durf zelf nogal tamelijk diep gaan in mijn reservekrachten omdat ik zeker weet dat ik geen doping gebruik en zuiver mijn sport beoefen op natuurlijke middelen.

Wij gebruiken wel bepaalde concentraten van sommige vitamines, dit voornamelijk van vitamine B. Voor het moment ben ik aangesloten bij de I.T.T. Gent triathlonclub waar ik nog een bepaalde sponsering geniet onder de vorm van uitrusting. Ik ben een van de zeldzame want alleen een categorie A atleet en behorende tot de 5 beste van België kan daar op rekenen.

Als men dan rekent dat men een 6 tal maanden, of 1 seizoen, dat loopt van mei tot september, intensief moet trainen om dan een schamele 50.000 frank te verdienen als het mee zit, zult U wel begrijpen dat de liefde voor de sport primeert boven het geldgewin. Tijdens de wintermaanden zit ik natuurlijk niet stil. Ge zoudt mijn conditie nogal zien evolueren. Cyclocros, rijden op de piste en nog wat lopen in het veld zorgen er voor dat ik in het voorjaar niet te bruusk de training moet opvoeren.

Binnen enkele jaren zal ik moeten overschakelen naar de 50-plussers maar daar ben ik niet bang voor, voel mij nog altijd prima. Er zal natuurlijk een dag komen dat ik het wat kalmetaan zal moeten doen maar geen nood, ik heb reeds een opvolger in wording. Mijn zoon heeft ook de sportmikrobe te pakken. Alhoewel ik hem niets opdring of hem niet tot buitenmatige resultaten dwing kan ik nu reeds zeggen dat hij op 19-jarige leeftijd reeds bij de subtop van zijn leeftijdscategorie behoort.

U moogt er op rekenen, ge zult ons samen met Albert Ridell, mijn zoon en misschien nog enkele andere sportmannen regelmatig op de Wabeekse wegen tegenkomen, bezweet, lachend maar altijd voldaan omdat wij er nog zijn en wij het nog kunnen.

PALMARES MARNIX COCQUYT

- 1960 – Belgisch kampioen 4 x 400 m.
 – Belgisch kampioen cross bij de scholieren.
 – Belgisch kampioen 3000 m. piste.
- 1962 – Belgisch kampioen juniores 1500 m.
 – Beste jaarprestatie bij de juniores in Europa.
 – Belgisch kampioen crosslopen bij de juniores.
 – 3 maal winnaar cross Le Soir.
- 1983 – 1/4 triathlon te Gent - 3de plaats in de eindstand. 1ste plaats in de categorie veteranen (40-45).
 – 1/2 triathlon te Braschaat - 3de plaats algemeen klassement, 1ste plaats categorie veteranen.
 – Volle triathlon te Almere (Ned) open Nederlands kampioenschap - 11de plaats algemene deelnemers, 1ste plaats veteranen.
- 1984 – Volle triathlon Almere - 13de plaats algemeen, 1ste plaats veteranen.
- 1985 – Belgisch kampioen 1/4 triathlon veteranen.
 – Europees kampioen volle triathlon te Almere veteranen en eerste Belg op dit kampioenschap.
 – Wereldkampioen veteranen op volle triathlon, 38ste plaats op 1500 deelnemers.
- 1986 – geen deelname - kwetsuren.
- 1987 – Belgisch kampioen veteranen volle triathlon, 6de plaats algemeen.
 – Laureaat Belgisch kampioenschap volle triathlon te Gent.
 – Verscheidene overwinningen 1/4 tria. bij de veteranen.
- 1988 – Belgisch kampioen volle tria. veteranen.
 – Eindwinnaar bij de veteranen op superprestige.
 – 3 overwinningen op 1/4 tria. bij de veteranen.
- 1989 – Belgisch kampioen volle tria. veteranen te Middelkerke 6de plaats algemeen.
 – Eindwinnaar superprestige veteranen.
 – 3 overwinningen veteranen 1/4 tria.
 – 1 overwinning veteranen 1/2 tria.
 – 2de plaats algemeen 1/4 tria. en 1ste veteranen in de Pinte.
- 1990 – Belgisch kampioen veteranen volle tria. 6de plaats alg.
 – 2de in Belgisch kampioenschap veteranen te Lommel.
 – 1ste veteranen 1/4 tria. te Middelkerke en te Ieper.
 – 6de plaats Europees kampioenschap duathlon.
 – regionaal kampioen veteranen in de meervoudige sporten:
 kogelstoten - 200 m vlak - crosslopen - 1 km tijdrijden - veldrijden.

Paul Hesters

JUBILEA 1991

09.01.1991 De Buck Victor geboren te St.-Kruis-Winkel op 5 juni 1908 en David Maria Magdalene geboren te Wachtebeke op 14 oktober 1908 zij wonen te Kalve, 29, 50 jaar.

13.02.1991 De Laruelle Albert geboren te Wachtebeke 20 april 1918 en Van Hoecke Germana geboren te Wachtebeke op 30 maart 1919 zij wonen te Overslag, 51, 50 jaar.

16.04.1991 De Baerdemaecker Omer geboren te Wachtebeke 5 januari 1917 en Soetaert Irma geboren te Westdorpe op 5 april 1920 zij wonen te Overslag, 51, 50 jaar.

16.04.1991 Geeraert Gustaaf geboren te Zelzate op 10 mei 1915 en Temmerman Celina geboren te Wachtebeke op 12 april 1921 zij wonen in de Stationsstraat, 39, 50 jaar.

23.04.1991 Bontinck Gustaaf geboren te Wachtebeke op 25 september 1916 en De Smet Maria geboren te Wachtebeke op 17 november 1919 zij wonen in de Meersstraat, 42, 50 jaar.

29.05.1991 Vaerewyck Roger geboren te Daknam op 8 juli 1919 en Vanhauwe Elza geboren te Wachtebeke op 27 augustus 1919 zij wonen op Ramonshoek, 21, 50 jaar.

29.05.1991 Willems René geboren te Overslag op 26 september 1912 en De Buck Germana geboren te Wachtebeke op 29 oktober 1916 zij wonen op Overslagdijk, 17, 50 jaar.

31.05.1991 Mottoul Germain geboren te Helen-Bos op 24 juli 1921 en Vanderhaegen Sidonia geboren te Hoeleden op 24 oktober 1919 zij wonen op Walderdonk, 101, 50 jaar.

27.06.1991 L'Ecluse Petrus geboren te Wachtebeke op 18 oktober 1907 en Michiels Coralie geboren te Wachtebeke 30.01.1913 zij wonen in de Vieruitersten, 2, 50 jaar.

05.07.1991 Van Assel Gaston geboren te Kaprijke op 5 januari 1912 en Bracke Bertha geboren te Wachtebeke op 29 januari 1916 zij wonen in de Melkerijstraat, 20, 50 jaar.

30.08.1991 Notte Albertus geboren te Wachtebeke op 5 november 1916 en Leunis Maria geboren te Eksaarde op 18 december 1921 zij wonen op de Ramonshoek, 78, 50 jaar.

07.09.1991 Galens Oscar geboren te Astene op 21 oktober 1905 en Masure Gerardina geboren te Ertvelde op 19 augustus 1906 zij wonen in de Parklaan, 6, 60 jaar.

18.12.1991 De Block Adolphus geboren te Eksaarde op 7 februari 1915 en Bracke Bertha geboren te Wachtebeke op 12 september 1913 zij wonen op de Oudeburgse Sluis, 7, 50 jaar.

LANDVERHUIZERS

Na de grote uittocht in 1870-80 viel het iets wat stil. Doch rond de eeuwwisseling begon de vlucht naar de vreemde, meestal Noord-Amerika terug grote vormen aan te nemen. In Wachtebeke was er zo een café dat noemde "Amerika", het was gelegen op de wijk Ramonshoek.

Daar werd over niets anders gesproken dan U.S.A. . Wie daar binnen kwam had reeds de immigratiekoorts te pakken. Daar werd de laatste drempelvrees naar het grote land weggepraat en gedronken. In vele gevallen vertrok de man alleen om het terrein te verkennen en liet dan eventueel zijn gezin overkomen. Het gebeurde ook dat hij zijn gezin in de steek liet en nooit meer terug kwam of van armoede en teleurstelling nog de laatste centen van zijn achtergebleven huisgezin afzette met mooi schrijven.

Wij gaan hier een korte samenvatting geven van de familie De Munck die woonde te Overslag.

De Munck Alfons geboren te Moerbeke en gehuwd te Moerbeke op 24 april 1895 met Augusta Baes, vestigden zich als jong gezin op Overslag. Als bijnaam kreeg hij "Schoen" dit bracht zijn beroep met zich mede. Hij was eigenlijk schoenmaker maar heeft wel 13 stielen gehad en evenveel ongelukken.

L>R zit.: Achiel-Magdeleine-Crispijn. Tweede rij: Edgard-Ivonne-Germaine-Maurice
Staannde: Alfons De Munck en Augusta Baes met op haar arm Gerard.

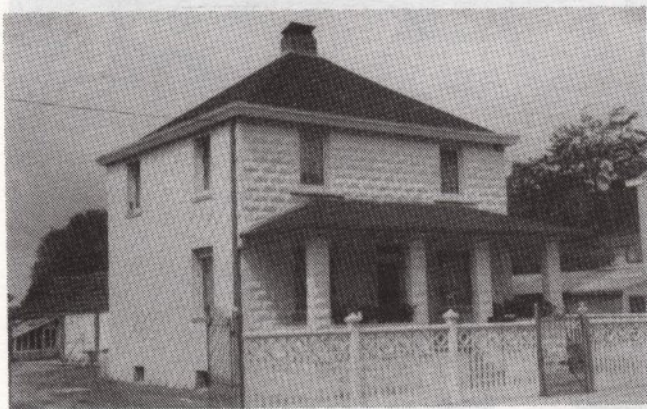
Woonhuis van De Munck in Mill Creek.

Zoals in die tijd het de mode was, werd het ene kind na het andere geboren, Maurice 15/07/1896, Edgard 31/03/1897, Ivonne 30/10/1898, Achiel 25/05/1900, Germaine 06/10/1901, Magdalena 26/06/1907 overleden op de leeftijd van 5 maand, Crispijn 07/03/1908, en Magdalena op 31/06/1909.

Ook hij was in dat café "Amerika" geweest en liet zich overhalen de grote reis te maken. Hij vertrok op 2 oktober 1907 met de boot van uit Antwerpen naar Noord-Amerika. Hij keerde terug op 17 maart 1908 kort na de geboorte van zijn zoon Crispijn.

Crispijn is de patroonheilige van de schoenmakers. Na eerst nog een kind verwekt te hebben bij zijn vrouw begeeft hij zich terug naar de U.S.A. samen met zijn twee broers. Op 17 oktober 1909 verstuurt hij een foto naar zijn familie in België (zie foto), Alfons zit neer op de stoel.

De volgende tekst staat achter op de foto: Vader en Moeder veel complimenten aan Edgard en een kus van mij. Ik kom U mijn portret te zenden en laat U meteen weten alsdat ik nog altijd frisch en gezond ben en nog altijd goed in het werk. Ik hoop dat het met U allen nog goed is. Ik hoop een klein antwoord te ontvangen Alfons

Een woning bouwde De Munck op Potterhoek, het huis waar nu Michel Celie in woont. Het huis is nog een aandenken aan de immigratie van Wachtebekenaren naar de U.S.A.

Edgard De Munck als Amerikaans soldaat in 1917.

en Jef Lahé. Verstuurd uit Mishawaka in de staat Indiana.

Korte tijd nadien, begin 1911, wordt zijn vrouw met de kinderen, naar de boot in Antwerpen gebracht door de familie uit Moerbeke. Haar jongste kind was amper 1,5 jaar oud. Hier scheept zij in voor een grote onbekende reis naar het beloofde land? (eerste foto dateert van Mishawaka 08/10/1911)

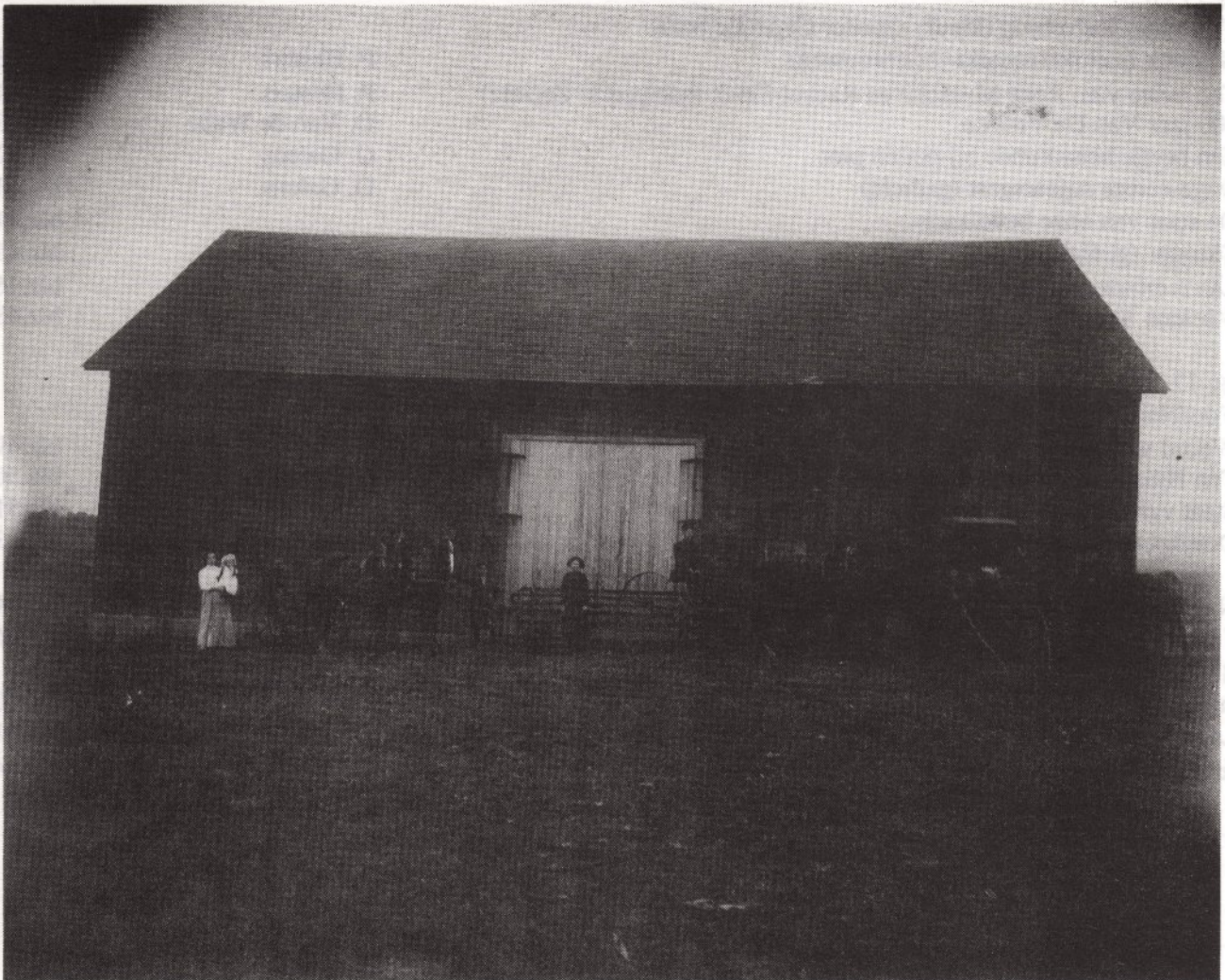
In Mishawaka worden nog één kind geboren, Gerard. Daarna wordt de grote familiefoto getrokken waarmede men het thuisfront tracht te overbluffen. (zie groepsfoto) De jongens staan daar allen met een geweer en hun jachttrofee, een haas. Wat wel opvalt is dat het allemaal kotkonijnen zijn of waren er ginder toch witte hazen te verdienen? Wie in die tijd op het thuisfront vlees kon eten was uit de gegoede burgerij.

Zij wilden dus bewijzen dat zij beter waren dan diegene die thuis waren gebleven. Het gezin verhuisde naar Mill Creek, ook in Indiana, waar zij een boerderij begonnen en als hoofdobbrengst pepermunt teelden, iets waar toch een goede stuiver aan te verdienen viel. Zij moesten wel eerst moerassig en natte gebieden ontginnen. Nooit honkvast besloot Alfons met een gedeelte van zijn gezin naar België terug te komen. Hij bezat reeds de Amerikaanse nationaliteit. Zijn kinderen waren ginder onder de wapens geroepen. Na de geboorte van zijn laatste kind, Joannes op 2 /2/1919, vertrekt hij naar België en komt in 1920 te Moerbeke aan bij zij familie. (Het jongste kind is een mongooltje en is maar 20 jaar oud geworden.) Hij had natuurlijk veel geld en dat moest hij

laten zien. Hij woonde eerst in bij zijn familie in de Fortstraat, daarna kocht hij een groot huis in het centrum van Moerbeke. Hij heeft dat huis 2 jaar later verkocht aan een bank en kwam in de Lindestraat wonen te Wachtebeke. Hij kocht grond rechtover het klooster en bouwde er een woonhuis in Amerikaanse stijl. In de volksmond werd dit huis "Het Villaatje" genoemd (zie foto). Zijn vier oudste kinderen waren in Amerika gebleven. Germaine huwde met Victor Hesters en trok in 1924 naar Amerika terug. De belevenissen van die familie zal voor later zijn, de immigratiestop voor Amerika was immers toen reeds afgekondigd. Voor Germaine speelde dit geen rol, zij was immers het kind van een Amerikaan. Augusta Baes verlangde naar haar kinderen in Amerika en wilde terug keren. Alfons wilde Wachtebeke niet verlaten. Hij had het hier goed, met zijn dollars had hij reeds 6 jaar grote sier kunnen maken in de

herbergen, huizen kopen en verkopen, allé niet veel werken maar er goe van leven. Er bleek geen einde te komen aan het geld. Uiteindelijk zwichtte hij toch voor zijn vrouw maar beloofde haar dat hij halverwege de oceaan over boord zou springen met al het geld in zijn zakken en dat zij dan maar opnieuw moest beginnen. Op 15 januari 1926 vertrekt het gezin dan met de boot terug naar Amerika. Zijn dreigementen aan zijn vrouw voerde hij niet uit. Geen van beiden zal België terug zien. De rest van deze geschiedenis zullen wij neerschrijven in een soort familiechroniek van de families, De Munck, Hesters, Noë, De Letter in de U.S.A. (voor een jaarboek). De Munck zelf overlijdt in 1945 terwijl zij vrouw 94 jaar wordt en overlijdt in 1967. Een zoon wordt piloot en is nu nog in leven, alle andere zijn overleden.

Paul Hesters

INHOUD DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT JG.17 - 1990

Jg.17 Nr.1

Voorblad: Kalvebrug (kleur) sponser

Editoriaal

Een blikje in het verleden (oorlog 14-18)

De Pelepetaan (gedicht)

De staat van onze bevolking

Beeldekens uit onze Wachteboekse kinderjaren (de processie)

De Polder

300 jaar Van De Voorde

Jubilea 1990

Inhoudslijst 3 maandelijksblad 1989

G. De Caluwe

C. David

O. Galens

O. Galens

P. Hesters

M. Migom

D. Van de Walle

blz. 1

blz.2.

blz.4.

blz.5.

blz.7.

blz.10.

blz.11.

blz.15.

blz.16.

Jg.17 Nr.2

Voorblad: Kalvebrug (kleur) sponser gemeentekrediet

Woord van de voorzitter

Landverhuizers (algemeen - 1889)

Dorpszicht 1900 Foto de Pauw

Ten huize van : Kamiel Audenaert en Magdalena Staelens

De staat van onze bevolking

De woedende plaeg onder het hooornvee 1720-1790

300 jaar Van De Voorde

C. David

P. Hesters

M. Migom

W. De Coninck

D. Van de Walle

blz.1.

blz.2.

blz.6.

blz.7.

blz.8.

blz.10.

blz.13.

Jg.17 Nr.3

Voorblad: Kalvebrug (kleur) sponser Generale bank

Naklank (safarkensmarkt- bierbrouwen)

Ten huize van: René Mussche en Rachel Sloock (schippers- Zelzate)

300 jaar Van De Voorde

Een beetje heemkunde bij pot en pint

Ongewenste najaarsgast (gedicht)

De staat van onze bevolking

Oktober (gedicht)

Landverhuizers (Swartelé - Brazilië)

Staelens Vervaet (foto 1930)

P. Hesters

P. Hesters

D. Van de Walle

O. Galens

O. Galens

O. Galens

O. Galens

P. Hesters

P. Hesters

blz.33.

blz.34.

blz.38.

blz.42.

blz.43.

blz.44.

blz.45.

blz.46.

blz.48.

Jg. 17 Nr.4

Voorblad: Kalvebrug (kleur) sponser Kredietbank

Woord van de voorzitter

Ten Huize van: Moeder Emiliana

Staat van onze bevolking

Dorpsperikelen te Overslag

(muziek - koster)

Na 47 jaar

“ Da es nae straffe café sé “

(lopers - Triathlon - Cocquyt M.)

Jubilea 1991

Landverhuizers: De Munck - U.S.A.

Inhoud driemaandelijks tijdschrift Jg. 17 - 1990

C. David

M. Migom

M. Migom

W. Creve

P. Hesters

P. Hesters

P. Hesters

blz.49.

blz.50.

blz.51.

blz.53.

blz.54.

blz.56.

blz.60.

blz.61.

blz.64.